LATİFE TEKİN

AŞK İŞARETLERİ

METİS EDEBİYAT

Latife Tekin
AŞK İŞARETLERİ

Latife Tekin 1957 yılında Kayseri'nin Bünyan kazasına bağlı Karacafenk köyünde doğdu. Dokuz yaşında ailesiyle İstanbul'a geldi. İlk kitabı *Sevgili Arsız Ölüm* 1983 yılında yayınlandı. Ardından *Berci Kristin Çöp Masalları* (1984), *Gece Dersleri* (1986) ve *Buzdan Kılıçlar* (1989) adlı romanları yayınlandı. Değişik üslubu ve yaklaşımıyla genç kuşak edebiyatçıların önde gelen isimlerinden biri olan Latife Tekin'in romanları İngilizce, Almanca, Fransızca, İtalyanca, Farsça ve Hollanda diline çevrildi.

Metis Yayınları
İpek Sokak No. 9, Beyoğlu/İstanbul

Latife Tekin - Bütün Yapıtları 5
Metis Edebiyat Dizisi: 80
Aşk İşaretleri, Latife Tekin
© Latife Tekin, 1995
© Metis Yayınları, 1995

Birinci Basım: Mart 1995
İkinci Basım: Haziran 1995

Yayın Yönetmeni: Müge Gürsoy Sökmen
Kapak Resmi: Dilek Çokluk, 1995

ISBN 975-342-075-7

Dizgi: Metis Yayıncılık Ltd.
Baskı: Yaylacık Matbaası, Cilt: Örnek Mücellithanesi

Latife Tekin

AŞK İŞARETLERİ

METİS YAYINLARI

Elimde bir aşk kitabının hayalî ağırlığı var. Kuvvetli bir his, tam bir saflıkla bu ağırlığın üstüne eğilmemi söylüyor.

Birden, ışıksı bir sadelik doğuyor yüzüme. Ruhumda merhamet ve kederin hışırtısı.. İçimde hâlâ kelimeler yoluyla canlanmak isteyen bir hayatın olması garip.

Parlayan iyiliğimdir bu. O güzel hatıra. Bir noktadan savrulmuş ışık tozları. Her sözün binlerce defa kırılarak yansıdığı boşlukta şeklini araması hazin görünüyor bana.

Hayatın tadını, kokusunu taşıyan şeyin sessizlikten yükseldiğini unutmak doğru değil. Şu öylece duran, cevaplanmamış dilsizleşme, susma çağrısı!.. Kendimizi ortaya koymaya uğraşırken, kalbimizi tarifsiz acılara boğan.. İfadesini bulmuş en mükemmel eserde bile vicdanımızı yaralayan bir giz yok muydu? Sessizliğe kavuşmayı arzulayan bir iç çekiş.

Kimi hikâyeler ta uzaklardan gelir. Aslı olmayan bir yerden. Gerçekte yenilmiş olarak. O vakit umutlanmalı herkes. Sırlarımız aydınlanacak!

Kuşların ötüşü sessizliği çoğaltır. Irmağın akışı. Ağaçların, otların hışırtısı da öyle. Rüzgâr sessizlikle uğuldar.

İnsanın konuşması?

Varlığınızdaki güzel susuşa yüz çevirip ruhunuzun bütünlüğünü koruyan sessizliğe ihanet ettiniz mi? İnsanın körlükle kendini kurcalarken uyumunu yitirmesi ne acı şey değil mi? Ömrümüz azap içinde çürüyüp gidecek. Saklamaya gerek yok. Büyü bozuldu. Ölene dek elimizde kirli donlarla gezmeye mahkûm olduk.

Artık karıncalar bizi duymuyor.

Saflıktan eser kalmamış. Uykuyla uyanıklık arasında çektiğim üzüntüyle eğiliyorum elimdeki ağırlığa. Issız gecelerin, uçup giden yankıların katında itibarı olmayan bir hikâye bu. Kahramanları, düşmüşlük hissiyle solmuş. Bilinmez pırıltıların dokunuşuyla. "Ezelde ve ebediyette konuşma yoktur." Düşündüm ki beni onlara bağlayan zihnimdeki gürültüdür. Kendime çekildikçe, sustukça güçleniyor. İyiliğim boşlukta ümitsiz bir yansıma. Kader çoktan varlık kazanmış.

İşittiğim.. ölümlü sözler.

Onun maceralı sesi beni sardıktan sonra, içinde eridiğim aydınlık, kelimeler yoluyla keşfedilecek manalı bir âleme dönüştü birden. Dünya ve üstündekiler.. İşte, her şeyden ayrı, büyüleyen bir yüz vardı. Koyu gözlerinde kuruntulu bir ifade. Söyleyen ağzıyla cisimleşmiş.

Gençlikleri, çaresizlikleriyle bana benzeyen, aynı hayretle uyanmış başkaları gibi, herkese bağışlanmayan bir anlayışın ona bağışlanmış olduğuna inandım, onun diline sığındım ben de.

Hayır.. Sesinin dalgalarına düşüncesiz bırakmıştım kendimi. Solugu öylesine güçlüydü ki. Üfleyip estirdiği hava varlığımın derinliklerine doğru akıyor.. anlattıklarını ruhumla işitiyordum sanki. İnsan, kaderini vaadeden kişiyle karşılaşır da onu saflıkla, merakla dinlemez mi?

Sırrına, her şey yaşanıp bittikten sonra erebildiğim gizli gülüş yüzümde canlanıyor. Ansızın, alaycı bir hayal gibi. İçimizin boşluğundan yansıyan ışınları, önyargı gücüyle kırdığını anlamak neyi değiştirir? Gözlerim gözleriyle dolduğu an, sonsuzluktan çıkaran çekici bakışıyla ömrüm işaretlenmiş.

Onu gördüğüm, cümlelerine kapıldığım günü unutmam imkânsız. Soğuk, fırtınalı bir hava.. Rüzgâr, gücünü ta derinden duyurarak esiyor. Sırtında siyah, eski bir palto. Elindeki plastik kutudan bir koku yayılıyor.. tatlı, yapay bir koku. Hava saçlarımın arasında inliyor.. Umursamıyorum. Onda doğaüstü bir güç var. Ucuz bir araba kokusunu ümitsizce kapanmış güneşten, kükreyen rüzgârdan daha önemli kılabiliyor!

Dilinin görünmez ışığıyla büyülenip içine düşeceğimiz havai tuzağını örüyor! Varlığının nedeni bu.

Kokuyu ani bir arzuya kapılıp geceleyin bir taksiden çalmış. İmalı, çarpıcı sesiyle, yüksek titreşimler yayarak öyle bir anlatıyor ki, alelade bir kutu, mucizeli bir kutuya dönüşüyor elinde. Sanki hayatın bütün anlamı onda top-

lanmış. Doğaya, insana ait ağırlıkların içinde eridiği benzersiz bir koku bu.

Birbirimizin nefesini içerek, duyduğumuz gerginliğin anlamını bilmeden, gitgide çoğalan bir istekle kutuyu koklamaya başladık. Yüzü, ağızlarımızdan savrulan buharla perdelenmiş, daha da gizlilik kazanmıştı. İnce, süzgün bakışıyla bakışlarımızı kıran ulaşılmaz gözler.. Çekilmiş, kısık bir gülüşle katılıyordu. Koku herhalde başıma vurmuştu. Yüreğim zehirlenmişti de, bakışını, zihnimde uyanan bir hayalle mi karıştırıyordum? Hükmeden, nerden geldiği bilinmeyen sesini içimin derinliklerinde duyunca benliğim çarpılmıştı sanki. Bir değişimden geçiyordum ama ne ruhumdan bir itiraz yükselmişti, ne de gövdemden bir uyarı. Kelimelerin uçurumuna düşeceğim, hayatımın yanıltıcı gölgeler ortasında geçeceği aklıma mı gelirdi?

Başkalarıyla yarışarak, dokunaklı bir saflıkla –sözde ona sunulmuş– kutuyu kokluyordum.. yabancı duygular, düşünceler, hayallerle dolarak. Birden, sonsuz bir yetkiyle yüceltilmiş gibi, taksi şoförlerine acımaya başladım. Alaycı, küçümseyen bir acımaydı bu.

Koku ellerimde solarken ince bir akışla içime sızan onun ruhuydu herhalde. Bütünüyle varlığının, açıklanmaz gücünün etkisinde kalmış, aynı zamanda da bir yüksekliğe hâkim olmuştum. İnsanlar, gülünç niyetleri olan canlılar gibi görünüyorlardı gözüme.

Olanca nefesimle kokusunu içtiğim kutu, anlamını kaybedip yalınlaşmıştı. Öyle ki, bu kez, değersizliğiyle çekiyor, ürpertiyordu beni. Kim bilir, hangi esintili aklın ürünüydü bu.. Hangi dürtüyle tasarlanmış.. Alıcıları kimler? Varsayımlar ileri sürerek gülüyor, içten gelen bir neşeyle küçümsüyordum onları. Rüzgârın dalgalarından sıyrılmış,

garip bir biçimde ele geçirdiğim üstünlüğün, kendimi farklı ve yukarda hissetmenin keyfini çıkarıyordum.

Bu renkler, hayallerle dolu hava, sergilediğimiz zayıflıktan sonra bize bir armağan gibi sunulmuştu. Sonsuz bir boyun eğmeyle solunuyor, insanda alışkanlık yapıyordu.

Adım bir daha sessizlikle yankılanmayacakmış! Kim umursar bunu? Ruhum ve gövdem tam da böyle kamaşmışken. Bütün dikkatim gözlerimde toplanmıştı sanki. Dünyayı dışardan görüyor, kalbimde kaynaşan duyguların sönmesinden, ahenkle solmaktan korkuyordum. Kulaklarım, sonu belirsiz, karanlık bir maceraya dalmış.. Konuşa konuşa masumiyetini kaybetmiş bir sefil, farelerin kemirdiği paltosuna gömülmüş, hayatı dile döküyordu.

Bilmiyorum neden bütün ayartıcı cümleler ona bağışlanmış. Davranışlarımızın anlamı.. İçimizdeki sırlar. Gövdemizden, ruhumuzdan yayılan görünmez ışınlar boşlukta sessizce yol alır. Ve tabiatın diğer unsurlarıyla varlığımız arasında gizli bir bağ kurulmaz mı? Hayır.. onun engin görüşü sayesinde, yüzümüzde bir duygu izi bırakıp kavrayışımızın ötesine geçen tek bir esinti kalmadı. Öyle bir duyma gücü ki, ruhumuz derinden derine, gizlice ürperemez oldu. Ondan habersiz kalbimiz, kirpiklerimizle, kirpiklerimiz otlarla fısıldaşamıyor.. Sessizliğe ulaşmak isteyen her iç çekişi yüzlerce kelimeyle kuşatıyordu. Garip şey.. insan, yüzündeki belli belirsiz bir seğirmeye, kaslarının en hafif esneyişine yoğunlaşan birine bağlanıyor.

Hayatımızın hikâyesi uğursuz bir tutkuyla örülecekse..

Gövdesi, yüzünü ve ellerini bir kasıtla önde bırakıp geri çekilmiş.. Hafifleye hafifleye solan sözlerimizi anlamlandırıp davranışlarımızı yorumlarken göz alıcı bir canlılıkla uçuşuyor elleri. Havanın derinliklerine doğru işaretler estirerek.. avcı kuşların amansız kanatları gibi.. ışıltısıyla insanı oyalayıp etrafına bir çırpıda esrarlı, yasak bir alan ören hünerli eller.. Gövdesinin gövdelerimizle temasını, hayata karşı bir uyanıklıkla denetliyordu. Parmak uçlarında şaşmaz bir duyarlılık.

Boşlukta uç veren düşünceler ancak bu ellere doğabilir!

Bize öyle gelirdi ki, kanımıza girecek kelimelere önce parmaklarıyla dokunuyor. "Camlar pırıl pırıl şimdi. Pencereler çıplak. Yarın bayram." Kesik kesik içimize sokulan engin bir mırıltı.. "Enayiler perdelerini yıkadılar. Evlerin içine bakma zamanı. Tüller kurumadan gidip görelim."

Paltosunun ağırlığını yumuşak adımlarla dengeleyerek önümüz sıra, şaşırtıcı bir hafiflikle süzülüyordu. Işıksı elleri, ulaşılmaz gözleri gibi yürüyüşü de olağan değil. Sanki bizi görünmez şeylerin seyrine götüren bir hayalet. "İşte, rutubet kuşlarının hayat bulduğu yer.." Kahkahasıyla havadaki sesleri silerek yaşadığımız evlere gülüyordu. "Divan ve soba yaratıkları için yapılmış evler.." Parmaklarına doğan kelimeler çarpıcı bir düzenle dilinden döküldükçe, anlıyorduk ki "düşlerdeki gibi sebepsiz" dediği sokaklarda, kendimizi bilmeden, gözümüzde bütün yüzeyleri genişletip büyüten bir ışıkla dolanmışız.

Harap, iğreti evlerimize, evlerimizin döküldüğü sokaklara yıllar boyu hiç kimsenin bakmadığı, bakamadığı gibi bakmış.. ve her şeyin kendisine göründüğü biçimde gözlerimize dolacağı anı hayal etmiş olmalıydı. Yoksa nasıl "ben böyle anlar için yaşıyorum" diyebilir?

Bütün pencereler çıplaktı. Havada ruha işleyen bir beyazlık.. ufuktan akıp gelen bir tül dalgası.. Her yerden su sızıyordu. Kat kat aşınmış sıyasız duvar diplerinde solmuş köpükler.. Pis birikintilerin çevresinde içten bir ilgiyle dönüyor, Nezir'in sesine tutunarak ışığın çizdiği karmakarışık biçimlere, başımızın üstünde kıvrılan aydınlığa dalıyorduk.. rüzgârın tüllere dolanıp hışırtıyla sönüşüne. Kuruldukları günden beri sanki böyle boş pencereliydi bu evler. Küçücük pırıltılı camları, görmeyen gözlere benziyordu. Bu camlardan ne içeri, ne dışarı bakılmış.. Gözlerimizde görmememiz gereken, yasak bir görüntüyle kalakalmıştık. Keyifle yanan kalplerimiz donmuş, buz kesmişti birden. Korkunç soğuma! Yaşadığımız dünya, aydınlıkla ışığın karanlık yüzü arasında titreyen bir manzaraya dönüşüvermişti.. bizi öylece, dışında bırakarak.

"Fena mı? Kurtuldunuz işte!" Her duruma hazırlıklı sesiyle, içine düştüğümüz boşluğu dolduruyordu Nezir. "Babalarınıza bir daha bayramlık için yalvarmayacaksınız."

Hızla kayıp gidecek süreksiz bir görüntü.. harflerle kuşatılıyor, ışığın anlık bir oyunu olmaktan çıkıyordu böylece. "Aptallar, dinleyin uğultuyu," diyordu bize. "Havada dilekler, dualar uçuşuyor, gökyüzünün kapıları garibanların nefesiyle açılıp kapanıyor." Ve üstün varlıkların âle-

minden yansıyan görüntü, sadece bizim gözlerimize vuruyordu. Büyük ödül!

Yerinden oynayan bakışlarımız, Nezir'in paltosunu şöyle bir savurup çevremizde dönmesiyle bambaşka bir manaya çekiliyordu.. bir çırpıda söylediği şeyleri kavramaktan aciz olduğumuzu görüp sonsuz bir ümitle çarpılmışız gibi. Onunla, canlı cansız bütün varlıkların ruhuna, özüne girip ürpertici sırları seyredebiliriz!

Yüzümüze üflediği, bir an kendimizden geçerek soluduğumuz ima gururumuzu okşuyor, içimizi, güçlü duyguların, güçlü algıların özlemiyle dolduruyordu. Işığın tatlı, yumuşak düşüşüyle hafiflememizi, cıvıldaşarak sokaklara dağılmamızı engelliyor, koyu karanlık gözleriyle zaptediyordu bizi. Tepemizde ıslak ıslak parlayan tüller, sokaklar, yaşadığımız evler.. onu korkulu bir hayranlıkla süzerken gerilere doğru uçup gidiyordu. Yokluğun dışımıza çekilen görüntüsü zihinlerimizde öylece yer edebilir.. bizden ayrı ve uzak. Bunu mümkün kılacak kudretli bir insan gibi sunuyordu kendini.

Cılız gövdelerimiz düşlerimizi güçlükle ısıtan sobaların başından küf kokan yorganların altına, sessiz rüyalardan çamurlu sokaklara sürüklenmiş ve ömrümüzün sonuna dek sürüklenecek de olsa, aklımızı kurtarabiliriz.

Dinlemeli ve içine doğduğumuz gerçeğe, onun gibi yükseklerden, uzaklardan seslenmeyi öğrenmeliydik.. çığlıkların, küfürlerin, inlemelerin rüzgâra karışıp sessizliği çoğaltarak estiği ıssızlıkta kaybolup gitmek istemiyorsak. Verdiği ilham, saf yüreklerimizi nasıl titretmesin?

Acemi ellerimize uğramayan düşünceler ellerine doğdukça merakla ürperiyorduk. Bir gün, gözlerimize dolan dünyayla ve zihnimizdeki yansımalarla kelimeler arasında anlamlı bağlar kurarak konuşabilecek miyiz acaba?

Uyandırdığı heves, sesleri uçsuz bucaksız gündüzde yitip giden, cümleleri dayanıksız, bakıldığını bilmeyen ve bakıldığı duygusuyla bakamayan –Nezir'in deyimiyle gözleri manevrasız– insanların dünyasından sıçrayarak gönüllerimize ulaşıyordu.

Ama.. havaya hükmetmek ona mahsus!

Birden kendine kapanıyor, çevresindeki yasak alan ürkütücü bir hızla genişliyordu. Öfkeyle parlayan gözlerinde, gövdelerimizi dağlayan bir uyarı.. Varlığımızı kuşatan esintilerin neyi işaret ettiğini sadece o bilebilir! Sessizlikten başka hatırlayabileceğimiz bir şey yok. Soğuk, alaycı bir gülüş.. ağzının kenarında zalim bir aydınlıkla ışıldıyordu.

Sustuğu anda, hayat eğri büğrü gölgelerde eriyor, solgun biçimlere sinerek yoksul, karmakarışık bir dünyanın içine çekiliyordu. Varlığımız anlamsızlaşıyor. Ağarmış duvarların gerisinde, gövdemizle bir ahenk titreyen adımızla gezinirken Nezir yanımızda beliriyor, "Ne cehennem ama değil mi, hah hah ha!" diyerek bizi alıp yüksekle re çıkarıyordu. "Hissediyor musunuz kimim? Hayatı sahipsiz sanmayın. Sesimle gidip gelir."

Bir çekilmeyle canlanıyorduk işte.. Hiç olmaktan kıl payı kurtulduğumuza sevinelim! Kibirle süzülen gözlerine, ne görmek istediğimizi, ne umduğumuzu bilmeden bakıyor, varlığımızın derinliklerine doğru akan sesini ruhumuzla dinlemeye koyuluyorduk yine. Ve aynı düşle ürperiyorduk. Kendimizden ummadığımız sözler, sanki Nezir'in bir işaretiyle ağzımızdan dökülecek.

Tazelendiğimizi hisseder hissetmez Nezir enerjimizi çekip ruhumuzu buruşturuyor, içimizi aydınlatan ışık kırılıp eriyordu. Acınası bir solgunluk..

Her şeye hâkim olunan yükseklikte, sözlerinin halesine tutunarak durabiliyoruz!

Hafif ve sallantılı gövdelerimiz.. Kulaklarımızda ıslık gibi öten, sonu gelmez bir gülüş boyunca dolanıyoruz. Siliniyor, gözlerimizi kör eden ışık. İlk kez gördüğümüz ne? Bizi hatırlamayan bir mavilik.. uçar gibi verevine akıyor. Durmadan genişliyor, dünyayla aramızdaki boşluk.

Bu boşluğu, söyleyen ağzı, kuruntulu gözleri ve uzak gövdesiyle sadece o doldurabilir. Ama zalimce oyalanıyor, kavrayışımıza yön verecek anlamlı sesini esirgeyerek eğleniyordu bizimle. "Ellerime bakarak gerçeğe ulaşacaksınız."

Basık pencereli sokaklar, sayıklayan
gözlerimden uyku gibi geçerken bana bir
yüz gösterildi, bir ifade.. bir yüzün
ömründe belki bir kez açan.. İçime
sessizce batan bir hayret!
Eve dönemiyorum.
Değişmiş sesimle kaldım. Değişmiş
gözlerimle beraber.. Havada, tüllerin
derinliklerinde gövdem dalgalanıyor.
İçimde bir hız! Hızdan başka anlamı,
duygusu yok. Bilmiyorum.. dağılan
ruhumun atomları mı? Işıksı belirtiler..
Yüzüme kelimelerin yüküyle bakılmış.
Üreyen zerrelerle.. herkesi içmiş sesi
yükseliyor onun.
Üstüme bir hikâye kuruluyor.

Boş boş gülüşürken donuyordu gözlerimiz.. Gizlice, habersizlik içinde, bir bakış edinmiştik. Uçuşan ellerine yalnızca düşünceler değil, içimizi gıcıklayıp ürperten cisimler de doğuyordu.

Parlayan bir çakı ve havuç.. Akşamın yumuşak karanlığında havucu yontuşunu izliyor, bir sır verecekmiş gibi derinden yükselen mırıltısını dinliyorduk. "Merdivenli sokakta Havuç hanım diye biri var. Cüce. Havuç hanımı tanıyor musunuz?" Gözlerimize inanamazken, parmaklarının kafesinde cinsel bir organa dönüşen havuç "Havuç hanım beni yesin!" cümlesiyle havada yankılanıyordu. Duraksayan sesimizle cevap veriyorduk. Çakıp yiten duyguların şiddetinden saflığımız zedelenmiş..

"Hayır. Tanımıyoruz."

Cepleri torbalanmış, kol uçları sökük, siyah bir ceket giymeye başlamıştı.. astarı, iplik iplik ellerinin üstüne dökülen. "Enayice yanlış giyiniyorsunuz," diyordu bize, "yalan elbiseler.. Hayatta donunuzu seçme şansınız yok. Düşünün, ne denmek isteniyor size? Şanssızlığınızı kuşanın! Anladınız mı? Olmayan bir kılık gerek.."

Kendine eklediği her şeyin bir anlamı olduğunu hissederek, sertleşen karanlıkta yürüyorduk. Uğuldaşarak birbirimize çarptığımızı görmek için havucu cebinden çıkarıp yüzümüze savuruyor, birden geri çekilip ateşli bir tiksintiyle azarlıyordu bizi. "Habersizler!.."

Geceyi titreten gözlerinden, manasız lekeler gibi geçiyorduk herhalde. Üflese, dağılıp gidecektik. Ama hayır.. tılsımlı sözleriyle her birimizi tek tek var edecekti. Benliğimizdeki gizli gücü dışarı çekip.. Çaresiz, ürperen bir özlem halinde, büyülü ihtimallerin havasından geçecektik.

"Karanlığı hissedin.. Ne kadar geniş! Kat etmeyi deneyin hayalinizde, gecenin uzunluğunu. Bir anda bitersiniz. Bu ölçüler insana göre değil. Gündüz de öyle. Gündüzün aydınlığı.. heyula gibi. Bu büyüklükle kim başa çıkabilir? Şansınız varmış, bana rastladınız. Yutulmaktan kurtaracağım sizi.. Hayat fazlalıkların toplamıdır.. ağırlıkların adı.. genişliklerin, derinliklerin. Bunu hissedemezseniz, boyunuzu aşan her şeyin hışmına uğrarsınız. Bir yerden bir ışık kütlesi gelir, kafanıza çarpar. Gökte bir yıldız titrer, sinirleriniz boşanır."

Nezir.. havadan gelen ani akınları savuşturmayı öğretecek bize. Hayatı atlatmayı. Dünyanın elinden tüymeyi.. Denize şap! diye bakıp apışıp kalmayacağız. Bileceğiz ki dalga dalga patlayan suya kirpiklerin ince örgüsünden bakılır. Filtre!..

"Boş bulunmayacaksınız. Bir an bile. Bulunursanız bakışınız geri tepip gözlerinizin içinde vınlar. Gördükleriniz mahveder sizi. Beyniniz uyuşsun ister misiniz?"

Nezir'in bulutlaşan sesi.. sağılıyordu üstümüze. Geceyi eler gibi. Dinledikçe kendimizden geçiyorduk. Derken havuç, karanlıkta parlayıveriyordu yine. Ürpertiler tazelensin! Gövdelerimizi dalgalandıran korku ve sevinç.. Havada, anlamanın ve bilmenin atomları.. Çare yok, peşi sıra yürürken sıkı düşüneceğiz! Gördüklerimizin sırrı nedir?

"Sır, gözlerimizde.. Gözlerin gösterisinde. Hah hah ha! Göstericinize kanmayın. Gösterisi hileli. Bu bir üçkâğıt. Her şeyi gizlemek için dönüp duruyor öyle. Dünyayı gösterir gibi yapıp. Göz, gerçeğin aynası değil, gerçeğin sırdaşıdır, sırların ajanı. Yutar mıyım hiç? İlk elden çakmanız gereken budur işte. Gözlerinizle yarışıp görüneni yaya bırakacaksınız.. her dakika. her saniye. Gözlerinize

fark atamazsanız, gördüklerinize emilirsiniz. Hayatta dökülmektir bunun manası. Yaşamak, görüneni atlatıp görünmez olanı göğüslemektir. Anlayabiliyor musunuz? Haybeye yürümüyoruz, gecenin kalbini arıyorum. Dünyayı silkelemek kolay değil. Yoğunluk lazım! Hız alınacak bir yer. Kestirmeye çalışın, karanlığın özü nerde?"

Soluyuşumuz değişmişti sanki. Havayı kokluyorduk. Kesik kesik, şüpheyle.. Köpeksi bir ruh edinmiştik. Gözlerimize karşı.. korku ve güvensizlikle gerilip. Ağzının kenarında, aynı zalim pırıltı.. Varlığımıza yön vermeye çalışırken, kısık gülüşüyle ağaçların bacaklarına dolandık.

Bu seste ne vardı ki kalbimizi koparıyor, uzak, ürkütücü duygulara sürüklüyordu bizi?

Bir uçuşuyla, her şeyin ruhunu, özünü görünür kılan ışık silinmiş, bu silinişle gözlerim kayıp gitmişti. Görmüyor, seyrediliyordum artık. Gözlerim uzaklığımı kararlamış, boşluğun derinliklerinden öylece bakıyordu. Üstüme geliyordu ışık.. donduran, yanıltıcı ışınlarla. Anlayamadığım için çaresizdim. Gözlerimin sonsuzluktan süzülüp beni bulduğu yer, neresi?

Bir anda, yüzümdeki ifade yüzüne çekilmişti. Bulunmaz boşluk! Hayatın Nezir'de yok yere aradığı. Yakalanmış, kaçamıyordu. Zihnimde bir açılma.. Işığın kırılmalarla dolu macerasına dalmış, doyulmaz bir zevkle sarsılmış olmalıydı. Yoksa, "yansımalara uğradınız, şahane!" diyebilir mi? Hayır.. Bu yüzle ifadeleşmek kolay değil.. derine batmış, koyu gözlerine işlemek. Sırrına ermek için, aynı doyulmaz zevkle ıssız kırılmalardan geçmeliyiz.

"Hergele!.. Her yolu çakıyorsun, değil mi? Sende dümenin Allahı var. Ama unutma, hayat boyu kız olacak nanesin." Üflediği havayla gövdemi itse de, aramızda gizli

bir bağ kurulmuştu.. duyulur duyulmaz fısıltısına sessiz bir iç çekişin eklenişiyle.

Bilmiyorum, çınarların ağırlığından nasıl geçtik. Sulaın dinmez parıltısından. Ne vakit yaya bıraktık.. yolların genişliğini, yıldızların uzaklığını. Nezir, karanlığın kalbini bulduğunda neyi sezmekteydim. "İşte, gecenin büyülü alanı, gidip oturacağımız yer."

İşkembecide çalışan çocuklar sokak lambasının altında halkalanmışlar, kocaman havanlarda sarmısak dövüyorlardı. Üstlerinde, titreyen bir aydınlık.. Öyle solgundular ki gülüşmeleri hafif bir esintiyle sızlanışa dönüşüyordu.. kimseye ilişmeyen bir ağlayışın yankısına.

"Bunlar konuşamaz, çığrışırlar.." Gizli, kısık sesiyle havada gözenekler açıyordu Nezir. Görünmez olanı görelim! "Hah hah ha! Siz bunların sarmısak dövdüğünü mü sandınız? Sinyalleşiyorlar. Soluyun yaydıkları kokuyu. İçinde ateş parçaları var. Sarmısağın aslı ateştir. Aslı ateş olanların meyvası.. Cinlerin. Koku göğe erdiğinde ateş parçaları incelip ayrılacak. Tak! Tak! Tak! Düşünün bakalım, dövdükleri hangi kapı?"

Nezir, cebinden havucu çıkarıp dik dik sallayınca çocuklar dövdükleri kapı açılmış gibi çığrışarak kayboldular. Karanlığın içinde, görünenle zıtlaşan sözlerin doldurmayacağı bir boşluk kaldı. Ama inadına susmuyordu Nezir: "Her şeyi çiğneteceğim size. Bütün yolları, bütün sırları. İnsanların omuzuna binmiş ne varsa, hepsi, ayaklarınızın altında çürüyecek. Göreceksiniz hayat nasıl iğdiş edilir.."

Hava aydınlanıncaya kadar, Nezir'i dinleyerek karanlığı çiğnedik. Evlerimizin yıkıldığı sokaklarda yuttuk ge-

ceyi. İçimizde yıldız yelleri.. Başımızda bir hışırtı. "Böyle aptallamasına esnerseniz uyku.. basar sizi. Rüyadan başka bir şey göremezsiniz. Boşa gider duyduğunuz korkular. Ayılın! Canlı canlı girilir uykuya. Mışıl mışıl dalınmaz. Kimyanın anaforundan geçeceksiniz. Beyninizin mağmasından. Bu seyir kaçırılmaz!"

Uyumuyor, uykuya sızıyordu Nezir.. rüyaların perdesini aralayıp. Gizlice, asit içinde yol alıyordu.. Onu dinlersek, kâbus nedir bilecektik.

"Öyle bir korkacaksınız ki korkunun basıncından damarlarınız genişleyip açılacak. Bir daha ne duygu tıkanması, ne zihin bulanıklığı.. Kendi içinizde su gibi akacaksınız."

Kirpiklerim kurtulma sevinciyle bitişmiş. İncelmiş duvarların hafifliğine sığınıp kırık dökük eşyaların bildik kokusunu soluyorum. Sanki hava varlığıma karşı kuşkuyla dikenlenmemiş. Aramızdan cümle sızmıyor! Ruhum öyle ıssız ki.. Gövdemde sessizliğin yankısı. Soluyorum ve boğazım okşanıyor. Işık alıyor içimdeki karanlık. Güneş lekeleri.. hafifleyip yoğunlaşarak alnımda halkalanıyor. Sararan karanlığa bakmak, karanlığın ötesine geçmek arzusu ve bir rüyanın içinde sönüp gitmek korkusu.. Nezir!

Kalbim nefesiyle tutuşuyor yine. Bir yanışla anlıyorum ki yüksek titreşimler yayarak ruhuma dolan sesi.. havayla, karanlıkla, ışıkla aramda yer etmiş.

"Hah hah ha! Uyanır uyanmaz çığrınızdan çıkmaya mı geldiniz?" Dilinin gücüyle ayaklanıp yanına vardığımızda, sesinin direncinden haberli gülüşüyle karşılıyor bizi. Soluduğumuz havayı gözümüzden düşürdüğünden emin. "Gelin, gelin, bugün de elmadan göt yapacağım size."

Yaşadığı yer, evlerin zamanından geçmemiş gibi. Dünyadan öyle kaçınmış ki.. Pencerelerin, kapıların, odaların düzleminden kayıp eşyaların düzeninden sekmiş. Havada esen ışık soğuk ve nemli. Gündüze uzak, geceye de yakın değil. Duvarlara, içilmez sıvıların baş döndüren kokusu sinmiş. İspirto.. Su boyası! Sınırları gölgelenmiş, karanlığa doğru akıp duran, direklerin boy verdiği bir genişlik.. üstünde eski, tahta bir cami yükseliyor. Namaz kılanların diz vuruşlarıyla sarsılan bu mahzende, her şey kendi gıcırtısıyla sallanıyor. Sanki Nezir'in sesine tutunup canlı canlı bir rüyaya girmişiz de eşyaların anaforundan geçmekteyiz. Sayılamayacak kadar çok koltuk var içerde. Masa, komodin.. dünya sandalye. Üst üste öyle atılmışlar ki sandalyeler sandalyelikten çıkmış. Tavanda, birbirine benzemez onlarca avize. Direkler, için için parıldayan gölgelere batmış gibi. Vitrinler.. Çatlak aynalar.. sırları eriyip silinmiş.. Bavullar, çantalar, sehpalar, bakındıkça gözlerimizden taşıyor. Her şey kendi tozuyla örtülü.

Taa dipte, kendi sağırlığına gömülü sıska bir ihtiyar, kulaklığından yükselen cızırtılı vınlamaya aldırmadan, eski bir koltuğun ağartılmış iskeletini cilâlıyor.

"Haberiniz olsun, buraya düşenler, evlerinin yolunu kaybetti. Ona göre oturun." Koltukluğunu yıllardır unutmuş çökük bir koltuğa sığışmamız, Nezir'in dudaklarından dökülen sözler ve kuruntulu gözlerinin kısılışıyla birden başka bir anlam kazanıyordu. Bu oturuş kaderimizi etkileyecek!

Gövdelerimizin geçmiş ve gelecek duygusundan uzak kımıldanışına, ruhlarımızın sonsuz uğultusuna değer biçiliyor. Hayatımız, cümleleriyle bağlanıyor. Dönüşü olmayan söze vurulma.. Nezir'in düşüncelerinin kalıbına dökülerek, doğuştan gelen o ölçüsüz mutluluğa veda edecektik.

Öyle habersiz bir neşeyle örtülüydük ki fısıltılarımız, birbirine yapışık gövdelerimizin çıtırtısına karışıyordu. Mahzenin esintili karanlığına sinmiş, ihtiyar bir eskicinin oğlu oluvermişti Nezir. İnsafına kalmış bir ömrü sürmek için bekleştiğimiz, hangimizin aklına gelirdi?

"Hani, poğaça almamışsın!" Biz görüneni sahiplenemeden, babasının kulağına eğilip bağırarak evlatlıktan çıkmıştı bile. "Poğaça.. almamışsın!"

Adamcağız itaatle süzülürken, ışıksız bir bakışın boşlukta uyarıyla titrediğini görebilir miydik?

Ayaklarımızın dibine, yere çömelmiş tıraş oluyordu. Sırtı bize dönüktü. Nefes alıp verdikçe, gövdesini çevreleyen gizli alan genişleyip daralıyor, bakışlarımız sırtından, çatlak taş aynada titreyen parçalanmış yüzüne kayıyordu. Aynanın içinde, köpükler ortasında yitmiş sayısız ağız, birbirine bitişmiş, ayrık, ama aynı donuklukla bakan bir sürü göz oynaşıyordu. Gerçek bir varlığın parça parça canlanan yüzü değil de bir resim sanki. Çarpıtılmış bir hayal.. anlık bir dalgınlıkla kesilmiş, duyulur duyulmaz bir hırıltıyla kanıyordu.

Hafif, hünerli ellerinin yüzüne saplanmasına tahammül edebilir mi? Gözleri öfkeden çekikleşmiş, aynadan üstümüze süzülüyor..

Kanın sızışıyla, çenesini saran köpükler usul usul erirken, kirpiklerinin ince örgüsünden geçiyorduk. Bakışına dayanabilsek derin bir kavrayışa erip Nezir'in katına yükseleceğiz. Öyle bir gerginlik..

Zihnimizde garip biçimli gölgeler oynaşırken, geri çekilmiş gövdesiyle ahenkli, engin mırıltısına uygun, havayla boy ölçüşen sesinin ayarında ses denkleştirmek.. kolay mı? Soluk ister.

"Dikkat edin. Bunda yetim gözü var. Pezevengin ruhu yetim. Bana yüzümü kestirdi."

Ellerinin hareketine etki edecek dokunaklılığa sahip, gizli alanına sızacak kadar sinsi, yüklü ama akılsız bakan kim olabilir?

"İçerlek herif! O nerden bakış öyle? Kuyuna mı çekeceksin, ha? Bana aklın yetişmez. Anladın mı? Senin gibi kırk kuyunun suyunu içtim ben."

Mahzenin derinliklerinden kıvrılan ışık, iliklerimize işlediğinde, şaşkın bir soluyuşla kızaran Gülhan, üstüne atılan sözleri sindirmeye çalışıyordu. "Ne mal olduğunu öğren, enayi!"

Sesinden kaptığımız yeni bir duyguyla mahzunlaşmıştık. Duyduklarımızı neye yoralım? Ruhunu yansıtmak için Gülhan'ı seçmiş, bizi boşlukta bırakmıştı.

"Benden söylemesi. Bu bakışla kendini göremezsin. Dışın içini dikizler, haberin olmaz. Durumun tehlikeli. Gözlerin dibini gösteriyor. Gözlerinin önünü al."

Mahzenin ceryanından sıyrılmamız gerek. Eşyaların tufanından. Gözlerin eğitimi sonraya kalabilir.. Ani bir kararla neşelenmişti. "Gidip yemek kerhanesine düşelim!" Aynalarla kesişmeyi bırakıp ruhumuza, gövdemize sinmiş yokluk hissiyle yüzleşmeliyiz.

Gülhan'ın koluna girmiş, kulağına gizli sözler fısıldayarak aşevine götürüyordu bizi. Ellerinde kaplarla bekleşen canlılara karışacağız.. solgun giysilere sarınmış sessiz hayatlarından zevk süzmek için. "Size serbest, fakirliğinizin tadını çıkarın.."

Ama yuvasız gözlerden sızan ince duygular yüreğimize inmemeli.. içine doğduğumuz havanın üstümüze kapanmasını istemiyorsak. "Erimek yok. Ruhunuzun tabiatına

girmeyin." Çünkü ruhumuz yakalanmaya ayarlı.. solgunluğa sönüklüğe.

"Şuraya bakın, kuyruğa dikiz. İnsan mı bunlar? Tava mı, tencere mi belli değil. Zavallılar ne hale gelmiş. Uykusuzluk varken açlığa yakalanırsanız böyle olursunuz işte."

Dilsiz, yapısız bir kadın, taşa yere yayılmış, hayvan alfabesiyle bize müjde veriyor. Başı ansızın bir ineğin başı gibi şekilleniyor. Elleri, önce iki büyük kulak, sonra bıçak olup boğazını kesiyor. Hırıl hırıl.. Anladık, et dağıtılacak.

Nezir'in deyişiyle, kritik bir an. Hızlı davranıp yüreklerimizi sıkıştıran havayı ürkütmeliyiz. "Zavallı kadın.. Dünya şeklini şaşırmış.. Bu nedir böyle? insan mı, şaka mı, belli değil." Kısık kısık gülmeye başlamışken, bir sesle taşkınlaştık. "Gidip altmışikiden tavşan yapayım mı şuna?"

İçimizden biri, aklına üşüşen esintilerin basıncına dayanamayıp havanın üstüne sıçramıştı. Umulmadık bir çıkışla. Saim!

Nezir, uçuşan elleriyle Saim'in yüzünde titreşen pırıltıları kovmaya çalışıyor.. Varlığının sebebini unutmayalım! Kelimelerin büyüsü, kader.. Cümleler ona verilmiş. Kimseye bağışlar mı? "Aptala bak, zekâ krizine girdi."

Lafını çakıp havalanmış, gözleriyle mesafe alıyordu Nezir. Yüzüyle yüzlerimiz arasında titreyen uzaklığa ölçüsüz bir ses değmiş. Çekileceği yeri ayarlıyor. Beraberliğimizin düzeni Nezir için öylesine önemli ki.. Duracağımız yeri biraz esip şaşırsak, kendisine göre yeniden belirliyor.. hassas bakışıyla.

Duaların üzüntüsüyle kararmış yüksek taş duvarlar arasında tedirgin bekleşiyoruz. Kulaklarımızda, açlığı kanatan kokuların sesi.. İnsanlar birbirlerinin ürekliğine sığınmış, kayıp bir avluda. görünmez bir ağızdan mırıldaşıyorlar sanki. Zavallılar, dualarının Nezir'in zevkine gittiği-

ni nerden bilsinler? Üzülürken fark ediyorum ki ona en yakın görünen benim. Alaycı, dayanıklı gülüşünün yüzümde yankılanacağından emin, gözlerini bana dikmiş. Üstünlüğünü benimle paylaşmak istiyor. Aramızda kurulmuş olan bağı güçlendirmek isteyen bakışına kapalıyım. "Günah ama.. niye alay ediyorsun.. yazık değil mi?"

Dünyanın kuytusunda Nezir'le dolaşacaksak, kendimizden beklemediğimiz sözler dökülmeli ağzımızdan.. durmadan.

"Kadın size bir bilmece sorduysa! Enayiler.." Yokluyor, acaba farkında mıyız? Yüzlerimizdeki hafifliğin sırrı ne? Üstümüzden hangi yük kalkmış? Sayesinde, açlığa yakalanma ihtimalini geçtik. Dile geliyoruz işte. Cevabını bilmek kolay. "İnek eti yemeyiz."

Gülhan'ın koluna girmiş, Saim'in kulağına bir şeyler fısıldıyor.. Nezir'in tenhasına çekilmişler, ne keyif! Denize bakıyoruz. Sular, baktığımız yerden olacağımız hale doğru akıyor. İnsan içten içe böyle gerilmeli mi?

Yaprakların esişmesi, hayalimizde. Ağaçlar, uzaklaşan dünyayla gitmiş. Kuşlar tetikte. Üstümüze kapanacak havayla beraberler. Kanatları bize karşı. Ötüşleri.. Nezir'in dilinin direncinden başka bizi hale yola koyacak güç yok. Bulutların ağır ağır kayarak çoğalttığı sessizlikte erimeyelim! "Gülhan'ın babasının ne iş yaptığını biliyor musunuz? Nazar boncuğu döküyormuş. Göz emici herif. Duyun da inanmayın. Oğlum, bu meslek üstüne kalır. Kaçış o evden."

Yener'in babası tellâk. Konu kapansın! Hayır.. Sıkılıp varla yok arasına gizlenmek yasak. Her şeyi konuşacağız. Kurnaları, lifleri.. "Hadi gel kurtaralım seni. Fena terlemişsin. Uzat oğlum elini, kubbeyi damlalar sarmış. Armut

dersem keselen, elma dersem çık." Yener'in söylemesi lazım. Bilmesi şart.. hangi hamam. Çünkü mahzende banyo yok. Hamamda yıkanıyor.

Saim'in babası yorgancı. Yorgancının kabahatleri ömrümüzce uzar. Daha çoook vaktimiz var. Benim babam kim bilir nerde? Gemilerde çalışıyor.

"Size merhaba yok. Böyle selamlaşalım." Elleri önce iki büyük kulak, sonra bıçak olup boğazını kesiyor. "Ne bu be, tekerleme gibi."

Hırıltıyla açılıp kapanan ağzı ve ağzının kâh içinde kâh dışında parlayan dili, elleri, korunaklı gövdesi.. zorumа gidiyor birden. Çünkü merhametsiz. Karardığımı fark etmiş, gözlerinin ışığını yüzüme tutuyor. "Cihan.. kızlığını mı göstermek istiyorsun, ha? Başkasını bul. Tamam mı? Benden sana evet gelmez."

Ağzımın karanlığında pul pul uçuşan harfleri görüyorum. Alnıma doğru bir yükseliş.. Elimde düşüncelerin hayalî ağırlığı var.

Kısacık bir cümle.. çakıp yitiyor, birden. O ansız aralanma. Denizden su içiyor karıncalar. İçimde hâlâ hışırtılar yoluyla sessizleşmek isteyen bir hayatın olması güzel

Ufuk damarımdaki nefes çekiliyor.. Depreşmiş mahcubiyettir bu. Yerin yersizliğinden suların bitmesine.. varlığım, yokluğunu arıyor.

Bilmiyorum, kalbim zamanı nasıl kaldıracak.. gelecek ümidiyle geçmişin olmasını. Yıldızların çınlamasından sekip anların telaşına düşmek.. acı.

Kirpik kuvvetiyle bakılır mı bir yüze? Şüphelerin gayreti zihinde gedik açar. Filtreye mahkûmuz, şimdi. Dalga dalga patlayan suyun, sevincini kaybettik.

Gidip amelelerin haline ilişeceğiz. Yalan mı? Kazma kürek müptelâsı pezevenkler! Sürükleniyoruz peşinden. Kalbimizde kıskançlık tohumları.. Havanın içini karıştıran elleri kimsenin omuzunda kalıcı değil. Kollarının savruluşuyla eğriliyor yollar.. İki yanımızda, ağarmış duvarların inceliği.. yıkıklığı. Kapıların çukurlarında çamur. Uyurgezer itler kulaklarıyla ordan oraya uçuşuyor işte. Sümsük güvercinler çığlık darbesiyle ürkütülecek. Gebe cadılar kedilerin âleminde. Gülhan.. geride, gözlerinin önünü almaya çalışıyor. Saim fısıltıların burgacında biraz kıvrıladursun. Yener'in hikâyesi müthiş. "Olacak iş mi? Allı kurnam doldur tası dökeyim. Herif ne sabunlar eritmiştir."

Aramızda kurulan gizli bağ sesinin alçalıp yükselişiyle geriliyor mu? O mu beni, ben mi onu çekiyorum? İçimde ateşsi bir korku.. Gövdesi gövdeme yaklaşıyor, fısıldayarak. "Cihan.. niye ses vermiyor biliyor musun? Ağzı var Yener'in de dilinden ümidi yok." Yalnızca Nezir alaycı bir gülüşü bir nefes oyunuyla soruya dönüştürebilir! Fısıltısıyla zıtlaşan bir mırıltıyla aydınlatıyorum onu. Babasından dayak yiyor çocuk. Gece gündüz.

Aramızdaki bağ koptu kopacak. Birden gevşiyor. Sertlikle bırakılmış gibi. "Sen benim neyi sorduğumu nasıl anlarsın! Adi karı.." Gözlerinde ulaşılmazlık.

Ameleler yok. Yeri kazıp içine girmeye gitmişler. Hah hah ha! Firavunlar vaktine. Adamlar hangi dili konuşuyor biliyor musunuz? Avuç içine tükürmece! Kahvelere dalıp çıkıp ihtiyarlara bulaşıyoruz. Gözlerindeki toprak korkusu seyredilmeye değer. Öyle hızlı geri geri sayıyorlar ki.. Harfler suçlu. Mahcup mahcup titreşiyorlar. Rakamlar canlı. Dünya yalanmış! Seksen sene hayata sürtünen acaba

kim? Anlaşmışlar, hepsi her şeyi inkâr ediyor. Gün yüzü gören?.. Yok!

Ellerimiz bir an kulak bir an bıçak.. İnsandan insana geçip aldığımız müjdeyi yayıyoruz yollarda. Nezir kararını vermiş, "El görsün elleriniz" diyerek yokuş yukarı bir yere doğru sürüyor bizi. Bir selamlaşmayla kalmayalım. Hayatımıza daha çok el işareti girsin. Sağırlar okulundaki öğretmenlerin şarap içtiği meyhaneye gideceğiz. Görelim, sarhoş sağır dilsiz nasıl olurmuş. "Parmak kalabalığından gelin.. adamların ellerine vurmuş be!"

İstesin, bir solukta camiye uzanıp gusülhaneye de sızarız. Soğutulmuş ölü görmek ruhumuza iyi gelir.. gördüklerimizi atlatıp görünmez olana ulaşacaksak.

Hayır.. "Evlerinize. Gördüklerimin uykusu geldi. Yıllarca uğramayın!" Başı ansızın bir ineğin başı gibi şekilleniyor. "Veda! Anladınız mı?" Anladık, unutmayacağız. Dünyada bazı insanlar uçurumuyla dolaşır. "İçime düşerseniz çıkamazsınız sonra."

Yansımalar ortasında halkalanıp sözlerinin dibe çeken yüküyle ardından bakakaldık. Omuzlarının hareketi, astarı torbalanmış ceketinin savruluşuyla dengeleniyor. Yürüdükçe hava açılıyor önünde. Ardında rüzgârlı bir kapanış. Nezir.. Körünagının içinde. Hiçbir ışın, hiçbir ses ona ulaşamaz. Yüzünde imaların kalkanı. Dört bir yana işaretler estiriyor. Ansız gölgelerin macerası!

Maksatlı çekip gitme.. Onu arkadaşımız sanmayalım! Ellerimizde, hâkim olduğumuz yüksekliğin hafifliği. Ruhumuzda, duymaktan korktuğumuz sert uğultular.. Hava kapanmış. Üstümüze doğru kararacak. Ağız ağıza vermiş, el yordamıyla düşünüyoruz.

Mahallede bir adam var. Yetmiş yıldır sakalını kesme-

yip kıllarından önlük yapmış kendine. Bastonunun ucuna çaktığı kutuyla uzaktan dileniyor.

Onu Nezir'e gösterelim mi?

"Üflese önlüğü havalanır, şemsiye olur herif.." Saim! Nezir'in yansıtması gibi.. Habersizlik içinde diline görünmez ışınlar mı çalındı, kim bilir?

Birbirimizin nefesini çekerek gülmeye başladık. Gülüşümüze, nerden geldiği bilinmeyen sesinin susları karışıyordu. Gülhan'a dikkat etmemiz lâzım! Aramızda uç veren korkulu bir ifade yüzlerimize yayılacakken yağmurun inişiyle dağıldık.

Nezir olmadan alacakaranlıkta süzülen damlalarla başedebilir miyiz? İncelmiş yatağıma sığınmıştım. Mışıl mışıl bir uykuya dalıp rüyaların içinde sönüp gitsem.. Kendi gözlerime yakalanmış, üstüme inip kalkan bakışları ürkütmeye çalışıyordum.. sineksi duygular, düşüncelerle yarışarak. Zihnimde, seğirmelerin hızıyla açılan bir gedik.. Ne karanlığı örtebiliyorum üstüme ne lambanın ışığını.

Dilsizlerin nefesiyle boşluğun kapıları açılsa da Nezir girse içeri. Öyle bir bekleyiş.

Talihime çıkan titreşim sertliğine uygun
sesleri çağırıyor üstüme. Havanın
derinliklerinden.. Yüzüm bir cümleyle
yırtılmış. Vakitsiz hergeleyim.
Bilmiyorum, başa gelen sözler nasıl
çekilir? Açmaza düşmüş ruhumla
beraber, kendine doğru genleşen
gövdemle kaldım.
Görünmezlik içinde
varlığını kazanıyor adîlik.

"Cihan.. alçaksın değil mi?" Nereye gideceği bilinmeyen sesine karşı çıkamıyorum. İtiraz etsem.. gözünde alçaklığım derinleşir. Neyi kasdettiğini bildiğimi düşünecek.. Gizlice gülüyorum. Ağzımın kenarında hafif bir çekilme.

Sıcak, güneşli bir gün. Hayat yüzlerimizi ışıktan geçiriyor. Astarı iplik iplik dökülen ceketini bırakmış. Üstünde ince, eski bir gömlek. Siyah..

Nezir sabaha ışığı emen rengini gösteriyor. Nedenlerin bilgisine eremesek de, kendine eklediği her şeyin bir nedeni olduğunu kavradık artık. İçimizde uyandırdığı merak, her an, duyulmadık bir sözle tazelenecek. Kısık bakışının ardından kendimizle yüzleşeceğiz. Uçuşan elleri uçuşmaz oluyor birden. Derin bir nefes çekip kalbimizi yeni bir duyguya hazırlıyoruz.

Kıvrılıp duran parmaklarının hareketini izleterek cebinde ne arıyor? Gözümüze görünen bir deri parçası, ama tembihini hatırlayıp gözlerimize inanmayacağız. Bir deri parçasından dünyanın macerası çıkar.

Önünü arkasını düşünüp deriyi elden ele dolaştırmaya başladık.. alaycı bir ifadeyle örtülmüş sessizliğine katlanarak. Deri, ellerimizde bir koku bırakıyor. Hafif, uçucu bir koku.. Ellerimizi burnumuza dayayıp çabuk çabuk koklarsak, sanki hayata, insana dair bütün ağırlıklardan kurtulacağız. Bize hafiflik bağışlanacak.

Seyrederken yüzündeki ifade değişmiş, dudaklarına duru bir gülümseme bulaşmıştı. Masumiyet, Nezir'i aceleyle yoklamış gibi. "Cihan.. deri sende kalsın." Çete kuracakmışız! İkmâle kalmış ruhlarımızla hayata karşı.. Her birimize bir nişan lâzım. Yapacağımız ilk şey bir korku

filmine gitmek. Kurtarıcı olacağını ümit ettiğimiz kişinin katil çıktığını göreceğiz.

Size söylemedim değil mi? Sahilde
Havuç hanıma rastladım. Dün sabah.

Korku filmine, film başladıktan sonra, karanlıkta girilir.. Biletler.. birinciden. Gerçeği yükseklerden, gerçeğe sızan sahtelikleriyse ilk sıradan seyredeceğiz. (Açıklama miyop oluşuna göre değil, çete olacağımıza göre.)

Karanlıkta yolumuzu bulup birbirimize tutunarak yerlerimize çöktükten sonra, Nezir'in duyulur duyulmaz bir hışırtıyla kendine bir şey eklediğini fark ettik. Yüzünde, perdeden yansıyan ışıkla belirip silinen şeffaf, gevşek, buhar gibi uçucu bir aydınlık titriyordu. Ortasında koyu bir leke. Bir göz delik.. Dosya kâğıdı! Pantolonunun arka cebinden çıkarıp usulca katlarını açtığı beyaz kâğıdı yüzüne tutmuş, delikten bakıyordu perdeye.

Gözlük kullanmıyor çünkü bulanıklık içinde gezmek daha güzel. Netlik uğruna, büyüleyen gözlerini camların ardına gizler mi hiç? Kirpiklerinden süzülen ışık.. kısık ince bakışı doğrudan kalbimize inmeli.

"Hişşşt... Hişşşşt.." Rüzgârın kulaklarımızda tozlaşan sesi.. Mavi ışık salkımları karanlıkta sallanıyor. Lacivert siyah gölgeler içinde titreyen beyaz bir kapı. Boşluğa asılmış soluk pencereler. Camlarda ışık damlaları.. Sarmaşıkların ağaçlara dolandığı ıssız koruda katilin izini sürüyor gece.. ağaçların ışığıyla aydınlanan toprağa sürtünerek. Koru derin derin uğuldadıkça, nefesi aya doğru çekiliyor adamın. Buharla bulutlanmış, kemikli, ıslak bir yüz. Ağzının kenarında yeşil bir pırıltı.. Beyaz kapı çınlayarak açılı-

yor birden. Yerin altına çekilen demirlerin sesiyle gelen sessizlik.. Mezbaha! Gırtlaklarından çengellenmiş milyonlarca ciğer. Adam, iri, siyah gözleriyle ciğerlerin perdesini aralıyor. Ağzı burnu kan içinde. Sonunda nefesine bir satır engeli.. Kırmızı ışık!

Sarmaşıkların ağaçlara dolandığı ıssız korudan geçip Nezir'in ayak sesiyle lunaparka gideceğiz. Çengellerin ürkütücü duygusu, boşlukta savrulan zincirlerin gıcırtısıyla kuvvetlensin. Korku tünelinde birden Yener'in üstüne atılıp boğazını sıkacak. "Hah hah ha! Ne sandın? Baban eve mi geldi? Oğlum sorsana babana, hamamda yeterince yorulmuyor mu?" Yener'in dayaktan geçmiş, gizli bir üzüntü yansıtan yüzüne açıktan açığa gülerek kahkaha aynalarına sokuyor bizi. "Uzayıp kısalın biraz." Kendimizi yamulmalar, kırılmalar ortasında kaybedelim ki çığlık çığlığa Alis'in eteklerinde havalanabilelim.. Yüreğimiz ağzımızla yer değiştirsin. Göğüs kafesimizden karnımıza, karnımızdan varlığımızın karanlığına çekilen sesimizle gondola bineceğiz. İnsanın kendi çığlığı kulağında nasıl korkunç, sahipsiz bir yankıya dönüşebilirmiş.. işitelim.

Alçak olmasam, sonu gelmez bir çığlık boyunca irkilirken, Nezir'in korkunç oyuncaklara binmediğini, bizi havanın, karşı durulmaz dalgaların kucağına atıp geri çekildiğini fark edebilir miyim? "Ne cehennem ama değil mi? Gondola biner binmez hepiniz cenin haline geldiniz."

Havuç hanım yürüyerek sahilde yelek
örüyormuş.. küçük küçük adımlarla.

İnsanlıktan çıkıp çığlığa dönüşmüş canlıları mahzenin soğuk, nemli havasına çekip iç içe girmiş gölgelerin sav-

ruluşuna bırakmak gerekmez mi? "Hani.. Patlıcan almamışsın!"

Korkuyla titreyerek ifadesine kavuşan yüzlerimizi yüzünden saklayarak ağır ağır yiyeceğimiz patlıcan salatası, Nezir'le beraber yıllar boyu yiyeceğimiz patlıcan salatalarının ilki olacak. Çete kuracaksak onun ağız tadına alışmalıyız.

Çay ve patlıcan salatası
Çay ve yağlıkâğıtta pastırma
Çay ve balık

"Gülhan.. Buzdolabından yoğurdu getir." Nezir... sessizlik manaya çekilirken biçimlenmiş ağzını haybeye açar mı hiç? Gülhan'ın gittiği yerden korkunç bir çığlık yükselecek. Öyle bir çığlık ki tavandaki onlarca avizenin güp diye yandığını sanıp olmayan bir ışık altında donup kalacağız. Aynaların çoğalttığı keskin, beyaz bir ışık..

Bir kuru kafanın yüzüne, hünerli elleriyle ciğer dilimleri yapıştırıp içine yeşil ampul yerleştirmiş. Kuru kafa buzdolabının içinde korku filminden dönmemizi bekliyor. "Çocuk ağzından solucanlar uludu be!" Saim'in çığlıkların içinden sıyrılıp cümle kuracak hale nasıl geldiğini anlayacak durumda değiliz. Zavallı Gülhan.. cıvık, lime lime bir hayalle karşılaşıp yüzünü kaybetmiş. Soğuk, beyaz ışığı kesik kesik soluyarak, dehşet içinde arıyoruz. Ağzı, gözleri boşlukla örtülmüş gibi.. "Bir daha hiçbir şeye akılsız gözlerle bakmaz enayi.." Nezir, gizli alanına sızıp ellerinin hareketine müdahale etmeye kalkışan yetim gözleri cezalandırmanın yüksek huzuruna çekilmiş. Gülhan'ın nişanı çığlık olacak!

Gece aynı filme bir daha gideceğiz. Bu defa, rejisöre gülmek için.. içimizdeki bütün çığlıklardan kurtulmuş ola-

rak. "Yener, babanı bırak, adamı düşün.. Dünyaya ne yapmak için geldiğini sanıyor. Varlığının sebebini şaşırmış.. insan korkutuyor, baksana, ya bu herifin oğlu olsaydın?"

Akşama doğru Havuç hanım yürüyerek
ördüğü yeleği oturarak bitirmiş

Nereye gideceği bilinmeyen sesiyle, sebebi belirsiz hikâyeler anlatıyordu bize.

"Yıllar önce, mahzene bir kadın geldi.. büyük bir kamyonetle. Cüce.. Kamyonetin kasası mobilya dolu. Mobilyalar daha o gün satın alınmış. Hepsi yeni, gıcır gıcır. Bir şey için ağlarcasına ısrar ediyor.. anlaşılmaz bir dille.. kirpi gibi çırpınarak. Koltukların, sandalyelerin, masanın bacaklarını boyuna göre kestirmek istediğini anladık. Kısaltma yapılacak! Sır gibi, kimseye anlatılmayacak bir iş. Kadının ölçüsünü alıp mobilyaların bacaklarını kestik. İki kere provaya gelip gitti, düşünsenize. İtiraz ediyordu durmadan.. ama anlaşılmaz bir dille. Sonunda 'inerim de oturamam' dediğini anladık."

Araya zaman girmiş, yıllar sonra cüce kadın yine gelmiş. Kış kıyamet bir hava.. Üstü başı kar içinde, ısrar ediyormuş bir şey için.. ağzından ince ince buharlar savurarak. Nezir'i alıp götürmekmiş niyeti. Anlayamıyormuş ki dilini. Bilmeceyi çözmek mümkün değil. Kadınla beraber çıkıp gitmiş, küçük küçük adımlarla. "Meğer satmak için mobilyalarını göstermek istiyormuş bana. Cücenin aklı. Gözümü karla boyayacak.. Hay hay.. alırım almasına da kime satabilirim ki bunları!"

"Kestiğin parçaları saklasaydın ya.." Saim! Nezir'in vereceği cevabı almadan gülmeye başlamıştı. "Sahi, gizlice saklasaydım, geceleri yapıştırırdım. Kimseye açıklanmayacak sır gibi satardım işte.."

Hah hah ha! Anlaşılmayacak bir dille
Enayi Havuç hanım

Saim hikâyenin içine girip bir an için Nezir'in katına yükselmiş, inmek istemiyordu. "Nezir, biliyor musun, Havuç hanım masa örtüsüne başlamış, kordonlu şişle" der demez Nezir'in gözleri karanlığa açıldı. "İğrenç herif.. sen kim oluyorsun da bana adımla sesleniyorsun, ha?" Gövdesini çevreleyen gizli alan Saim'in üstüne doğru öyle bir genişledi ki Saim'in yüzü kitlendi.. soğuk, buz gibi bir havayla. "Sana kendini ara desem, dünyada bulamazsın aptal.. arayamazsın bile, ne dediğimi çakamazsın. Hiçsin, sıfırsın sen, anladın mı?"

Nezir'le alay eden zekâsız cahile bak! O olmasa, hayatın, rüyasında kendini yokluk içinde gördüğü yerde, adımızla yaşayıp ölecektik.. dünyaya niye geldiğimizi, içimizin nelerle dolu olduğunu anlayamadan.. sessizlikten sessizliğe geçerek. Gökyüzünde bir yıldızımız olduğu bile şüpheli. Ama sözlerinin halesine tutunmuş, gündüzle geceyle oynuyoruz. "Sana bakarken gözlerimi kapasam.. karanlıkta kalırsın.. haberin var mı?" Vücuda onun sesiyle gelmediysek de ruhumuzun kızağına onun sesiyle bindik. Yüzlerimize bakmasa, görünmezlik içinden, her şeyin gülünecek hale geldiği yere hangi ışıkla kayacak, neyle geçecektik? Babalarımıza bayramlık aldırmak için yalvarıyor olacaktık hâlâ.. bayramın geçip gittiğinden habersiz. "Ben seni hayatından kurtardım, hıyar! Sayemde, dünyada yorgancı olmayacaksın. Anlamadınsa anla.. Bana rastlamasan, dizüstü sürünecektin. Düşün, ömür boyu oturmaktan yırttın. İki büklüm yorgan olup kalacaktın sonra. Babalarınızdan değil, rüzgârdan yediğiniz dayağın zevkini keşfediyorsunuz şimdi. Aklına ışığı soktum be! Gölgelerden ha-

berdar oldun. Bana laf çaktıracağına havayla konuş.. Hadi.. Dinleyelim seni."

Nezir'le havailik etmenin ne demek olduğunu nefes nefese öğreniyorduk işte. Her şeyin gülünecek hale geldiği yerde, gülüşmelerin keyfi öyle hızlı kaçıp gidiyordu ki.. dehşete uğruyorduk.

Saim, tanrıya baş kaldırdığı için taş kesilmiş şaşkın günahkârlar misali, tutulduğu yerde susup kalmıştı. Kımıldanamıyordu. Ağzı bir daha açılmayacakmış gibi kapanmış. Yarı aralık gözlerle dalgın bakıyordu öylece.. aklı sesinde kalmış, bir şey söylemeyi unutmuş gibi. Olmayan bir yere doğru çekilen acınası bakışlar..

Onu ancak Nezir kendine getirebilir!

Bilmiyorum, estirdiği havaya dayanamayıp geri çekilen halimizden istediği ne? Azarlanmış yüzlerin ifadesiyle acısı dinen, kapanmaz bir yara mı var içinde? Küçümsediği kişiye minnet mi duyuyor? Derin bir nefesle Saim'in kulağına yapışmış, sevinçle sırrını fısıldıyordu sanki.

Saim'in nişanı, Nezir'in aniden arzulanıp bir taksiden çaldığı, kokusunu ruhumuzla içtiğimiz plastik kutu olacak. Böylelikle kimse, büyüleyen yüzünü görüp sesine kapıldığı günü unutmaz.

Geleceğimiz, unutacaklarımızın ve unutmayacaklarımızın hatırlanmasından ibaret olacaksa olacak! Geleceğimiz, sözlerinin altında kalacaksa kalacak! Ne yapabiliriz ki? Biz daha içinden geçtiğimiz günün kelimelerini bulup cümlesini kuramazken, Nezir çoktan geleceğin düşüncesi-

ne ermiş, geleceğin kelimeleriyle oynuyor. Kurduğu bütün cümlelerin zamanı gelecek zaman.. Yanımızda yürüyen hayalî görüntüsü de. Sanki aslı gelecekte duruyor.

Havaya hükmeden sesinin nerden geldiğini anlamıştım. Gelecekten..

Kesildiği anda, her şey ışığını dışa veriyor, dünya zamansız ağırlıkların, sönmüş, garip biçimli cisimlerin ıssızlığına gömülüyordu. Işık, korkunç ürperişiyle birden öyle parlıyordu ki kımıldanamıyordum. Varlığım sanki öncesiz ve sonrasız.. Nezir'in hayata hâkim sesi ilerden kulağıma gelmese, her şeyden ayrı, öylece kendimden habersiz sönüp giderim.

Işığı atlatıp bizi dünyanın içine sokuyor, kulağımıza, gözümüze çarpan her şeyin sırrını fısıldayarak cansız varlıkların seyrine götürüyordu. "Mahmuz kunduraya gidip ayakkabılara gülelim." Hangi ayakkabı insanın bakışına dayanıp şeklini, değerini koruyabilir? Gözlerimizle ayakkabıları hayattaki yerlerinden edip hareket kazanıyorduk böylece.

İnsanın ihtiyaç duyacağı her şeyi bakışıyla önemsiz kılabiliyor..

Yüzümüze kimsenin bakmadığı, bakamadığı gibi bakıp bizi de hayattaki yerimizden ettiğini anladım.. sonra, gözlerimizi yüzümüzdeki yerinden. Bize kazandırdığı hareketin yönü aydınlanıyor. Şimdi de, içimize kesik kesik sokulan engin mırıltısıyla eşyalarla aramızı açıyordu. "Nedir ki bunlar.." diyordu bize, "Adam güneşe, yıldızlara, ağaçlara bakıyor.. her şey büyük, yüksek.. eğilip ayakkabı yapıyor, düşünün.. Dünyaya niye geldiğini anlamış oluyor mu sizce?" Eşyaların hepsi anlayamamışların işi.. Adamın gökyüzüne cevabı, boktan bir çanta, küpe, kemer.. Şaşkınlar, birbirlerinin şaşkınlığını satın almak için yarışıyorlar. Anlamalı ve uzak durmalıyız böyle enayiliklerden.

Hah hah ha! Yorgan yapmak akıllıca
Nazar boncuğu dökmek de öyle.

Işığı, rüzgârı, sokakları, dükkânları, ellerini, sesini ve sessizliği kullanarak bilinmedik bir oyun oynuyordu bizimle. "Baban diyorum.. Yener.. İnsanların aklına kese yapsa.. Nerdeee o eller?" Zihnimizdeki ağırlıklarından kurtulup eşyalardan soğuyalım. Bir tekine bile sahip olmak için istek duymaya değmez.

Eşyalar tehlikeli.. Dünyaya niye geldiğini anlamak istiyorsan eşyaların yaydığı aptal edici ışınlardan sıyrıl, uzaklaş.. Bu türden şeylerin arzusu içimizde tümden sönmeli. Hafifleye dağıla vitrinden vitrine geçiyorduk. Çünkü Nezir durmadan gelecekten söz ediyordu bize.

Aynı gün içinde, aynı bakış, aynı merakla, aynı yere gidip duruyorduk. Aynı dükkânın önünde, aynı ağacın gölgesinde.. aynı şeyi hissediyor muyuz! Nezir'in yüzlerimizdeki ifadeyi kollayan keskin dikkatiyle, deneyden geçiriyorduk.. tekrardan.

Saatler boyu mahzende kalıp orada mekân duygumuzun doğmasını, serpilip gelişmesini, sonra bir cümlenin gürültüsüyle kalbimizin derinliklerine batıp boğulmasını izliyorduk. "Burada ne güzel cinayet işlenir!"

Her gece, gizli bir uyarıyla kurulmuş sade bir cümleyle uğurluyordu bizi. "İnsan içine çıkıyorsunuz ha!" Sabah, müjdeli bir cümleyle karşılıyordu. "Gelin gelin, kafatası buzdolabında sizi bekliyor."

Soğuk, nemli ışığın altında, gözlerimizi tavanın pırıltılı karanlığından aynaların aydınlığına çevirerek ürperiyor-

duk. İçten içe, sürekli değişmekte olduğumuzun duyumu..

Önümüzde ayakta durmuş, üstümüzden bakıyor, ruhumuza işleyen esrarlı bir gülüşle yansıtıyordu kendini. Yüzündeki ifade sesiyle parçalanıyor, sözlerini kesen, anlık, esintili sessizlikte yüzlerimize dağılıyordu. Varlığımı yücelten güçlü bir duyguyla titriyordum. Alnımda sezgilerin hışırtısı.. Öyle ki herkesle, her durumla ilgili Nezir'den önce yargıda bulunabilirim. Yüzünün hayata hâkim havası yüzüme taşınmış.

Koltuk olduğunu yıllar önce unutmuş çökük koltuğa sığışıp birbirimize yapışmışız. Parça parça yüzlerimize yansıttığı ifadesini, bütünlemek ister gibi. Saim çirkef. Gülhan kötü bakışlı. Yener.. bakkala gidip şeker alıp gelecek, yüzünün aldığı, alacağı ifadeyi sonra göreceğiz. "Konuşmuyor değil mi? Hem konuşup hem de aynı anda üstünüze işeyecek. İddiaya var mısınız?"

Ağır, merak uyandırıcı hareketlerle masalardan birinin çekmecesini açmış karıştırıyor. Ağzının kenarında yeşil bir pırıltı.. Pamuk ve renk renk boyalarla dolu minik cam kavanozlar..

Yağlıkâğıtta pastırma, çay.. Nezir'le Yener çaylarını yudumlayarak mahzenin kuytusuna, paravanın ardına çekiliyorlar. Görünmedikleri zaman içinde, Yener tanınmaz hale gelmiş.. Nezir yine Nezir.. "Dayak yemiş delikanlı makyajı yaptım, yakışmış ama değil mi?"

Yener'in saçlarını ıslatıp ince dişli bir tarakla sıkı sıkı taramış. Adam ıslak ıslak elleriyle vuruyor ya! Yapışmış saçlarının dibinden, alnından aşağı ip gibi iki yol kan sızıyor. Gözlerinin altını mora boyamış. Biri ötekinden daha koyu, çürük.. Avurtlarını pamukla doldurup suratını eğri büğrü şişirmiş. Yanakları kahverengi, kırmızı. Yener'in insanlara göstereceği gerçek yüzü bu işte. Onu yanımıza alıp sokağa çıkacağız.

Babası, Nezir'in Yener'e yaptığı makyaja başını ümitsizce sallayarak gülüyor. Yüzünde yılların karanlığı. Gülüşünde ürkütücü bir ton. Başının sallanışıyla kesilip yükselen cızırtılı vınlama.. "Yağlı.. kâğıt! Al! Unutma!" Babasını diri kılacak tılsımlı sözler bunlar.

Önümüze geçmek için, fısıltıyla yanımızdan çekiliyor Nezir. "Ölmek istiyorsan alma, ölmek istemiyorsan al!" Emredici sesiyle sağırlığını aşıp ona her gün bir şey ısmarlıyor. Ölümü engelleyişini izleyip peşinden sokağa çıkıyoruz.

Dünyaya niye geldiğini merak edemeyen, boylarını aşan şeylerin hışmına uğramış insanlarla aramız açık.. gerçeğe ulaşma hayaline kapıldığımız günden beri. Uykusuzluk varken açlığa yakalanmış canlılardan, Nezir'in ellerine baka baka uzaklaşmışız, ama aldığımız mesafe yeterli değil. Doğuştan gelen bağlayıcı duygulardan bütünüyle arınmamız gerek.

Kalabalığa karışınca, Nezir herkesin varlığından habersizmişiz gibi aramızda yüksek sesle küfürleşmemizi istiyor. Yener, bakıldığını bilmeyen ve bakıldığı duygusuyla bakamayan insanların gözlerine gerçek yüzüyle çarpa çarpa ilerleyecek. Biz de sesimizle kulaklarını burup onları uzağımıza iteceğiz.

Koyu gözlerinden süzülen ışınlar, çiçeklenmiş ağaçların parlak aydınlığından daha çekici. Gökyüzünün rengiyle dalgalanan denize sırt çevirip kendimizi bütün dikkatimizle Nezir'in estirdiği, estireceği işaretlere vermişiz. Yener'i üstümüze işetecek! Gövdesini gizleyen havasını kuşanmış, Yener'i kolundan tutup sürüklüyor.. kalabalığa doğru. Yener, dokunaklı bir saflık içinde, kabarmış boyalı suratını göstererek Nezir'in kolunda tökezleye tökezleye yürüyor.

Birden suskunlaşıp düzenlediği gösterinin boşluğuna düşebilsek.. Ama sesiyle yetişip tutuyor bizi. "Doğruca amelelerin kahveye gidelim." Gülüşü Yener'in şişmiş suratına bulaşıyor. "Kafasına kazma yemiş birine rastlarız belki, arkadaş olursunuz." Kahvede, utana sıkıla içtiğimiz çayların boşluğuna dalacakken bakışıyla her yeri dolduruyor. Doğmadan, kaynağında yakalıyor duyguları. Kendi derinliklerimizden yükselen sezgilerin, içimizde dolaşan esintilerin sahibi Nezir. Gölgesi üstümüzdeyken, kalbimizde kaynaşan duygulara hâkim olmak elimizde mi? Yüzümüze yayılan ifadelerin anlamını sadece o bilebilir. "Kıskandınız işte Yener'i."

Birlikte olduğumuz anların boşluğuna değil, kendimizden şüpheye düşmeliyiz.

"Yener, bugün eve böyle git, elini ayağını kafasına dolaştırsın, aklı karışsın herifin."

Saim'le Gülhan sevinçsiz gülüşüyorlar. Ağızlarından savrulan küfürlerin ayıbıyla burkulmuşlar. Sesleri düşüyor birden. Gözleri.. "Sıran geliyor yorgancı, yorganları yüklükten indir, üstüne yorgan sarıp sokaklarda dolaştıracağım seni.." Kendimizi sonsuz bir boyun eğişle ona teslim etmemize karşılık, sesinin arada bir sevinç hoşluğuyla titremesini, yüzünde bir şefkat kıvılcımının parlamasını bekliyoruz, ama boşuna. Nezir için, varlığının her şeyden üstün görülmesinin önemi yok. Yener'i terk edip küçümseyen bakışlarla Saim'in koluna çekiliyor. Saim'in kolundan Gülhan'a bulaşıyor yine. "Ciğer soluyorsun değil mi, hâlâ?" Bana ilişmiyor, ama kasten. Alçak düşüncelerim beynimi yalnızlıkta kemirsin.. Gözüne görünmek, beni bilerek boşladığını anladığımı hissettirmek istiyorum. Derinleşen anlayışımla ilgili değil. Kirpiklerini büzmüş, uzaklara bakıyor.. fotoğrafçı vitrinlerine! Saflık içindeki fakirlerin poz verme zavallılıklarına göz atacağız.. birkaç dakika. Hayır..

Yener'i ortamıza çekip hasır tahta oturtacak, yavaş yavaş beliren karakterlerimizi, duruşumuz ve bakışımızla hissettirerek fotoğraf çektireceğiz. "Belgedır, bulunsun!" Nezir birlikte fotoğraf çektirmemizi o kadar önemsiyor ki.. dekora razı değil. Arkamızdaki karlı dağ posteri üzerine tavandan şeytan merdiveni sarksın istiyor. Hiç değilse, kâğıt bir fener. Ama asıl istediği, gelecekte çektireceğimiz fotoğrafların duygusunu belirlemek. Hiçbir zaman enayi gibi gidip masum pozlar vermeyelim!

Her şeyin ağırlığından sıyrılmanın sevinci korkuya dönüşüyor birden. Sesine tutunup hayatı silkeliyor, havanın içimizi sadelikle okşamadığı, canlı cansız bütün varlıkların değersizleşerek asılsız bir rüzgârın uğultusuna gömüldüğü bir yere fırlıyorduk. Olması gereken şey oluyor! Memnun, mutlu gülümsüyordu Nezir. Korkunun basıncından damarlarımız genişleyip açılıyor, içimizi boşaltan bir akışla ona bağlanıyorduk. Berber dükkânlarının, bakkalların, kahvelerin kapısında havayı yüzüyle tartıp koklayarak bizi görünmez gerçeğe götürecek.. Ağırdan ağıra karanlığını hissettiren akşamla cebelleşmek için yoğunluk lâzım. Günün büyülü alanını arıyor. Gözlerinde telaş.. Elbise satan manav bulmuş, işte. Adımlarımıza yön veren sevinciyle kasaların arasından dolaşıyor.. Manava, patlıcanları, biberleri insanlardan daha çok sevdiğini söyleyerek. Kimi sağa, kimi sola çarpılmış askılardan sarkan gömlekleri, etekleri, pantolonları elleyerek.. "Bu manav güzel, biz burdan giyinelim!" Manav, gözlerini Yener'in yüzüne dikmiş, ışıldayarak gülüyor. Öyle bir gülüş ki, yüzüne yayılan pırıltılar, Nezir'in sesiyle dolup boşalan kalplerimizi kazanabilir. Tüylerimizi diken diken eden kısık gülüşünden başka hiçbir gülüş, içimize işlememeli. Uçuşan ellerinden kopan bir öfke dalgası, havayı tersleyerek bizi dışarı itiyor.

Kuruntulu gözlerine, zalim pırıltısına, her şeyi yerinden edip boşluğunu dolduran bakışına, duygular batırıp çıkaran sesine doymuş olarak duvar diplerinden süzülüp evlerimize gitsek.. Yener nişanını almadan olmaz.

Ağzının içindeki pamuklar Yener'in dilini uyuşturmuş. Pamukları tükürmek için Nezir'den izin istiyor. Alıştık, onun bu yüzünü özleriz. Morluklar ve kan izleri kalsın..

Bastıran karanlığa direnen gözlerinde, içimizdeki ve dışımızdaki dünyayı kötülükle anan, kelimelerin uçurumuna hapsolmuş, yanıltıcı gölgeler ortasında acemiliğimizle oyalanan ruhunun yalnızlık dolu aksini görebiliyor muyuz? Her şeyin dışında, üstünde cümlelerle kalmanın kederini, üzüntüsünü gizlemeye çalışıyor bizden. Nezir'e, halini soran hiçbir bakış değmemiş ve değmemeli. Gözlerine, ruhuna yönelen bir merakla baktığımızı anlayınca gönlümüzü alıyor. Buruk, sıkıntılı bir iç çekişle.. Bizi çocukken yaşadığı eve götürecek. Ev yok ama, yanmış. Boş bir arsanın sınırında heyecan içinde titreşiyoruz. Sanki karanlıktan gizli, geceye daldık da, bilinmez pırıltıların sırrını çözeceğiz. İki ağbisi ve annesi yanarak ölmüş. Babasının aklı olaydan sonra biraz alevli kalmış. Ama Nezir'in başından geçen yangını dinlemeye gelmiş değiliz. Hikâyenin içinde başka bir hikâye var. "Hep birlikte beni döverlerdi.. devamlı. Bir gün, içime bir his geldi. Aklım yeni eriyordu daha. Kafamın boşluğunda, onları üstüme çeken ışığı gördüm, Anladım, beni dövmüyorlardı. Bana tapıyorlardı."

"Dayak yiyorsan, Allah gibi düşüneceksin kendini. Ondan sonra bırak.. vursunlar. Vuranlar niye vurduklarını bilemez, sen onların ruhuna hâkim olursun.." Bu sözler, Yener için.

Nezir'in içine doğup onu herkesin ruhunun hâkimi kılan his, Yener'in nişanı olacak. Mucizeli kuruntular.. yediği dayağa karşılık.

Bize kazandırdığı hareketin yönü aydınlanıyor.. Ama ne vakit, yalnızlıkta bir başıma, adını ansam, hayali, ışığın karanlık yüzünde titriyor. Nişanım, parmaklarıma dolayıp anlamını kestirmeye çalıştığım deri parçası, bu karanlıktan kopmuş gibi. Bizi yerimizden edip her sözün binlerce defa kırılarak yansıdığı boşlukta ürpertilerin havasına çeken, içine doğduğumuz gerçeğe bakmamızı sağlayan dile nasıl erdiği hâlâ sır.

Acaba Nezir, sırrının sırrını biliyor mu?

"Hah hah ha! Yaprağına benziyor, ağaca dikiz." Menziline giren şeyin anında canını okuyan gözleri dumanların, alevlerin ardından dikiliyor üstüme. Hayır.. Dünyada bilmediği şey yok.

Nezir'le bahara girmek.. Yüzümüze karşı açılmış çiçeklerin, ruhumuzu bürüyecek otların, ahenkli çıtırtılarıyla düşüncelerimizi, düşlerimizi solduracak dalların, gövdelerin, köklerin üstüne yürümek demek bu. Rüzgârın duyur-

duğu hışırtılar, ıslıklar, kulaklarımızda iç içe geçip uçsuz bucaksız evreni anarken sessiz duramayız. Çete kurmamızın sebebi ne? Gözünde cümle cümle tüten hayat hikâyelerimiz.. Bizim için seçtiği kelimeler dağılmasın! Dili saat gibi işlemeye başlamışken.. Renk taşıyan zamansız vızıltıların yoluna çıkıp arılarla çatışacağız. Sessizlikten sonsuzluğa dönemesinler.. gönlümüzü aşılayıp. "Börtülerin âlemi. Tabiattan tiksinirim."

Nezir'in nişanı, yeşil tepelere karşı hışırtıyla açılan bir delik olsun!

Dayanılmaz farfara
erguvanlar leylaklara binmiş. Hücrelerini
oynatıyor insan

Toprağın gösterisine, bitkilerin, böceklerin hoşluğuna karşı lafı hazır. Boş bulunup hayatın tadını, kokusunu taşıyan şeylerle bir uyuma girersek, kurtulmak için "Aklımda! Aklımda!" diyecekmişiz. Tembihini tutalım ki aklımızda olan neymiş bilmeden silkinip Nezir'e kavuşabilelim. Önümüzden yürüyordu. Hızlanmış. Yamaç aşağı. Elinde, kuru bir dal parçası.. yoluna duran otları biçiyor.

Hah hay! Aklımda!

Ona bakarken güneş gözlerimi alıyordu. Yakıcı bir aydınlık.. Aydınlığın içinde seken, yabansı bir yaratık. Sanki bir karanlık canlısı sıçrayarak gülüyor

"Enayiler.. İki çiçek görüp dua kıvamına geldiniz. Hadi, yürüyün. Kelebekler ebenizi düzecek." Nezir'in sesiyle daldığımız mezarlıktan çıkmış, sessiz adımlarla kaçıyorduk. "Olanı bildiniz.. bildiniz.. değil mi? Ceza.. Ceza.. Hepsini leylekler öldürmüş."

Kaçıyorduk, ama nereye? Nezir'in yerle gök arasında kelimelerle kalmış varlığından başka her şey bize düşman. Gözlerimizin gösterdiği, gizlediği ne varsa.. Gidecek yer bırakmamış. "Mahzene gelin, oyun oynarız.. Yağlıkâğıtta dama!"

Taşını önden koyup bize oynatacağı oyunla oynuyordu Nezir. Onunla harap evlerimizin, delik deşik dükkânların, kahvelerin, ince çürük duvarların havasını kolayca yenebiliriz. Dünya ve üstündeki yıkıntılar.. Boş, insansız.. Körlükte uçuşanlar?.. Rutubet kuşları!

Direklerin boy verdiği genişlikte, aynaların çoğalttığı düşlere, düşüncelere dalmış, zihnimizde yankılanan sesiyle ıssızlaşıyorduk. Gözlerini kısmış, dikkatle yüzlerimizi tarıyor, aramıza koyacağı uzaklığı ayarlıyordu yine. Şefkat arayan eğilip bükülmelere yer yok. İlişkimiz hassas düzen.

Göz göz işiyip kararıyordu boşluklar. Geceleri, yalnızlıkta kırpışan kirpikler Nezir'in. "Akşam lisesine gittiğimi söylemedim değil mi? Güneş çıkmadan uyumam."

Gülhah'la Saim mahzende Nezir'le sabahlamaya başlamışlardı. Yener'le ben, karanlık sertleşince boynumuzu büküp ruhumuzun tabiatına giriyor, susa susa evlerimize dönüyorduk.. birbirimizin hışırtısına sığınarak.. Nezir'in görüşünden geçer gibi. Sokaklarda solgunluğa, sönüklüğe yaranmaya çalışan düşlerdeki gibi sebepsiz iki korkulu gövde.. Adımlarımızın hızıyla uzayıp kısalan gölgelerimiz uyur gezer itlerin gölgelerine karışıyordu. Hayat mahzende!. Hayat, aklımıza aklını sokan Nezir'in nefesinde. Uykuyla uyanıklık arasında, varlığımın bu nefesten akan ha-

yata terslendiğini, içimdeki gizli gücün nefretle titrediğini hissediyordum.

Oysa gövdem ve ruhum uyurken, sanki kaderimin hayali canlanıyor, silip yok ediyordu bu nefreti. Ayılıyordum ki sabahın yerinde yakıcı bir boşluk esiyor. Gözlerimde kıvılcımlar.. Işıksı bir tecrübeden geçmişim. Onun büyüsünden sıyrılma ümidim yok! İncelmiş yastığımda başım üzüntüyle dönüyor.

Ömrümün içinden kayıp gitmişse bakışlarım, uyumuşluk acısından sıyrılıp zamana girmek için kulağıma çalınan fısıltılardan başka neye tutunabilirim? Başımı ellerimle kavrayıp olanca dikkatimle anlamaya çalışıyordum. Bu fısıltılar hangi sözlerin yansımasıdır?

Yetkim yoktu bilmeye, hayır.. Yansımaların aslına ermek ona vergi. Nezir'in sesini duymam şart.

Fısıltıların ucu nerelere çıkmıyordu ki.. Uyanıp da elleriyle mahzenin havasını uçurmaya başlayınca, varlık nedeninin bulunmaz cümlelerde olduğuna daha da bir inanıyordum. "Hah hah ha! Beklemekten bitmişler geldi.." Mahzenin kapısı açılır açılmaz içeri süzülüp Nezir'in kahkahasına uğruyorduk. Yener'le beraber.. boşluktan bitap düşmüş bir halde.. "Kalkışabilseniz, hani.. rüyama gireceksiniz." Saim'le Gülhan paravanın ardından çıkıp memnun uykulu yanımızda bitiyorlardı.. gülmüş yüzlerini göstermek için. Ama bakışlarımız yüzlerine ulaşamıyordu. Güneş çıkıncaya kadar mırıltıdan mırıltıya geçip gitmiş olanlara erişilir mi? Başlarının çevresinde, gözlerimizi kamaştıran görünmez haleler titreşiyordu. İşittikleriyle uzak havalarda kalıp çarpılmışlar..

Nezir'in yüzümüze, gözlerimize hayat üfleyen sesi yükselmese, bildik düzenimize girmemiz mümkün olmayabilir. "Andavallılar.. bir kova çay pişirin de içelim!" Gülhan'la Saim, Nezir'in deyişiyle "mırıltılar geçirerek"

mahzenin derinliklerine çekilirken Yener çarşıya gönderiliyor.. "Bir çuval poğaça yüklenip gel!" Ben, gizlice görevlendiriliyordum. Kesik bir bakış.. Yerime yerleşip Nezir'in çatlak taş aynada titreyen sayısız yüzünü seyredeceğim. Sırtını dönecek biri olmadan tıraş olacak değildi ya..

"Ne oldu da geç uyandın, ha? Hadi gel, poğaça ye!" Nezir'in babası, biz karnımızı doyururken gölgeden adımlarla gelip çevremizde dolaşmaya başlıyordu. Duymaz duymaz dudağını sarkıtıp unutulmuş gözlerle bakıyor, bizi duygulandırdığını bilmeden, düşünceler verdiğinden habersiz uzaklaşıyordu sonra.

Kulaklığı yokken, sepsessiz kesilince, olduğundan daha bükük ve cılız görünüyor.. İhtiyar, aksettirdiklerinden habersizdi de biz haberli miydik ki?

Hava, aranan gizli bakışlarımızla gerilip birbirimize hissettirdiğimiz duyguları taşıyamaz halde beklenmedik bir gülüşle yırtılınca ne yapacağımızı şaşırıyorduk işte. Ortalığa saçılan kırık kopuk sesleri Nezir derleyip topluyordu. Dağlayan gözlerini Saim'in ağzına dikerek.. "Cihan.. farkındasın değil mi? Bu çocuğun dili bir dönüp bir duruyor." Tehdit eden bakışlarını görünce beklemeye başlıyordum. Gövdesi, vaadlerle dolu, gövdeme yaklaşıyor.. derken, sesinin rengi değişiveriyordu.

Duymamız gereken bir tekerlemeymiş.. Nezir'in akşam lisesine gittiği günlerden kalma. Yansımaların aslına güneş çekilince erebiliyorduk ancak.

Yanımda alnı benli bir adam oturuyor.
Şalvar baba diyoruz.
Kıllı pantolonu var.

Gülhan'ı, Saim'i, Yener'i ve beni.. görüp geçirecekleri-mizin sınırında tutan kapalı anlar bir bir açılmaya başlı-

yordu. Kendimizi önce bir kıvılcımın içinde, sonra bir rüzgârın önünde buluyorduk. Sahilde.. gündüzle gece arasında, Nezir'in, yaşayacaklarımızı söyleyen sesi kulaklarımıza dolarken, ölümle oynaşan sesi yankılana yankılana hafifliyor, siliniyordu. "Fare zehiri al! Unutma!"

Hızına ayak uydurmuş, koşan adımlarla ilerliyorduk.. Yoklukta yakalanıp bağlanmışlığımızın büyüsü altında.. Varlığımızı solumaya gidiyormuşuz gibi.. Akşamı iteleyerek. Nezir arada bir yüzünün yarısını gösterip genişliklere, ağırlıklara hükmeden hayalet bakışıyla bize yön veriyordu.

Peşimizi kovalayan rüzgâr kesilmişti. Sessizlik sırtımıza vurdukça kalplerimiz öyle titriyordu ki arkamıza baksak dünyanın durgun bir duvardan, basık kör pencerelerden ibaret olduğunu görecektik.

"Silgim yok, bir defasında Şalvar Baba'dan istedim. Ondan yana kayamıyorum.. bir milim bile.. Alnındaki ben kayboluyor, kaşı kalkıyor herifin. 'Elini sok, al!' dedi. Defter kalem getirmez. Okula silgiyle geliyor gelirse. Elimi soktum. Cebi derin mi, delik mi düşünmeden karıştırıyorum öyle. Boş tarafıma gelmiş.. Parmaklarım bir şeye değdi. Çarpılmış gibi elimi kendime çektim. 'Hah hah ha! Silmem s.kerim!' dedi."

Nezir'in siyahlar içindeki gövdesi, önümüzde keyifle sarsılırken sessizlik sırtımıza vuruyordu hâlâ. Arkamıza bakmakla Nezir'e bakmak arasında, kıllı bir pantolonun hışırtısıyla ürpermistik..Her şeyin yokluğunu duyuran genişliğe Nezir kaptırır mı bizi hiç? Sessizliğin uyarı dolu dokunuşlarını "aklımızda, aklımızda.." diye cevaplayıp onu dinlemeye devam edeceğiz.

Susmuştu. Ellerini seyrettiriyordu bize.. düşünceli düşünceli kımıldanan parmaklarını. Dikkat kesilmiştik. Gö-

zümüzün önünde ışık yiyen gölgeler oynaşıyordu. Ellerine, içimizi gıcıklayacak bir cisim doğacak! "Ne göstereceğimi sandınız ki ha, heveslendiniz böyle?" Uğuldaşarak birbirimize çarpmaya hazırlanmış, ellerinden yüzümüze fırlayacak görüntüyü beklerken ellerinin aşağılayıcı hareketiyle yetinecektik. Gülhan, "Büyülü yerini.." deyiverdi usulca. "Büyülü yerini göstereceğini sandık."

Anlaşılan, kulaklarına inanmıştı Nezir. Öyle bir bakışla geri çekildi ki Gülhan'ın ruhunu okuyup tiksinmiş gibi.

Beyinsiz herif! Nezir'in her yeri büyülü değil mi?

"Şalvar baba kaşlarını indirip üzerime eğildi. Elimi kendime çekince.. çarpılmış gibi.. Beni alnımda parlıyor.. Nefes nefeseyiz. 'Böyle korkarsın işte! Amanı bildin mi! Dikkat et, başın götünden ayrı oynuyor, haberin olsun. Benden söylemesi.. yatırıp severler seni, kopukluğu çakarlarsa..' Bir an boş buldu diye, nefesini ağzıma dolduruyor herif. Ne dediğini çakmasam kurtulmam mümkün değil."

İşittiklerimizin gerginliğinden kurtulmak için, Nezir'in heyecanlı hikâyeler söyleyen sesinin kulaklarımızdan geçip neremize gittiğini anlamamız gerekiyordu. Ruhumuzun hangi köşesinin burulduğunu görecekmiş gibi, ilikleri-mize kadar suskun, içimize baktık.

"Kıldan cepten laflara dayanamayacaksan.. pezevenk.. çek.. evine git, anladın mı? Kimim ben ha? Düşünsene.. haybeye mi anlatıyorum bunları? Aptal, duyma vaktiniz geldi.."

İçimizde gizlenen arzular açığa dökülecek. Görünmeyeni gören gözlerinin aydınlığında gövdelerimizin sırrını seyredeceğiz.

Yüzüne yayılan ifadenin anlamı kalbimize doğunca, uzağa çekilmişti. Heyecandan sasırıp onu kendimizle bir saymayalım! Bizi aynılıga itiyor.. cismini ayırarak kısık bakışıyla. İmalarının, içimizde yer etmiş korkusu uyansın.. Nezir, bizimle oyun oynamak için gökten inmedi. Arzularımızı eğitip aklımızı kurtaracak.

Gülhan'la Saim, mahzende sabahlamanın Nezir'le yakınlaşmaya yetmeyeceğini anlamalıydılar. Birlikte geçirdikleri zamanın Nezir için değeri yoktu ki kalbinde duygular kalsın.. İhtiyaç içinde olan bizdik. Sahip olduğu gerçeğin, ona bağışlanmış anlayışın peşinde.. Nezir, sesinin yüksek titreşimini çalmak istediğimizi bilmez mi? Ama saklı niyetlerimize aldırmadan iyilik etmeyi sürdürüyor.. Aramıza koyduğu uzaklığın neye yaradığını doğru kavrayalım! Bizimle ilgili düşüncelerini, varlığımıza duyduğu öfkeyi dışına itip havaya taşıtıyordu, işte. Onu izlerken aklımızdan geçirdiklerimizi içine alacak olsa, yanımızda duramayabilir! Hah hah ha! Fedakârlığının havası! O kadar olsun ama değil mi? "Yürüyün hadi.. amelelerin kahveye gidelim." Saim'in kafası Şalvar Baba hikâyesine takılı kalmış, Nezir'in kirpiklerini süzerek konuyu kapattığını, kederli bir alınganlıkla kaplanan yüzünü boşluğa çevirip iyiliğinin yalnızlığına gömüldüğünü fark etmemişti. Kapıldığı heyecan ve meraktan kendini alamıyor, Nezir'e doğru, yersiz bir soruyla sürükleniyordu. Donları gazeteye sarıp yani, hamama.. beraber mi gideceğiz?

Saim'in sesi Nezir'in sinirli sessizliğine çarpıp yankılandı. "Nereye?.. Amelelerin yıkandığı hamama mı gidiyoruz?" Saim'de Nezir'in dargın iç çekişlerinin korkusu uyanmamış. "Yener.. kapıda babana gözükelim, bedavaya gireriz.."

Nezir, Saim'in üstelemesini, geceleri geç vakit bir başına gizlenerek hamama gitmesini sorguladığına yormuştu. Karanlıkla paylaşmayı yeğlediği hayatına Saim'in tek başına dil uzatacak cesareti bulamayacağını bilir. Durmuş, hepimize birden yetecek bakışıyla bakıyordu. Gözlerimizi gözlerinden kaçırmak imkânsız. "Arkamdan konuştuklarınızı duyamayacağımı sanıyordunuz, öyle mi?" Ağzının kenarında o şiddetli seğirme

Saklı arzularımızı dışarı çekip gövdelerimizin hâkimi olmayı öğretecek yerde, anlattığı hikâyenin öfkesine kapılıp gitmişti.. çevresinde yoğunlaşmış, kötü niyetlerimizi taşıyan havayla beraber.

Karanlığın içinde yokluğuna çarpa çarpa sallanmaya başladık.. uygunsuz adımlarla. Yıldızların ıslığından Nezir'siz nasıl inecektik? Ağaçların çığlığına.. Onsuz girdiğimiz yollar sessizliği çoğaltıyor.

Aklımızda!

Açılacağını hayal ettiğimiz anlar kapalı kalmıştı. Cansız cansız soluklanırken Yener'in beklenmedik sesiyle tazelendik. "Amelelerin kahveye gidip arkasından konuşalım!" Maceralı başını alıp nerelere kayboluyor? Gözlerini üstümüzden ansızın çekip..

"Yapacağın şeyi şaşırma.. Nezir'in arkasından bakkala git!.." Gülhan, Yener'in cümlesini kırmış, kötü kötü suratına bakıyordu. "Gittim, oğlum.. Bakkalda fare zehiri satılmıyormuş."

Yener'den, Gülhan'ın yerici bakışlarına "her şeyi anlamış" bir cevap gelir de adımlarımız yavaşlamaz mı? Sinsi herif! Nezir'in ayak işlerini görürken, çaktırmadan ruhunu işliyormuş meğer. Saim, büyüklenen sesiyle duygularımı-

za açıklık getirmese, bocalayıp sarpasarabilirdik. "Bakıyorum, pezevenk.. susa susa dili kapmışsın.."

Amelelerin kahvede Nezir'in arkasından konuşmaya başladık.. suçlayan, şüpheci sözlerinin etkisinde kalıp birden ayılmışız gibi.. garip bir heyecanla. "Kafasındaki ne, biliyor musunuz? Hiç arkadaşı yok diye düşünmeyelim.. İçimize soru düşmesin, ama yanında aklımız açılıyor, düşebilir. Cevabını atıyor, anladınız mı? Şalvar Baba.. Düşüncelerimizi başıboş bırakmaya yanaşır mı? Durumu çakabileceğimiz ihtimaline karşı önlemini almış. Baksanıza, çekilip gidiyor, bırakıp yok oluşuna takılı kalıyoruz.." Yolsuzluğumuzu görüyorum, hergeleyim ya. Nezir'in hezonundan çıkamayacağız.

Bakışlarımız birbirimizin boşluğuna dalıp batıyor. Yüzümüzde, tehdit tonuyla teşvik edilmişliğin habersizliği. Aramızda bir çekişme.. Solumuyor, kapışıyoruz havayı. "Arkadaşı olup olmadığını görecek yüksekliğe eriştiniz.. Kafanız göğe değdi, öyle ya!" Saim, Nezir'in sözlerinin izini sürmüş hayran sesiyle, sinirli sinirli gülerek bizi aşağılıyor. "Koyacak lafınız yok ki yeriniz olsun. Safi göz kesildiniz.." Kısılıp süzülüyoruz, iyi de, bakışlarımızı, görünmez olanı görecek kadar inceltemiyoruz. Nezir'in bizden ayrı, uzakta, başka canlılarla sürdürdüğü alışverişin mantığını çözecek düzeyde değiliz ki.. Herif, dünyada yaşamıyor. Gözümüze görünmesi mucize. "Varlığına şükredecek yerde.. Aklım düşüncelerinizi almıyor. Ne yani, gökyüzünün kapıları yüzünüze kapansın mı istiyorsunuz?"

Nezir'in ağzından kulaklarımıza dolmuş yüzlerce sözün hışırtısıyla Saim'i dinlerken, amelelerin bakışlarını üs-

tümüzde hissettik. Yorgunluktan bombelenmiş suratlarındaki ifade, Saim'in havada asılı duran silinmemiş sözleriyle umulmaz bir anlam kazandı. Ruhumuzu titreten bu ifade, Nezir'i tanımamış olsak içinde kalacağımız, varlığımızı kuşatacak olan hayatın ifadesiydi.

Bizi ışığın, rüzgârın ötesinde hayallere sürüklediği için Nezir'e karşı yeniden esrarlı bir sevgiyle dolacaktık ki Gülhan'ın bakışına bağlanıp Nezir'in büyüsünü uçuracak ayrıntılara girdik. "Yener.. bir daha çarşıya gittiğinde unutma, Nezir'e kepek ilacı al." Gülhan'ın yanımızda inançsız dolaştığını belli eden sesi.. irkiltici. Uyarısı yerindeymiş Nezir'in. Ona dikkat etmemiz lâzım!

Canımızı saran heyecan dalgasını kırabiliyor.. Seğirmeleri, kasılmaları, çınlamaları alt edip Nezir'in bağlayıcı dikkatinden kaçabilmiş. Gülhan'ın sözleri Saim'e dayanılmaz geldi. "Amma küçük kalpli herifsin!"

"Kepek mi, ulan? Enayi göz.. sır tozu onlar.." Yener'in ağzını melekler doldurmuş gibi. Dilinden ateşli sözler dökülüyor. "Yürüyüşünü de incelemişsindir, içe basıyor değil mi? Kadere bak! Peşine düştüğümüz adam bastıbacak. Ne olacağız şimdi?"

Onun yaşındaki herkesin çoluğu çocuğu var. Nezir niye evli değil?

Ohooo!. Evladım, bir bok anlamadın mı? Çete kurduk ya.. hayatı iğdiş ediyoruz. Nezir tahtakurularına, farelere karışmış, bir yüzünü bin gösteren aynaların mahzeninde gölgelerle düşüp kalkıyor.. poğaça yiyerek. Yarın çörekçiye sorarız, uçuruma hevesli kızı var mıymış.

Gülhan'ın kavrayıştan yoksun çekememezliği bütün geleceğini ayağa düşürüyordu. Nezir'in gizli alanına dalabiliyor, ama gördüklerini atlatacak gücü yok. Baktığı yerde içerleyip kalacak.

Yüzünü nasıl bir duyguyla süzdüğümüzü anlayamı-

yor. "Herif tükürükçü be! Yarın gözleyin, izleyebilirseniz.. Fark etmediniz değil mi? Ne biçim tükürüyor. Fark ettirmeeeez.. Öyle bir manevra çeviriyor ki görünmez adam oluyor birden. Şap!"

Gülhan'ın tükürüğü yere yapışmadan kalbim sızlamaya başladı. Nefes aldıkça içime ayrılık havası doluyor..

Kahvenin sarı, cansız ışığında, duyduğum üzüntünün rüyasına dalıp gittim. Cılız gövdelerimizi bırakıp yüksekle̊re çekilmiş, aklımızla uçuyorduk. Boşlukta seyreden ışınlar gibi ağırlıksız. Düşünceden ibarettik yalnızca.. Cisimsizdik, ama uçuş düzenimizden kim kimdir biliniyordu. Nezir.. Cihan.. Yener!. Saim.. Gülhan yoktu yanımızda. İzi bile kalmamıştı. Hava ahenkli bir uğultuyla gücünü duyuruyor. Sessizlik.. Eksikliğimi hissedip kendime geldiğimde Gülhan, Şalvar Baba'nın kıllı hikâyesinde Nezir'in ruhunu didikliyordu. "Baksanıza, ha? Bizimki erkekçi olmasın!.."

> Kıllı pantolonunu düşürüp üzerime bir abandi.. Boynumda beni parladı. Şalvar Baba'nın altında götüm yerinden oynadı.

Hah hah ha! Havuç hanım kamyonetle gelmiş Nezir'i kurtarmaya. Anlaşılmaz bir telaşla çırpınıyormuş, kirpi gibi, durmadan. Cüce kadın, "arkadaşımı bırak! Arkadaşımı koyver!" diyormuş meğer.

Nezir'in yokluğunda coşmuştu Gülhan. O kadar ki, onu karşısında görse durulamayacak. Herhalde arkasından konuştuklarımızı işittiğine inanmamıştı.

"Hadi kalkın geceyi bozalım!" Ameleler karanlığın içine çekilip yitmişlerdi. Birer ikişer.. Nezir'in girdabından çıkabilirsek Yener'in arzusuna uyup gittikleri kerhanenin

kapısına damlayacağız. "Hepsinin eli baltasındaydı, görmediniz mi?"

Nezir buraya ne demeye geliyor.. düşünsek buluruz. Ama aklımız söylediklerinden çok Yener'in sesindeki titreşimlere takılı kalmıştı. Nezir boş yere ümitlenmiş. İddiayı kaybedecekti. Anladığımız kadarıyla Yener'in üstümüze işemeye niyeti yoktu. Böyle giderse.. bize yönümüzü gösterir. "Sonra da mahzene uğrarız. Gülhan.. var mısın? Nasıl olsa bu gece gözün uyku tutmayacak."

Karanlığın dibinde evlerimizin yolunu ararken hayatı kendi başımıza içedebileceğimize inanır gibi oldum. Sokak sokak dolanan karaltımızı uzak bir bakışla seyredebiliyorum! Gözlerimin içine geleceğimizi yansıtan ışınlar üşüşüyor. İçime kelimelerin korkusu düşmese, ömrümüzün sonrasına geçip zamana hâkim olacağım. Ama işte, hayır.. gelecekten sadece Nezir bakabilir!

"Ne derseniz deyin, hastayım herife. Yanına gidiyorum. Bütün haklarımı helâl edeceğim ona. Bir lafla bayıltsın beni. Oh! Yere yapışayım. Yüreğiniz büzülsün, kıskançlıktan daralın. Özledim oğlum Nezir'i.." Saim, Nezir'in düşünceli ellerinin ve hayal dolu gözlerinin tadına hepimizden önce varmıştı. Huzur düşkünü enayi!

Nezir Saim'i ters yüz edip mahzenin kapısından geri çevirmiş. "Farelerin düğünü var," demiş, "içerde.. Davet edildin mi? Edilmediysen fena.. Çağrılmadığın yere geldin."

Gündüzü gecesini tutmaz düşüncesiyle, "havasını koklayalım" diyerek güneşin solmasını bekledik. Öğrettiklerinin öcünü almadan bizden vazgeçer mi? Ruhu ruhumuza karıştı. Soluğunu ciğerlerimizde bırakmaz. Saim'i teselli etmeye uğraşırken gayretim dile mi geldi, kim bilir, "anlasana, o bizim değil, biz onun hayaliyiz.." deyiverdim, "görürsün, bak, mahzenin kapısını açık bulacağız."

Ruhlarımız solgunluğa sönüklüğe ayarlıysa, onun ruhu da bir şeye ayarlı olmalı değil mi? Bizi kurmaya!. "Uyarılarını kulak arkası mı ettin? Sıkı düşün, kendini onun arkadaşı sanmayacaksın ki neyi olduğunu kavrayabilesin."

Saim'e laf yetiştirirken sesimi dinliyor, dinledikçe de içimde yeni bir heyecan keşfediyorum. Konuşma sevinci.. Sesim benden ayrı bir maceraya dalmış düşünüyor. Bütün dikkatimle dilime vuran sözleri karşılamaya çalışıyorum. Garip şey.. sesim içimden kaynaklanmıyor gibi. Varlığımı aşan, gücümün ötesinde bir hız.

"Onun işiyiz anlamadın mı? Zihnimizi işliyor. Kafamızın içindeki karanlık, ruhunun hayaliyle ışıklanacak. Gözlerimizin gerisindeki boşlukta Nezir'in filmi oynayacak, devamlı. Bizi duygularının, düşüncelerinin yansımasıyla kendi karanlığımıza kapatacak. Çıldırıp rüyalaşacağız sonunda. Ama rüyalarımızın perdesini araladık sanacağız. Vademiz böyle dolacak."

Er ya da geç işini bitireceğinden emindim. Güveniyordum ona. Boşluğu bakışıyla örtüp sesiyle karanlığı boyayabilir. "Kalkın hadi, gidip canlandıralım herifi de sevinsin."

Baksanıza çocuklar, Nezir'e işin sonuna geldiğini zannettirelim mi?

Kendi sözlerimi dinlerken ısınan beynim ince bir yanışla için için sızlamaya başladı. Nezir'in işi kılcal iş.. Bir an, o korkunç dikkati yüzümde donuverdi. Açık yanını fark ettim. Çektiğim nefes içimde soğurken.. zayıf tarafını. Onu yanıltma payımız yüksek! Öfke ve tehditle gizliyordu bunu bizden.

Mahzenin açık bulduğumuz kapısından içeri süzülür süzülmez anladık. Arkasından konuştuklarımızı işitip hesaba almış. "Gelin, gelin.. bir şey göstereceğim size. Bakın.. hayalimin resmi. Bunu yapmak için yüzlerce tahtakurusu ezdim." Resim, gözlerimin içinde bulandı. Gövdemin itirazını, yarı canlı, karanlıkta dinledim. Kalbim parçalanıp çekilmiş, avuçlarımda atıyordu. Parmaklarıma, her yanıma yayılmasından korktuğum bir soğukluk vuruyor.. Kaçıyordu ruhum sanki.

Uzattığı, eprimiş, biçimsiz bir karton parçası. Üstünde tahtakurularını ezip parmağıyla yayarak kanlarını kartona yedirmiş.

"Hassas kuzular.. nereye dağıldınız, toparlanın. Hayatınızı piç edecek sefaletin ağırlığını nasıl yok edebilirsiniz?. görün, diye yaptım bunu." Varlıkların ezici yükünden sıyrılmak istemiyor muyuz? Dünyada hafifliğin zevkini sürmeyi. Yolunu gösterip yöntemini anlatıyor, kaderimiz iyi olsun diye gözlerimizi, ellerimizi ve kulaklarımızı sihirli kılmaya çalışıyordu. O biliyor.. biz bilmek için uğraşmayalım. Ruhunu içelim, bitsin gitsin işte. Bir çırpıda bağlarımızdan kurtulup bulutlaşırız. Ama her şeyin ağırlığının üstünde titreyen ağırlığını nasıl taşıyacağız peki?

Nezir, iyiliğinden heyecana gelmiş, resimden aldığımız ilhamı dağıtarak konuşuyordu. "Sabaha karşı.. başka bir şey yaptım asıl. Görmek istemiyor musunuz? Havanın içindeki gözenekleri hizaya soktum. Bakın, delik ışıyor. Kepeklerimi bir bir delikten geçirip uçuruyorum. Dikkat! Serbest.. Kandırdım. Nereye istiyorsanız oraya bakın, nasıl olsa bir bok göremeyeceksiniz." Yüzlerimizde yanklanmayan alaycı gülüşü, aramızı soğutarak esiyordu yine.. Saim! Nezir'e arkasından konuştuklarımızı anlatmış.

Anlar, sözleri içlerine çekebilseler.. zaman kapanacak. Beni adımla çağıran karıncaları göreceğim. Ama hayır.. kelimeleri anlardan kuvvetli. Nereye baksam, üstüme kurulan hikâyenin altında kalarak titrediğimi görüyorum.

Bilincimde
Kendi derinliklerimden
Yükselen mucizeli
Bir esinti

Yüreğime inen
Gizli bir utanç
Gibi sessiz
Bana ait
İlk düşünce:

Büyü yapmayı değil
Büyülenmeyi öğretir
Büyücüler

"Kızcağız aksıyor be için için.. Hah hah ha! Anlayışa dikiz! Cihan.. Yırt bu şiiri. İzne çık. Benden söylemesi.. Hemen!. Boşla kendini, oluruna gitsin, bırak. Sana ait ilk düşünce var ya, doğacağı beyni şaşırmış, gerilime sokmuş seni."

Ellerimi havanın içine daldırıp alaycı gülüşünü solduracak düşünceler çıkarabilirim.. Bazen böyle bir his yayılıyor kalbime, ani bir cesaretle kabarıyordu göğsüm. Ona, geceleri yatağıma sevinçsiz gömüldüğümü, uykuyla uyanıklık arasında nefretle titrediğimi söylemek istiyordum.

Gövdesini gizleyen korunağını parçalayıp Nezir'le kucaklaşabilsem.. dertleşir mi benimle? Derin bir nefes çekip dilinin görünmez ışığını, kuruntulu bakışlarını karşılayabilirim. Cesaretim, dağlayan bir kelimenin dokunuşuyla sönüyordu. Konuşturmaz!

Tanışalı beri Nezir'den, hislerimize kapılıp onunla ayrı ilişki kurabileceğimize dair bir işaret gelmemiş.

Aramızdaki gizli bağa tutunarak.. mahzenin kapısından içeri davetiyesiz girerim. Saim'e yaptığını bana yapamaz. Ama ordan nasıl bir yüzle çıkacağımı da kimse bilemez. Kaç ihtimalin tecrübesinden geçeceğimi..

Yanında, kavrayışının dehşetiyle kapanmasak arkasından konuşur muyuz? "Birkaç hafta.. gözüme görünmeyin. Fareleri zehirleyeceğim! Direklere dadanmışlar. Tavan alçalmaya başladı." Neye dayanarak bizden vazgeçemeyeceğini düşünüyordum? "Gölgeleri düzene sokmam lâzım. Dünyanın söküğü birikti. Kışlıklar yıkanacak." Lafa tahtakurularından girip havanın içindeki gözeneklerden çıkmış, sesini dolandırarak kovuyordu bizi. İyiliğinin mi, kötülüğünün mü cezasına uğradık, anlamayalım! "Yastıklar kafamı ağrıtıyor, dökmeyi düşünüyorum.. Pamukları çırpsam iyi olur. Bit ilacı yapıp püskürteceğim, havası kaçacak buranın. Anlıyorsunuz değil mi? Bağ bahçe işlerim var. Kök sökeceğim.. Hah hah ha! Gidip düşünün.. size ne dedim? Kafa kafaya verirseniz çözersiniz belki."

"Dua edelim de hep böyle üstü kapalı konuşmasın," diyerek bizi güldürüyordu Saim, ama Nezir'in, ne hayat ne de dünyadan söz eden cümlelerle dil değiştirerek hepimizi birden başından savması yüreğimizi kanatmıştı. Yolların boşluğunda kalakalmıştık.

Yüzümüze Nezir'in gücünü duyuran rüzgârlar esiyor da, hayaliyle ordan oraya sürükleniyormuşuz gibi yürüyorduk boyuna.. gideceğimiz yeri kararlaştırmadan. Oturacak büyülü bir yer ararken kendimizi lunaparkta buluyorduk. Güneşin cayırtısı altında.. Gondola binip çağırışıyoruz.

"Hızlı bir fotoğraf çektirip Nezir'e postalayalım." Saim! "Zarfa ne yazacağız peki? Yansımalar padişahı.. Cami altı, mahzen. Üst dünya.. Ulan ya postacı zehirlenirse.. İadeli taahhütlü. Gönderen, habersizler.." Gülhan! "Nezir'e ara sıra mektup geliyor mudur, dersiniz?" Meraklı iç çekişimle ben! "Geliyordur.. geliyordur.. gölgelerden.." Yener!

Yokluğunu laflayarak bastırmaya çalışıyorduk. "Paravanın ardında hangimizi bayıltacağını düşünmeye başlamıştır." Gülhan Nezir'in bize tuzak kurduğundan emindi. "İddiaya var mısınız? En basitinden, birkaç fare atacak buzdolabına. Buzlukta bizim için fare kurutmuyorsa neyim.."

Ona duyduğumuz bağlılığın nedeni, sefaletin ağırlığını yok eden gücü değil mi? Gökyüzünde yıldızımız olmadığına göre, varlık ışığımız çaresizliğimizin şiddetinden doğacak. Bir kez daha sahipsiz çığlıklara uğrayıp sarsılsak.. fena mı?

Belki de uyandırdığı ümidi, irkilerek söndüreceğimizi düşündüğü için uzağına itmiştir bizi.. ayılıp durulalım diye. Ürperten merakımı, korkumu aşıp Nezir'in iyiliğine erişiyorum birden. Başım, mucizeler göstererek bizi karanlık, korkunç bir dünyanın dışına çıkarmaya çalışan bir meleğin merhametiyle okşanıyor. Suçlanıyorum.. Gövdesinin bir vaadle gövdeme yaklaşması dışında bir işaret gelmemiş olabilir ondan. Yanına gideceğim!

Gözüne göründüğüm anda yüzüme öfkeli bakışıyla vurup tersledi beni. Beynimi sarsan bir sertlik.. Karanlıkta kaldım bir an. Sonsuz bir üzüntüye kapılmış gibi sağa sola sallanan başının ışığıyla aydınlandım sonra. Takırtılar içinde çalışırken yakalamıştım Nezir'i.. tekleyerek işleyen ayaklı dikiş makinasının başında. Belinden yukarısı çıplak.. Bacakları, üst üste yığılmış kumaş parçalarının altında kaybolmuş.. Kılıf dikiyordu! "Sıkıntılı zamanıma geldi, iş aldım. İşkembecinin koltukları.. yenilenecek." Aynı kırılmaz bakış.. Gövdem öyle geriledi ki, üflese kapıyı boylayacağım. "Otur.. hadi.. Merakını yenmeye çalış. Yoksa niye geldiğini anlayamazsın, gelişin havaya gider." Aklı-

mın boşluğunu genişleterek yankılanan sesini cevaplayamadım. Toparlayamıyordum kendimi. Sözleriyle çarpıntılı sessizliğimin arasına giren dikiş makinasının gürültüsünden ümitsizlik ve çaresizlik saçıldı havaya. Ne yaparsak yapalım onun bilme hızına, söyleme gücüne erişemeyiz. Karşı koysak bile, davranışlarımıza verdiği anlam geçerli olacak. Suratımıza yayılacak ifadeyi Nezir'den önce belirleme şansımız yok. Sayıklar gibi düşünmeden, halsiz bir mırıltıyla "Hep senin yanına gelmek istiyorum.. merak yüzünden mi?" dedim. Gözlerinin beyazını büyüterek duyduğunu duymazlığa itip boş bir bakışla baktı yüzüme. "Cihan.. şunları saysana.. anlayalım hadi, kaç kılıf dikmişim.. Durup dururken terzi oldum, mahzeni süngerler bastı, sinirlerim gergin.. Anlıyorsun değil mi?"

Hafif titreşimli mırıltımın Nezir'i sarmayacağını tahmin etmeliydim. Beni cevaplarsa, sesimin inceliğine düşecek. Öncelik almış olacağım.

"Fareler için on torba zehir getirttim. Saçacaktım. Dün gece.. torbaların üstündeki fare resimlerini yemişler. Aklım karıştı, zehir torbalarını un torbası sanıyorum şimdi. Kalkıp ekmek pişireceğim. Git bak, paravanın arkasında.. Gözlerin alçakların zekâsına uğrasın. Anla! İlham al.. benimle nasıl paslaşılır."

Beraberliğimizin, manalar savurarak kulağımıza dolan engin bir sesi var. Ömrümüzü hiç edecek sefalete karşı böyle verimli bir sese tutunmuşken, inleyişli bir titreşime yatmak aptallıktan başka bir şey değil. Ama Nezir'in yanında tek başına oturmanın zorluğuna katlanmak kolay mı? Sert bakışıyla beni kırarken, bütün gücümü varlığımı duyabilmek için harcadım. Zayıf, incecik bir sesi sahiplenebildim ancak. "Hep yanına gelmek istiyorum. Gelince

de böyle oluyor ama. Hemen şüpheleniyorsun. İçimizde kötülük varmış gibi. Biz sana ne yapabiliriz?". Gelmemeliydim. Farelerin zekâsıyla büyülenmiş gözlerinde bana yer yoktu.

Cevap vermemek için halinden yakınıyor. Arada bir uykusu uyanıklığına sızıyormuş. Nasıl bilebilirim ki.. beyninin anaforundan kopmuş bir dalganın, gündüzün ortasından geçtiğini? Gölgeler kımıltısız. Mahzenin havası aynı hava. Ağzının kenarında aynı pırıltı.

"Yataktan çıktım.. yüzüme su çarpmaya gidiyorum. Baktım, bir rüya geliyor üstüme. İki fare.. Çakıldım. Yumurta çalmış götürüyorlar. Dinle.." Biri sırtüstü yere yatmış. Yumurta karnında.. yusyuvarlak. Yumurtaya çenesini dayayıp ayaklarıyla kıskaca almış. Diğeri de kuyruğundan çekerek sürüklüyormuş onu.. yuvalarına doğru.. yumurtayı sarsmadan.. ağır ağır.

"Cihan.. nasıl ama.. Hayatta böyle şeyler görmek için yaşadığımı çakmış adiler.." Zehirlemeyi düşündüğü fareler bile ona eğlenceli bir hava solutuyor. Bir de dönüp kendimize bakalım! Aylardır nefesini içip duruyoruz, Nezir'in hayallerine eklenecek bir hayal olsun kurabilmiş değiliz daha.

Ne denir? Veda!. Aramıza fareler girmiş. Ellerim önce iki minik kulak, sonra çakı olup boğazımı kesiyor. Bekleyeceğiz.. evlerin, ağaçların, yolların yokluğunda. Zihnimizdeki yansımalar başıboş oynaşacak.

Havada kurulmamış cümlelerin dağınıklığı. Soludukça, nefesim parçalanıyor. Çıkıp batan duyguların acısıyla dolu içim. Nezir'i hissetmekten kendime eğilemiyorum.

Aklıma esintiler üşüşüyor. İmalar, işaretler.. Kalbime çekilmenin yolunu bilsem bir sızıyı büyütür, ona tutunmaya çalışırdım. Düşünceler, hayaller ürerdi belki.. dünyayla aramdaki boşluğu dolduracak. Varlığım günden güne anlam kazanırdı ve Nezir'e anlatacak bir şey bulabilirdim o vakit.

Hayır.. Yıllar önce iğreti evlerimiz, gözünde durgun ve uzak bir duvar manzarasına dönüştüğünde, bulunacak her şeyi bitirmiş. Suskun gölgelerin sezgisi çekilmiş ona.. ışık yiyen karanlıkların bilgisi.. yokluğun duygusu.. boşluğun.. fakirliğin cümleleri..

Bizi uzağına itince, uykuyla uyanıklık arasında duyduğum nefret ve öfke, üzüntüye dönüşüp onarılmaz bir ezikliğe yol açmıştı.

Bizden ona, ruhunu besleyecek hayaller, düşünceler akmıyorsa, bunun nedeni, duyabileceğimiz şeyleri hepimizden önce duymuş olması değil. Ona rastlamasak, içine doğduğumuz gerçeğe üstün bir bakışla, yukardan bakamazdık. İncelmiş duvarların gerisinde dünyadan habersiz gezinirken, hayretle uyanıp çekildiğimiz yükseklik onun kavrayışının yüksekliği.. Nezir'in var olduğunu söylediği imkân.. kendisi. Yapılıp edilecek bir şey değil ki.. gidilip durulacak bir yer.. Dinlemekten başka ne gelir elimizden?

Yokluğunda bize kazandırdığı hareket, kuralına uygun sürüp gidiyor. Onun ruhunun derinliklerinde kopmuş bir fırtınanın ölü dalgasıyla çalkalanıyoruz. Kendi rüzgârımız yok.

Aşevinin avlusundan amelelerin oturduğu kahveye.. Çizdiği çemberin içinde yalpalıyoruz.

Nezir'in hür ve girgin bakışıyla uyanmış duyguların nefes aldırmayan tekranıyla titrediğimi gizlemeye çalışıyorum.. halimize bakıp düşündüklerimi. Yener, üstümüze kapanmasına engel olamadığımız havayı dağıtacak esrarlı bir güce sahipmiş gibi davranıyor. Sırtına geçirdiği eski siyah gömlekle önümüze geçmeye hazır. Bizi tenhasına çekip kendi yüksekliğimize çıkaracak sanki. "Sinemaya gidelim!" Biletler.. birinciden. Korku filmine film başladıktan sonra, karanlıkta girilir.. Nezir, zihnimizde başıboş oynaşan yansımaları gelecekten yükselen sesiyle örmek isterse, bizi eliyle koyduğu yerde bulacak! Birbirimizden gizli, içten içe bunu arzuluyor olmanın sıkıntısından, Gülhan'ın kötü neşesiyle canlanıp, kurtulmaya çalışacağız.. cebinden usulca çıkarıp hışırdatarak katlarını açtığı dosya kâğıdıyla yüzünü kapamasına gülerek.

Nezir'in uçurumunu, ona ve bize yabancı, ayrı bir âlemden yansıyan görüntülerle doldurmak, dilinin görünmez ışığını ezmek istercesine filmden filme koşturuyoruz. Ceplerimizde, ortası delik birer dosya kâğıdı.

Yüzüne örttüğü delikli kâğıtla, Nezir'in, kendi göreneğini, dilinin düzenini koruduğunu, hayatın ışığına hükmeden başka canlıları yoksamak, küçümsemek istediğini anlamış değiliz.

Bilmiyoruz ki ömrümüzü kelimelerine bağlamış gücünün zoruna karşı cebimizde taşımaya başladığımız kâğıtlar.. yine ona muhtaç edecek bizi.

Saim direncini kaybetmiş.. Nezir'in yüksekliğinde sitemsiz yaşıyor. Kaderimizin bulutlaşmış sesi tepemize yağarken, kendine sahip çıkmaya çalışmanın boşluğuna mı

baktı ne? Aklı, kalbi alınmış.. umurunda değil. Gücünün yetmezliği gözünü korkutmuş da korktuğunu bilemez olmuş gibi. Nezir'i sevdiğini sanıyor.

Yüzümüze nefesini üfleyip gönlümüzü uçurmadı mı? Kanımıza girmese aç insan olacaktık. Yalan mı? Yokluk içinde.. Biz niye onun savurduğu gibi cümle savuramıyoruz? Herif kelimeleri hak etmiş.. Hakkını yediriyor bize. Gâreze kapılıp inkâra mı kalkışalım?

Elimizden giden ne? Sefalet.. Gittiğine sevinelim! Saf mı kalsaydık yani? Aptal gözlerimizi geri mi istiyoruz? Nezir'le aramızda görülen neyin davası? Anlamıyordu ki.. "Ondan önce yüzüm iğnelere akıyordu, onu bunu bilmem. Öğrensem öğrensem yorganların yüzüne tavus kuşu işlemeyi öğrenecektim. Uykusu süslü ibnelerden kazandığın hayattan ne olacak!"

Sayesinde iyi yere, vakitli uyanmadık mı? Düşünsek ya, bir kuşun uğursuz hayali gözünü bürüyüp ömrünü zaptedecekti. "Dünyada!.. bir daha gam mı yerim? Karabasanları basan adam gördüm be!. Her şeyi borçluyuz.. Nezir'e. Onu dinleyip kafayı sıyırdım. Bütün kuşlara tepeden bakıyorum şimdi."

Nezir'in renkler, düşünceler, duygularla dolu havası bize sunulmuş bir armağandı.. ruhumuzu, gövdemizi kamaştıran. Sonsuz bir boyun eğişle soluduk ve hepimizde alışkanlık yaptı. Ama artık onun dünyasında rüzgârını kullanarak uçamayacağız.

Nezir'le aramızda görülen dava.. güç davası. Yoktan var edip bir şeyler estiremezsek, onun da bizim de aleyhimize sonuçlanacak.

Saim dermansızlığı kötülükle karıştırıp davranışlarımızdaki tedirginliği iyilik bilmezliğe bağlıyor. Çevresinde

hayran hayran dönsek, Nezir sanki bizden soğumayacak. Ümit vermeyi kesmiş, farelerle avunuyor, Saim farkında değil. Gülhan'la ben, Yener'in boşa savrulan hünersiz ellerine bakıp üzülürken Saim, körlük içinde onunla küslük çekişiyor. Sebep: Eski, siyah gömlek. Başkasının giydiğinde gözü olanın kalbi heves heves çarpar! Kötülük bundan doğarmış.. Yener'in acınası bir çırpınışla sırtına geçirdiği gömlekten medet umduğunu anlayamıyor. Kendinden öyle gönüllü vazgeçmiş ki.. Aramızda soluduğumuz keyif havasını kaçırmış giyinen biri var! Yüzlerimizi dolaşan güvensiz bakışları birden yitiyor. Nezir'e gidecek!

Sabahla akşam arasında neşesiz yürürken, Saim'in eksikliğini çekiyoruz artık. Ani bir boşlukla gözlerinin silindiği vakitlerde değil yalnızca.. yerinden edilmişliğinin tadına doyamıyormuş gibi konuşurken de.

"Hoşaf oldu herif.." Yener, kulağımdan fısıltıyla Gülhan'ın kulağına çekilirken boynuma, omuzlarıma sinmiş fısıltılar dikenlenip canımı acıtıyor. "Cihan.. farkındasın değil mi?"

Elbette.. İnsan, varlığındaki güzel sususa sırt çevirip sözlerin düzeni için uçsuz bucaksız evreni anarak hafifleyen kuşların, kelebeklerin havasıyla oynuyorsa, bir an değişip dönüşen her şeyin farkında duruveriyor.

İrkiltiler üst üste binecekse..

Bir anın dehşetiyle donup bilgisiyle çözülüyorum ki, Gülhan'ın hırçın sesi Saim'in küskün gözlerini, Yener'in gömleğini uçurmuş. "Nezir manyak! Manyaklaşıp manyaklığını göstereceğim ona."

Mahzende Nezir'le bir başımayken, hayallediğim sesle ağzımdan çıkan ses arasında bölünüşümü, ezilip ufala-

nışımı hatırlayıp iç geçiriyorum.

Saim Nezir'e gidince dayanıksızlığım ortaya çıkacak.. onunla yüz yüzeyken sesimin, kafamda birikmiş düşünceleri taşıyamadığı.

Hep onun yanında olmak istediğimi söylemese Nezir. Hayır.. Onu hissedişime uymayan bir korku bu. Gizliden gizliye beni kirpikleriyle huzursuz etmek varken.. aramızda sır olmuş cümlelerin sızısını duymamı ister.

Nezir hastalanmış yatıyor. Saim'e "Kışlıkları yıkarken sinir bastı, havayı kollayamadım, alçak sonbahar içime sızdı," demiş. Gidip yoklayacağız. Belki yatağa serilmesi kaderimizle ilgilidir.

Gülhan'ın adımları kararlı. Yener'inkiler.. ikircikli. Gövdelerinden yayılan duyguların uyumsuzluğuna sıkışmış, kesik kesik soluyarak aralarında yürüyorum. Bilincimde, kendi derinliklerimden yükselmiş keskin bir pırıltı.. Sesine, düşüncelerine tutunmaya çalıştıkça kendi sesimizin, düşüncelerimizin boşluğuna düşeceğiz.. Saim, kolonya götürelim diye ısrar ediyor, ama iyilikle dolu yumuşak önerisini ciddiye alan yok. Sesi öyle sallanıyor havada. Nezir'i üstümüze güldürecek! Yener sırtındaki gömleğin korkusuna kapılmış, mahzene uzanan yolu ters adımlıyor. Gitmekten vazgeçti! Nezir'in kısık, alaycı bakışıyla giydiğini soyunmak istemiyor. "Niye ayrılıyorsun bizden? Kopukluk çıkarmasana.. Anlayalım, nerde bekliyorlar seni?" Başkalarının umurunda olmamak Yener'in ipinde değil. Birden gözden yitip anlaşılmazlıkta kaybolacak. Hızla uzağa kayıyor. Nezir çarşıya kimi gönderecek şimdi? İçimde arkasından yetişip onunla yok olma isteği uyanıyor, ama Nezir'e görünme arzum bu istekten daha şiddetli.

Yüzümüze baktıkça kalbimize inen gözleri, yassılmış bir yastık üzerinde buğulanacak mıydı? Nezir Nezir değil sanki. Çatlak aynalarda çoğalan eşyaların, küskün avizelerin zamanından yansıyan solgun bir ışık.. Bir daha parlayamazmış gibi görünüyor bana. Gövdesini örten yorgan muhabbetli bir inleyişle dalgalanıyor. Tıraşsız yüzünü yastığına sürterek nazlanıyor bize. Başucunda, dirseklerinin üzerinde doğrulup içine tükürdüğü karton kutusu. Sırları görünür olmuş.. kepekleri.. Soğuk alınca, havanın içindeki gözenekleri hizaya sokacak gücü bulamamış mı?. Omuzları, göğsü pul pul parlıyor. Saçları gözlerinden daha ışıklı.

Gövdesini çevreleyen gizli alanın içine dağılmış, ne diye bakıyoruz öyle? "Hani, Yener gelmemiş! O ne adidir.. Ölsem sevinir, bilmiyor muyum!"

Tenhasını istilâ etmemize dayanabilir mi? Canlanacak. Ani bir silkinişle yorgandan sıyrılıyor. "Yatakta sıkılıyor insan.. duvarla oynaştım." Sükûnet.. mahzenden dışarı! Parmakları hareketlenmiş, kollarını uçuruyor yine. Gözlerimizi alıp ellerinin gölgesine baktıracak.

Uğradığımız görüntünün dehşetiyle mahzenin ortasında çırılçıplak kalıp şeffaflaşmış gibiyiz.. soludukça, dalgalanarak gülüşüyoruz. Duvarda iki leke.. ellerinin gölgesi.. Biri dişi, biri erkek. Nezir'in hızlanan kızgın nefesiyle, üst üste binip yiyişiyorlar.

Mahzenin havası, birbirine denk fısıltılarla ısınınca, bunalıp dışarı çıktım. Bir yere başımı dayayıp ne düşüneceğimi bulmaya çalışacağım, ama aklımı toparlayamadan iki kol dolandı belime. Öyle güçlü sıkılıyorum ki içimdeki gizli arzular açığa dökülecek. "Korkma.. korkma gel.. bir şey olduğu yok." Nezir'in sözüne güvenilir..

Şalvar Baba ellerinin ayasına cins şekiller çizip kıllı parmaklarını öyle bir bükermiş ki..

Bakışlarımızı buğulandıran yakıcı bir heyecanla aynı hikâyeye döndük yine. İçine sızan sonbaharın ürpertisiyle anılarına gömüleceğini düşünebilirdik belki, ama ellerinin ateşiyle ayağa dikileceğini hayal edemezdik. Yine altındayız.. eksiklik içinde soluyakalmış yenik halimizle.

Gülhan Nezir'e karşı takınacağı tavrı kestiremiyor. Ne yapsa da, Nezir onda kendi manyaklığını görse.. Nezir'in yasak çekmecesini çekip içine eğilmiş, boya kavanozlarını elliyor. Boyalara batmış parmaklarını dudağında, göz kapaklarında gezdirerek, Nezir'in duvarları ürperten parmaklarını alt edecek. Niyeti belli, ama yaptığının işe yarayıp yaramayacağı şüpheli. Durumunu soruyormuş gibi, yüzünü gözden göze dolaştırıyor. "Ah hah ha! Gülhan, ne ettin öyle?. Kendinden şaşmış karılar gibi, suratına katlanamıyorsun ha? Sen.. çirkinsin, erkek kal, Saim'i boyayalım.."

İşittiği laflardan alınan Gülhan'ın suratına sarılar çalındı birden. Alnından çenesine dalga dalga yayılan acı bir renk.. Ama.. çirkinsin! Çirkinliğini kabul et. Işığı kesip atacak halin yok ya.. Seni eğri büğrü gösteriyor işte.

Nezir, Saim'in omuz başlarını avuçlarının içine alıp gövdesini arkalamış, kendini görünmezliğe çekerek konuşuyor. "Dünyada, evladım, güzeller çirkinleri, çirkinler güzelleri görüyor, görecek.. Işık, düşünüp dengeyi kurmuş. Merak etme.. tipsizliğin gözlerimizi ırgalamıyor. Üzülüp dertlenmen gerekmez."

Boyaların arasından itirazlı bakan kim? Gülhan çirkinliği kendine nasıl yedireceğini bilemez bir halde bocalarken, yiyişen gölgelere dayanamayıp yüzünü boyamasının nedenini de öğrenmek zorunda kalacak. Kadınlık hevesi!

"Görüyorsun Saim'i, deminden beri omuzlarını okşuyorum, kılı oynamıyor.. içinden bir şey kalkıp ayaklanmadı, kendinden emin.."

Yüzümde donan gülümsemeden gözlerime soğuk vurmaya başlamıştı ki, Nezir'in parmakları Saim'in omuzlarından kalkıp havalandı. Mahzenin serin, ürpertici aydınlığı, ellerinin sıcak rüzgârıyla ısındı yine. Gülhan'ın yüzünü yalayan sesi, bana doğru akıyor. "Senin de.. haaa.. senin de kendinden bir korkun var." Gözlerimi kapatsam, sözlerinden korunabilir miyim? "Kalk ayağa.. kalk.. bilmiyorum sanma!" Yener'in yerine çarşıya gidecekmişim. İçimdeki çıban.. hava alsın. Yürümek iyi gelecek bana. Poğaça getirecekmişim!

Çarşıya gönderilmenin üzüntüsüyle geçiyorum yollardan. Kalbimin çarpıntısı zihnimde yankılanıyor. Gözünden düştüm Nezir'in! Olacağı buymuş meğer.. Bakışındaki yakalanmaz anlam içime doğduğunda hayatım bana ulaşılmaz görünecekmiş.

Ruhumla dinlediğim sözler bir yere bağlanmayacak. Kaderimiz gündüzün gürültüsüne açılıyor. Aklımı uçuran sebepsiz hikâyemin sonunu bilme ümidini kaybettim. Yürüdükçe sesinin ayartıcı düzeni parçalanıyor. Yerinden edilmiş canlı cansız her şeyin uğultusuyla.

Yener gibi, ani bir kararla kaçmak, yok olmak istiyorum. Mahzene dönmesem mi? Onunla baş başa kalmaya ne diye yeltendim ki.. Varlığının sevincini solumaya çalışırken gözlerinin beyazıyla silinmek.. Sesimin işitilmezliğine düştüğüm anların etkisinden sıyrılamıyorum bir türlü.

Nezir rüyaların perdesini aralayan merakını, bana yansıtmış.. görünenle zıtlaşan inadını. Benden, görünmez olanı göğüsleyecek bir direnç umdu herhalde. Anlayışına aynı çaresizlikle tutunmuş olsak da, herkesin durumu kendine has. Yanına gitmeliyim ki niye hayal kırıklığına uğradığını anlasın, değil mi?

Sessiz yumuşak bir yürüyüşle süzüldüm içeriye. Bacaklarımın sertliğini duymadan adımladığım dehliz, yıkıcı sözlerin sınırsız genişliğine açılıyor.. Nezir'in kaçınılmaz doyumsuzluğuna. Kendi içimizden değil, onun ölçüsüz gücünden kaynaklanan bir acıyla hırpalanacağız

Alnıma yazılmış bir merakla titriyorum işte. Bizi ayartışının hesabını ona nasıl vereceğiz?

Gülhan çirkinliği kabullenip boyalarını silmiş. Renklerin lekesi kalmış yüzünde. Sarsıntılı bakıyor.. gözleri taştı taşacak. Işığı yansıtmıyor, döküp saçıyor sanki. Nezir'le çekişmeye dayanamayıp dağılacak gibi.

Mahzene, Nezir'in hayatımızdan nasıl çıkacağını izlemek için döndüğüm anlaşılırsa, aynı heyecan beni de tutabilir. Aklımdan geçenleri okutmayıp kendimi korumak istiyorum ondan.. içimi dolduran her şeye sahip çıkacak alaycı fısıltısını duyar gibi olsam da.

Saim, Nezir'in parmakları yüzüne konup kalktıkça gülüyor. Gözlerinin içinde, dışında cıvıl cıvıl bir neşe. Nezir, Saim'i boyuyor mu, yoksa okşuyor mu yine, belli değil. Yalancı eda ve Gülhan'la beni kasten yoksayış..

Saim, Gülhan'ın çirkin, kendisinin güzel olduğuna inanarak kadınlaşmış. Dudak boyası silinecek diye poğaça yemiyor. Nezir'e bağlılığını kanıtlamak için arkasına düşüp makyajlı yüzüyle sokağa çıkacak.

Sevincine eklenecek sevinç kalmamış içimde. Sayık-

lar gibi mırıldanıyorum. Üzüntümü saklayabilirim belki. Amca nerde? Görünürlerde yok. Esip gelen ispirto kokusu nerden yayılıyor? "Git bak, kendini hatırlar belki.. tabutunu cilalıyor.. söyle unutmasın.. balık alacak."

"Ah, Yorgancının kızı.." Kendini kaptırmış da, güya Saim'in civalı gözlerine dalmış Nezir. "Buharlı bakışlardan gel.. Süzülüşüne dayanılmıyor hani. Seni böyle bilsem.. her gün boyamaz mıydım?" Derinden nefeslenerek konuşuyor. Saim'in güzelliğinden çok kendi sesinden güç alıyor gibi. Derdi sonbahar.. Tazeleniyor.. İçine işleyen soğuğu haklayacak. Sonra, Yener'i nerde arayıp bulacağımızı düşüneceğiz. Vefasızlığını ödetmek için Saim'i öptürecek ona. Hem de ağzından. İkisi birbirine yapışınca Gülhan da başlarını tutacak..

Varlık nedeninin bulunmaz cümlelerde olduğuna inandığım için hep dilinin sırrını çözmeye çalışıyordum. Havadan gelip havaya gidecek sözler mi bunlar?.. İlk kez bize söylenmiş.. silinip yok olacak. Cümleleri neden zamanından, eyleminden o kadar emin? İçe işleme gücü sınanmış, hayretle işitilmiş olmalıydılar. Bizden önce, aynı sözleri başkaları duydu mutlaka. Acemi bakışlarıyla gözlerimizi andıran gözler, dünyanın, Nezir'in sesiyle esrarlı bir uzaklığa itildiğini gördü.

Söylediklerinin büyüsüne kapılmış cisimsiz canlıların hayali sarıyordu sık sık beni. Bilincimde yanıp sönen pırıltılar değersizleşiyor.. Kalbim, bayat duygularla zehirlenmiş gibi bulanıyordu. Bir çekilmeyle canlanıp uğradığım şaşkınlığın uğranmadık bir şaşkınlık olmasını niye istiyordum, bilmem.

Başımda titreyen günah çemberi benzersiz olsa ne değişecek sanki? Soluyorum ve boğazım oksanmıyor. Işık almıyor ciğerlerim. Havayla aram böyle açıldıktan sonra.. zihnimin boşluğunu kullanılmamış, taze sözler doldurmuş,

doldurmamış..

Bize hissettirdiklerinin onun dünyasında ne anlama geldiğini bilsem, düştüğü açmazda sızlıyarak yalnızlaşan ruhumu avutmam kolaylaşacak mı?

Nezir'in hayatî bir ihtiyacını karşılamadıysam eğer.. kendimi niçin kopartılıp bölünmüş, gücü çekilmiş hissedeyim ki.

Ağzından dökülen sözlerin sayıklanmış sözler olduğu düşüyordu bazen aklıma. Seğirmeler geçiren yüzüne batmış kıpırtılı gözleri.. ayık değil. Sesi, başka bir sese içilmiş. Kulaklarımıza dolan şey sahipsiz bir yankıysa?..

Onun göğsünün de bir ağırlıkla ezildiğini düşünmek.. ağzının kenarındaki pırıltının saf bir özlemle kavrulduğunu görme isteği ve gövdesini saran havanın pişmanlık dolu bir iç çekişle alev alacağı ümidi. Nezir dünyada bizi yersiz bıraktığı için yanıp kül olur mu?

Şimdi biz ne yapacaksak yapacağız üstümüze atılmış, içimize dışımıza sığmaz sözleri. Zihinlerimizde açılmış deliklerden bakacaksak bakacağız birbirimize. Doldurușa gelmiş aksi yüzler göreceksek göreceğiz.

Geleceğimizin içine okuyup dünyamızı kaydırır mıydı halimize yanacak olsa? Her şeye eğri düşmüş hayatımıza yazıklanmak istiyorsak.. kendi bileceğimiz iş.

Ama uyumsuz nefeslenen tazecik gövdelerimizin tadını çıkarmak da var.

Aydınlıkla karanlık arasına uzanan, düş sokaklarda boşuna aramıyoruz Yener'i. Saim'in dudakları, Yener'in dudaklarını bulunca, suyun, havanın sevgisini kaybetmiş

kalplerimiz için bir fırsat belirecek.. "Bilmiyorsunuz.. bir tek sesiniz kısık, tutuk olsa iyi. Vücutlarınız kekeme asıl. Ne diye iteliyorum sizi? Birbirinize uğrayın.. Oranızı buranızı ben ovacak değilim. Katılaşmış kaslarınız gevşemeden diliniz çözülmeyecek."

Nezir aklımıza en son gelecek yerde olduğunu biliyor Yener'in. Hamamın sokağında değilse, hamamdadır. Onu, buhardan yumuşamış kırmızı suratıyla karşımızda görürsek şaşırmayalım. Uyarmıyor, övünüyor belli ki. Üstümüzde, zevke çalan heyecanlı bir tedirginlik var. Saim'in omuzlarını okşayan, duvarları utandırmış ellerinin bıraktığı.

Gerilmiş yüzlerimize çarpan soğuk dalgası gözlerimizi sızlatıyor. Rüzgâra asılmış, yaylanarak uçan kuşların ruhu yoklasa da bizi.. cıvıldaşarak evlerimize kaçışsak. Kanatların vahşi hafifliğinde sözlerinin ağırlığıyla kalsa Nezir. Sessizlik gağalasa onu. Ötların ıslaklığına düşürse. Rüzgârın uğultusu, gücümüzü zorlayan bakışını silmezse ondan kurtulamayacağız.

Ey sonbahar
Farelerin kemirdiği
Paltosu kurumadan
Yen onu

Nezir içine sızmış soğuktan yana olduğumu sezer de, kulağıma eğilmez mi? "Cihan.. İllallah hani.. dualı gözlerinden. Alçaksın, doğuştan hem de. Boşuna ümitlenme. Alçaklığın bilinmiyor mu sanıyorsun? Yüreğim sızlamayacak. Benden vazgeç.. Yener'i düşün. Saim'i götürmüyorum, seni götürüyorum ona."

Nezir'e kapılıp atıldığımız macera sonsuz ihtimalli. Aklını kovalayan binbir esintiden o anda diline vuran çarpıyor hayatımızı. Bunu bildiğimden, yanıma ne söylemek için sokulursa sokulsun rengim uçuyor.

Nezir'in havasında sesini bulacak, rasgele biçimlenmiş cümleler sayısız gidişata yol açabilirdi.

Bir hale sokuluşumuzun, bir yöne itilişimizin sebebi konuşan ağzının darlığı değil mi? Ruhumuzu sıkıştırıp kalbimizi küçülten bu darlıktan haberli olmak içimi ferahlatabilir, ama ferahlatmıyor işte.. Çünkü, "Yener'i düşün" dediğinde, Yener'i düşünmek zorunda kalacağımı biliyorum.

Başka bir âleme kaymışçasına kavuşulmaz görünen her şey adına, dilinin sırrını çözmeye çalışmanın korkusunu yaşıyorum. Ölümüne zorlama.. Sebebi Nezir olan kaderimi değiştireceğim derken, beynimi gürültülü bir zindana çevirip yalnızlık içinde şiddete sürüklenmek istemem.

Kim ister, uykuyla uyanıklık arasında yararsızlık acısı çekmeyi?

Hamamın sokağında.. hava, akımlı. Bir ânı sıcak, bir ânı soğuk içine daldığımız rüzgârın. Boğazımı kurutan soluk, ciğerimi ıslatıyor. Kokumuzu alır almaz, babasının korkusunu duymuş Yener, bize doğru koşuyor. Göçük duvarlar arasında kirleri yumuşamış camlara karşı kadın gezdirip, kadınlık hevesi içinde kalan Gülhan'ı üzüyoruz. Yener'i de bayıltacağız. Birden zehir alan öfkeli sesimizle; "İt herif! Hastaydım, duymadın mı?"

Nereye gelmiyorsun? Ayakların Nezir'in ulan!

Dudakların.. boşta şimdilik. Bundan böyle, geri tarafın Cihan'dan sorulacak. Merdivenli yolda ansız bir karar. Duyulur unutulmaz bir fısıltıyla ona sokuşturdum seni. Bizimle havalanıp müsadesiz inişe geçen, parçasını bulamaz.

Saim, çevremizde halkalanan çocukların çığlıklı kahkahasına itilmiş. Nezir'in ilgisizliğine uğramanın mahzunluğu içinde. Adımların şaşmasın diye durmadan omuzlarını mı okşayacağız senin!

Nezir'in filtreli gözlerinde acı koyulaşmış. Nasıl ve ne vakit, bilmiyoruz.. onu yatıştırmanın, teselli etmenin yolunu bilmediğimiz gibi. Kirpiklerinin arasında kaynaşan buğu dağılmıyor ki gözlerinin derdini görelim.

Yener'in kurtarıcı kılığına girdiğini fark ettik, üstüne gidiyoruz. Hadi Yener!.. Boşluğu doldurmak için her şeyi boşluğa iten, denizden su içen sessizliğin gazabına uğramış, korku kuvvetiyle işleyen Nezir'in aklına durgunluk verip bizi huzura erdir..

"Sen daha bir deliğe gizlenip sır olmayı beceremiyorsun be! Hah hah ha! Kimden çaldın o gömleği? Armut dersek soyun, elma dersek keselen. Temize çıkar kendini."

Yener kıskaca alınmış. Gövdesi Nezir'in ellerinin kafesinde. Yüzünden rengini şaşırmış ifadeler geçiyor. Anlamı karanlık.. çıkardığı hırıltıların.

"Gömleği kim takar enayi, ben içindekini istiyorum!"

İnsanın gözlerinin saçtığı ışık.. havalanan bir yumruğun hızına erişemiyor.

Nefesi, olanları anlatmaya yetmeyecekse..

Gülhan, kaybolduğu sokaklarda Nezir'e vurduğuna inanmaya çalışacak. Geri geri kayıp kaçarken, birbirimize çarparak uğuldaştık. Kaderimizin hayali yerde titriyor. Düşünsenize.. Nezir ayaklarımızın dibinden yansıtıyor kendini.

Şimdi.. ben bacaklarınızın ölçüsünü nefesimle almaz mıyım? Sesim ruhunuza kulaklarınızdan değil, göbeklerinizdeki deliklerden akacak. Yansımalar, karnınızın boşluğunda oynaşmaya başlayınca yenilmez olduğumu anlarsınız.

Gövdelerimizi bitiştiren bakışında, karışmış yüzlerimizin karaltısı esiyor. "Havaya yalvaracak haliniz kalmayacak!"

Mahzene dönüyoruz. Nezir, gündüzün ve gecenin ışığını kollayarak dünyadan kaçındığı yerde, gücünün sınırsızlığını gösterecek bize.. Gülhan'ın çıkışını unutturmak için.

Mekiksi adımlarla yürüyor önümüzde.. izlenemez bir ataklıkla silkinerek. Sanki korunağını onaran ilahi bir canlı.

Boynunu kısıp başını omuzlarının çukuruna indirince, kollarını geriye, üstümüze savuruyor. Görüntüsünden yayılan anlam dağılacak! Aklımızdan geçecek düşünceler..

Tehdidiyle kasılan karınlarımızı tutarak katılıyoruz arkasında. Olacak şey değil. Kalkıp inen bir yumruğun hızıyla değer kazandık.

İçimizi çektikçe soluğunu yüzümüze savurarak uyandırdığı ümidi, farelerin zekâsıyla paslaşıp gücüne güç katamadığımız için söndürecekti. Ümidimiz, Gülhan'ın zoruyla canlanacak.

Saflık içinde ona kaptırdığımız geleceğin üzüntüsünü duymadığı sürece, kendine çekilemeyecek.

Ne arkasında gizlice bükülerek gülerken ne de birbirimizin üstüne kapanıp hışmından korka korka fısıldaştığımız anlarda onu ayaklarımızın dibinde görmüş olmanın sevinciyle doluyduk.

Nezir'in zamanından sekecektik sekmesine de.. derdimiz, düşeceğimiz yeri kararlayabilmek. Coşmuştuk, çünkü öfkeyle de olsa, dili işlemeye devam edecekti. Yaşadığımız ses.. kelimesi kelimesine.

Ondan ne umduğumuzu ne istediğimizi anlayamamışken, kendimizden ne bekleyecektik?

Ümidin yankılanışı.. Nezir'in omuzlarına pul pul dökülmüş akşamın ışıltısından mahzenin karanlığına.

Eşyaların gıcırtısıyla ürperen genişliğe açılacak dehlizden geçiyorduk. Nezir gözüme öyle dağılgan görünüyordu ki.. Sanki artık iradesiz. Önümüze üflenmiş gibi.

Sığıştığımız eski koltuğun kuru çıtırtısı.. ve cızırtıyla öten yanlama. Dokunaklı dikkatimiz, iç içe girmiş gölgelerin ıslaklığından başka ne hissettirebilir bize?

Mahzene dalar dalmaz çevikleşmişti Nezir. Gözlerimizi yoran hareketlerle eşyaların arasına dalıyor, suskun, arayıcı edasıyla varlığımızı yoksatıyordu.

Orada değilsek, ruhunu kanımızın boşluğuna yansıtmasını nerede bekliyoruz acaba? Bunu bilemeyelim!

Bavulların, dolapların derinliğinden çıkıp soğuk bir gülüşle ortalıkta beliriveriyor. Ayaklarımızın dibine şakırdayarak yığılan bir zincir!.

Ağzının kenarındaki pırıltı yeşile çalarken Nezir'e soru sorulmaz. Örümceklerin yuvasını yırtarak, omuzlarında böcek yumurtaları ve saçında ağ parçalarıyla gidip geliyor.

Şırınga! Buruşmuş, teneke bir kılıç. Sabun.. İçi cıvata, çivi dolu, ışıktan kıvıl kıvıl kaçışan tahta bir kutu..

"Cihan.. benden aldığın deri parçası yanında mı? Lâzım olacak!"

Göz bulandırıcı dökümtülere bakarak cevap veriyorum. Sarmısak, jilet..

"Cebimde. Unutmuştum."

Kesik kesik soluklanıyordu. Yakınımızda yere çömelmiş. Bir elinde sabun, diğerinde deri parçası.. Yüzünde nedeni belirsiz bir keder.. Dizlerini dirsekleyen kolları ağır ağır sallanıyor.

"Ne olacağınız umurumda değil.. Öyle mi? Aptalsınız.. Bu şeylerden ne yapacağımı sandınız?" Zavallı babamız.. bizi eğlendirecek. Maksat.. yok yere kendimizi dinleyip garipsemeyelim!

Sesinin kırılışını, gözlerinden incelerek süzülen bakışına uydurup hepimizin üzüntüsünü çeken biri oluvermiş. Nezir, halden anlamaz mı hiç?

"Okuldan çıkar karanlığa karışırdık.. Şalvar Baba varsa, zifiri sokaklarda görünmez olmak kolay. Yanımızda değilse, eski bahçelerin kokusu burnumuza başka türlü çarpardı. Ona, ayaklarımızın altında hışırdayan yaprakların korkusuyla bağlıydık. Söylemedim değil mi? Geceye 'gecoş' diyordu herif. Bizimle yürümüyorsa uzaklara gömülüyor şehir. Çukurda.. karanlığa batmış binlerce ışık.. kaynaşıp kımıldaşıyor. Bilmez miyim.. gece derinleşirken insan nasıl öksüz kalakalıp çaresizliğini hıçkırmak ister?

"Şalvar babayla gözlerimizi dolduran her şey hayal olurdu. Biz gerçektik. Yokken, tersi.. hayaller nasıl cansız cansız titrerse öyle titrerdik. Okulun acısını çıkaralım diye bizi gecenin içinden geçirip kayalıklara tırmandırırdı. Ka-

fa bulmak için dalgalara bakardık. İçten içe ne düşünürdük biliyor musunuz? Başımızı döndürüp bizi düzeceğini.. Gecoş dedikçe bacaklarımız karıncalanıyor. Üstümüze abanmış karanlığı silkelemek için babalanıyor herif.. Biz kıllanıyorduk."

Kollarını dikleştirip havayı gererek acaba neremize konuşuyordu? Karnımızın boşluğuna.. Dara düşmüş beynimize.. Sabunu bırakıp zincirle oynamaya başladı. Dikkatimizi ağzına mı, eline mi verelim, bilemez olduk. Gitgide tizleşen cızırtı sesiyle aramıza giriyor, merakla yüzüne yönelen bakışlarımızı kesiyordu.

"Şalvar Baba değil.. kim suratımıza baksa birini üstümüze yatırmak istediğimizi anlardı. 'Yüreğiniz donunuzda atıyor,' diyordu bize. Aldırmaz bir herif olup.. acımasa.. hiçbirimizi ellemeyecek. Ama halimiz ona dokunuyor işte. 'Üstünüze yürüyorum yatışın!' Gözlerimizin içimizi gösterdiğinden haberimiz yok. Kafalarımız karanlık ya.. Ara sıra bir ışık parlayıp sönüyor. Yoksa gövdelerimiz karambolde. Neyi duymaktan korkuyorsak onu söylüyordu. Sesini canımızla dinlerdik. 'Kafalarınızın içini aydınlatamam, doğuştan ışık yok bende hah hah ha! Ama.. cinsî katliam yaparım!' Yaptığı, bilmeden ona ve birbirimize yapmayı arzuladığımız şey.. Kıçımızı başımızı arkalıyor."

Dünyada korka korka özlediği insan, Şalvar Baba.. Nezir'in utançtan çürüyecek gövdesini elleriyle aşılamış.. kibirinden çıkaramadığı sesleri sökerek. Atamadığı çığlıkları atıyormuş herif. Onun adına.. az haykırıp hırıldamamış.

Anlaşılan, duvarlarda yiyişen gölgelerin oynaşmasını isteyen bizdik ve orada oturmuş Nezir'in üstümüze abanacağı anı gözlüyorduk. Ama söyleyemiyorduk bunu. Gülhan'ın Nezir'e niye vurduğu böylece açıklık kazanıyor. Onu üstüne yatırma arzusundaki gerilime dayanamadı!

Sözlerinin altında, yumusak bir kalp atıyor. Sert duygularla çarpa çarpa incelip yufkalaşmış.. merhamet olmuş âdeta. Nezir'in iyiliğine inanalım!

Kaslarımızı, damarlarımızı açıp gönlümüzü almak, içinden geçtiğimiz korkutucu zamanı avutmak, sesiyle, bakışıyla gövdelerimizi aşılamaktan başka niyeti yok.

Onu üzülerek anlıyorduk. Kanmıyoruz. Bir tekimizin bile acısını çekmiyor, mırıldanarak vakit kazanıyordu.. hassas ilişkimizin düzenini yeniden kurmak için.

Yatağının üstündeki battaniyeyi omuzlarına atıp zinciri sürükleyerek paravanın ardına çekilirken Nezir, bizi tepeden tırnağa saran korkunun içimizdeki ve dışımızdaki boşluktan, zihinlerimizi kemiren şüphelerden kaynaklandığını düşünüyordum.

"Hah hah ha! Zincir kaynatıp sabun demleyeceğim size. Çay koymaya gidiyorum. Yerinizden kalkmayın."

Hayır.. Kılıçla gözlerimizi döndürerek bizi uyutup çayı şıringayla damarlarımıza verse şaşırmayız.

Paravanın ötesinden yükselen tıkırtıları kesen anlık sessizlikte, yukarda namaza duran insanların diz vuruşları duyuluyor. Dünyayı ve üstündekileri başka bir sesle bilmiş, hayatı inançla soluyan canlılarla aramızda kurulan bir bağ.

Nezir'in dönüp gelmesini beklerken, incecik bir sızıyla evlerimizin içine bakmaya gittiğimiz günü hatırladım.. gözlerimizin merakla kısılışını.

Ufuktan akıp gelen tüllerin aydınlığına dalarken, Nezir'in sesinden başka bütün seslere kapalı, baktıkça derinleşecek, soludukça koyulaşacak bir ıssızlığa çekileceğimiz

hangimizin aklına gelirdi?

Kaybolduğu yere doğru tozlu bir ışık esip durur da meraklanmaz mıyız? Mahzenin paravanla perdelenmiş oyuğundan sessizlik sızmaya başlamıştı. Nezir ani bir kalkışla görünmezliğe çekilmiş.. Nefesimiz kısılmıştı. Çıkıp gelmeyecek! Bizi mahzenin tuzak alanına çekmek istiyor, belli ki. Nişanı çığlık olan Gülhan'ın yerine Yener!. Cesaret bulmak için kendini yokluyordu. Nezir'i gözlemeye gidebilirse.. bakışı geri tepip gözlerinin içinde vınlayacak.

Dayanamayıp peşinden ayaklandık. Yener duymayı beklediğimiz korkunç çığlıkla çarpıldı. Soluksuz yanına uçtuk. Kesik baş! Kanlı bir bıçak.. Nezir'in gövdesiz başı.. yerde.. canlı.. Ağzı köpüklenerek büzülüyor. Dayanılmaz, hayvanlaştırıcı bir görüntü.

Lavaboda parçalanmış bir fare. Duvarda ışıldayan eğri büğrü harfler..

Gülhan'a dikkat edin
hepinize
lânet olsun

Korkudan öyle erimişiz ki gülecek halimiz yok. Kafasına yaptığını, gövdesini nereye soktuğunu anlamaya çalışıyoruz. Ağzından yukarısını bezle sarıp tepe üstü yatmış. Gövdesi masanın altında. Masa battaniyenin. Çenesinde boyayla çizilmiş yalancı bir göz..

Başı kesik olabilir.. Nezir, kendimizi kaybedip bulduğumuzu anlar gene de.. Hünerini kapmaya, numarasını çalmaya mı uğraşıyoruz! Battaniye titriyor.. Elleri havayı tırmalayarak boğazında halkalanıyor. Parmaklarını dikip bırakarak hırlıyor. Hırladıkça kesik başı dönüyor. Battaniyeyi çekip almak.. Yener'in hakkı.

Zinciri kapıp, aksar ayak yıkık baş, üstümüze saldırıyor. "Gidin!.. gidin!.. Defolun artık!"

Saim aynaların aydınlığını aşıp saklanmış. Mahzende kalıp Nezir'le sabahlayacak.

Yener'le ben nerden geçip geldiğimizi görmediğimiz çıkmaz bir sokaktayız.. camiye yakın. Mahzenin arka tarafı.. Ağız ağıza vermiş nefesleşiyoruz. Olanı konuşmaya başlamadan önce, bozulan sinirlerimizi onaracağız.

Nezir birimizden yumruk yiyeceğini biliyordu. Bu yüzden kesik baş numarasını sona sakladı. Aklımdan başka bir düşünce geçmiyor. "Söylediklerini duysa sana ne der biliyor musun? Yumruğu ben attırdım ona!"

Ne düşünürsek düşünelim.. Ağzına girip dilini tutamadıktan sonra.. Gece buna dertleniyor olmamızın sıkıntısıyla koyulaşıp karardı.

Sahile inmek istiyorduk, ama ya Havuç hanıma rastlarsak? Yıldızlar kapalı.. bulutlar duraksamış. Bir daha mahzene gitmeyeceğiz.. amelelerin kahveye.. sinemaya, lunaparka.. aşevinin avlusuna. Fakirliğimizin tadını kendi başımıza çıkaracağız. "Babama bayramlık alsın diye yalvarmazsam ne olayım!" "Bir daha gondola binersek.."

Farkında olmadan, zamanı gelecekten gelen cümleler kurmaya başlamıştık. Gözlerimizi ışık yiyen gölgelerden, sırtımızı sessizlikten sakınacağız.

"Cihan.. Nezir'e âşıksın değil mi?" Sertleşen bacaklarımın sevinciyle yürürken.. bir anda, ne oldu bana? Beynim kalbim kopartılıp atıldı.. anlatamam! Yener'e Saim, Saim'e de Nezir söylemiş. Herkesten gizli mahzene gidip onun üstünde başaramadığım bir şey denemişim, öyle mi? Aşk..

Tepemde kırılıp duran bir titreşimle yatağıma sığınmıştım. Aşk.. Aşk.. Nezir'in ruhuma fırlattığı hiçbir kelime böyle dağılıp tozlaşmamıştır. İçim, incelmiş yastığımın kokusuyla bulanırken kalbim güp güp atarak ışıksılaşmış. Varlığımı iğneleyen zerreler kıvılcımlanıyor. Yarattığı bütün duygular, sezgiler bana yabancı, bilinmedik bir tutuşma.. korkunç kızgınlık!

Sabah, Saim'in sesi kulağıma çalındığında, solumuyor, yakıcı bir öfkeyle uğulduyordum sanki.

Dehşet.. Kanlı gözleri, uykusuz gözlerimde aptal aptal parladı. Sadece Nezir.. bir yüzün hayranlık dolu ifadesini böyle karıştırıp bulandırabilir.

Nezir, kesik başının hayaliyle geceye çarpıp döneceğimizi düşündüğünden, Yener'le ben çıkar çıkmaz başka bir tuzak kurmaya kalkışmış. Tahtalar tabut gibi çatılıp yatır yapılacak!. mahzenin derinliklerinde dualar uluyalım diye.

Tabutun üstünü bezlerle kaplamışlar. Bir ucuna, uydurma yassı bir sarık, bir ucuna sabun, buruşmuş kılıç.. Nezir, ezansı sesler çıkararak mumları yakıp görünmez oyuklara yerleştirmiş. Esintili alevler karanlığı titretecek!

Yatırın üstüne avuç avuç toz saçıp beklemeye başlamışlar. Biz dönüp gelmeyince babasını uyandırmaya karar vermiş Nezir. Onca emek boşa gidecek değil ya.. Adamcağız, sırtını itiştiren Nezir'in yardımıyla, cılız gövdesini yatırın başına sürükleyip yığılmış.. açılan ağzını kapatamadan.

Mumların alevini parmaklayıp sokağa fırlamışlar. Nezir, mahzenin dışındaki havayı koklayacak. Geceyi tartma-

dan uyur mu? Caminin avlusuna sürükleniyorlar.. Saim'i bir korku almış. Yüzüne çarpan soğuk dalgalar, başını geriye yatırdıkça.. Nezir'in tenhası! Acı acı havlayan köpekler karanlığı çoğaltırken gövdesi gövdesine yaklaşıyor. Nezir, Saim'i ensesinden kavrayıp boğazını okşamaya başlamış. Gözleri, babasını yatağa taşıdığı sırada içine kaçan gülüşle kısılıyormuş hâlâ.

"İçim geçti, sızmışım. Ayıldım ki Nezir'in elleri bacaklarımın arasında. Yüzü dünyayı kaplamış. Ayağa sıçradım."

Bir şey yok, yat uyu, rüya görüyorsun, demiş..

Aptal! Senin büzük soğanına kalmadım!

Nezir'in çizdiği çemberin içinde dönenirken, bize kuşların tepesinden bakan enayi.. Uykusunu basan rüyadan öyle korkmuş ki kendine gelemiyor.

Suratlarımızda kabaran ümitsizlikten sıyrılmak için sahile inip kafalarımızı rüzgâra tuttuk. Hava kararıncaya kadar Nezir'in ortalıkta görünmeyeceğinden eminiz. Önümüzde bükülerek akan tonlarca suya şikâyet edeceğiz onu. Ama işte.. saçlarımızın arasında inleyen havanın, tepemizde kümelenmiş bulutların korkusunu duyuyoruz.

İnsanların çıkardığı gündüz sesleri ürpertiyor bizi. Birbirlerinin şaşkınlığını satın almak için koşturduklarını düşünüyoruz.

Sonra, duygularımızı, düşüncelerimizi saran yorgunluk havasına Gülhan'ın neşesi, Yener'in bize yön göstermeye hazır, alaycı sesi eklendi. "Kayalıklara tırmanalım, dalgalara yukardan bakıp kafa yaparız!"

Nezir'in aklında dolanıp diline inen kelime.. birden kulağıma çalındı, ve ruhumda katılaşan öfke bütün sertliğiyle kalbime vurdu: Aşk..

Nereye gideceğimizi bilmeden yürürken, parmaklarımı göğsüme saplamış, bir vuruşun acısını bastırmaya çalışıyordum. Yener bizi ışıktan geçirip her şeyin kıymetini bileceğimiz bir dünyaya götürebilir mi? Nezir'in yokluğu, yarattığı boşluğa eklenmiş.. Engelin büyüklüğünü kavramaktan öteye gidemeyiz.

Yener'in çekimine kapılmış ilerliyorduk.. yürümekle durmak arasındaki farkı yitirerek.

Birbirimize uzaklığımız, hangimizin gözlerinden saçılan ışık, dilinden dökülen sözle belirlenecek?

Gülhan, kötü bakışıyla havayı karıştırıp iyi cümleler çıkarıyordu. Ama sesi Nezir'i unutturup kendini ortaya sürmeye ayarlı. Ekmeğin arasına bok koyup elimize tutuşturmadığı kalmış bir manyağın peşine takılıp kafayı hayata, dünyaya sardırmanın cezasını çekeceğimizi söylüyor. Hepimiz manyak olmuşuz.. Üstümüze gelen ani akınları savuşturup dünyadan nereye tüyüyor muşuz? İşte, kuyruğumuzu kısıp oturmuş, ciğer gözlerle yere göğe yaltaklanıyor, evlere, ağaçlara, yollara yaranmaya çalışıyoruz.

Hayat, havuçtan çük yaparak atlatılabiliyorsa, niye deriden ayakkabı, camdan boncuk yaparak atlatılmasın?

Havaya havuç sallamak, göğün yüksekliğini cevaplamak oluyorsa, çekiç sallamak da olur.. Nezir'in aklı işe yaramaz. Sakata çıkmış o..

Saim mırıldanarak kendine doğru genleşiyordu. Nezir'e duyduğu ölçüsüz hayranlığın kederiyle bilgeleşecek. Yerle gök arasında kalmak, toprağa gömülü bir dükkânın

basıklığında iğneyle iplikle kalmaktan iyi değil mi? Nezir'den cümlelerle nasıl yaşanacağını da öğrendik. Mesele, boşluğun korkusundan sıyrılmak. Konuşacağız.. Konuşmaktan geçiyor bunun yolu. Konuşa konuşa kafalarımızın içini boşaltıp yanan kalplerimizi soğutacağız. Hayatla aramızdaki soğukluğu hissetmeyeceğimiz bir an gelecek sonunda.

Saim'in söyledikleri, içimde büyüyen her şeye geri dönme arzusuyla çatışsa da akla yakın görünüyordu bana.

Habersizlik içinde bir inanç edinip insanların konuştukları için öldüklerini düşünmeye başlamıştım çünkü.

Yener, siyah gömleğinin üstüne astarı iplik iplik dökülen bir ceket giymeye başlamıştı. Poğaça yemiyordu artık.. Çatal! Kovayla değil bardakla ayak üstü çay.. balıkçıların kahvede.

Boyunlarımıza doladığımız bir örnek atkılarımızı ağızlarımıza çekerek, içimizden yükselen buharı boğuyorduk. Neye dair olduğunu keşfedemediğimiz duygular havaya dağılmasın! Suçluluğa, pişmanlığa benzer.. Belli etmesek de Nezir'e rastlamaktan korkuyorduk. Bir cümlesi bizi birbirimizin boşluğuna düşürmeye yeter.

"Kendimi yatağa attım, uyku kovalıyorum, görünmez olana ulaşırım hesabı. Yaya kaldım hah hah ha! Uykum kaçınca sinir bastı, camı açtım kalkıp. Başımı dışarı uzatır uzatmaz kimi gördüm dersiniz? Nezir.. Sokak lambasının altından bizim evi gözlüyor. Üstünde isli bir aydınlık.. İnanmıyor musunuz? İnanmayın, uydurdum. Hamama gidiyordu herhalde."

Yener, havayı ürperterek üstünlük taslıyordu. Duygularınızla oynayabilirim! Yapacak şey bulamıyorsanız, yaratırım! Canınız sıkıldı, öyle mi? Düşün ardıma. Parklardaki bankları sayalım.

Sayalım da.. bu, gecenin ve gündüzün içinde büyülü bir yer aramaya benzemez mi?

Yener'e uyarsak, insanın bakışına dayanamayıp biçimini şaşıran, değerini yitiren canlı cansız her şeyden süzülecek zevk, varlık nedenimiz olacak.

"Nezir'in bize yaptığı çiğlik aslında.." Gülhan da benim gibi olanı, olacağı düşünmekten yanaydı, ama geçmişe ve geleceğe doğru kayan bakışları yitmiyor, gözlerine geri dönüyordu. Benim gözlerimdeyse yitirdiğini bulamaz bir bakış var hep. "Herifin yaptığı basitlik.. Saf görüp ruhumuza kaydı. Onunla şimdi karşılaşsak dili neremize koyar? Gidip gariban çıraklara ilişsek, iki saatte akıllarını uçururuz.."

"Kimin sayesinde uçururuz? Onu da söylesene.."

Gülhan, ağırlığını duyurmak için Nezir'den işittiklerimizi cümle cümle hafife alıyor. Ama onunla karşılaşmamızın sadece gençliğimizi yoran, zamanla etkisinden sıyrılacağımız bir karşılaşma olduğuna inanacak değilim.

Ne söylersek söyleyelim, Nezir'le ödeşmemizin imkânı yoktu. Yapacağını yapmıştı bize. Nezir'in acısını çıkarmanın yolu, duvarların gerisinde cıvıldaşan çocukların habersiz aydınlığından geçiyordu. Çarpılıp parçalanmış benliğimizi onların ışığıyla yamamaktan başka çaremiz mi var? Dili zehirlenenlerin ilacı dilsizlerde.

Uzak bir bakışla seyrettiğim karaltımız, evlerimizin döküldüğü sokaklarda dolanıp çamura batmış bir duvarın

dibinde donuyor. Üstümüzde titreyen bir karanlık.. Soluklarımız geceyi yalıyor.. Uyur gezer itlerin hırıldaşarak kokladığı.. ağulu bir yer gibiyiz.

Gülhan'la Yener'in bilmeleri gereken şu: Bizim içimizde kimse kimseyi uyutup ruhunu okutamaz. Birimiz birimize yansıtamaz kendini. Çünkü birbirimizi, kelimelerin uçurumunda araya giderken gördük.

Bir daha hiç kimseyi Nezir'i dinlediğimiz gibi dinleyemeyiz. Zihnimizin boşluğunu, kalbimizin temizliğini ve gözlerimizin berraklığını ona verdik. Anlam bilmez bakışlarımızı içip hayatımızın baharında bitirdi bizi.

Nezir'den artakalan mecalsiz ilişkimizden güç alınabilir mi? Yener'le Gülhan yok yere uğraşıyorlar. Fersiz kalıp kısılmış bakışlarını, gözlerinde her şeyi büyüten ışıkla dolananlara çevirecekler.. büyülü ihtimallerin havasına girmeye hazır, saf çocuklara.. Onları kim durduracak? Vicdan sahibi biri lâzım.

Ben vakitsiz hergeleyim, alçak düşüncelerim var, ama Yener'i ve Gülhan'ı, manasız lekeler gibi uçuşan canlıların önünde bir kasıtla yürürken görmeye dayanamam. Sa im'de, yaşadıklarımızın öfkesi yok. Zihnindeki delik, sağırmelerin hızıyla büyüyüp ömrünü piç etmiş.. Umursamıyor.

Ben nerden güç alacağım peki?

Nezir'le bir daha görüşmeyeceğimize göre.. Dünya, nasıl yaklaşacağımı kestirmeye çalıştığım uzak bir hayal.. Ama sık sık, bu hayalin aslına sinmiş, aydınlığında erimiş bir hayatın tadı çalınıyor ağzıma. Sessizlik usulca seslenerek uykuyla uyanıklık arasında besliyor beni. Aşk.. Kalbimin derinliklerinde, gizli bir ışık var. Nezir'e yansıtamadım. Yener'i düşünüyorum..

Hayalini gözleyen havai gölge, Nezir..

Hayatımızdan çıkmadı, hayır.. On yıl!. Gölgesine farelerin kanıyla yalancı gözler çizerek olmayan bir yerden yüzümüze bakıp durdu. Burucu sesiyle düşüncelerimizi inceltmeye devam ederek.

"Kalkmışım sabahın köründe, dona titreye Saim'e gidiyorum, iyi mi? Kar atıştırıyor. Rüzgârdan suratım hissizleşmiş. Soğukta sinek olmuş insanlar çırpınıyor. İşine yetişecek herkesten hızlı uçuyorum niyeyse?"

Düşünmek için bir saçağın altına sığınan Gülhan, üşüyerek gerçeğe uyanmış. "Boynumu kıstım, bacalara bakıyorum, ısınırım hesabı. Öyle kalın kalın tütüyorlar ki.. Fabrika düdükleri beynime işledi, sendeleyip çömeldim. Bir oğlan.. bir de ben. Terzi çırağı.. Boşalan yolu süpürüyor. Dükkânı işe hazırlamış. Gözüm kaldı üstünde. Özendim, biliyor musunuz? Kıskandım çocuğu. Benim hayatımı oynuyor.. Kenarda büzülmüşüm. Seyrediyorum. Gözlerime sıçılsın! Saim'i görsem ne olacak?"

Nezir'in sakata çıkmış aklından aklını korumak isteyen Gülhan, lafa tutulmuş hayatını camdan boncuk dökerek kazanmaya karar vermişti. Geleceğini kurtarmak için çalışmaya başlayacaktı. Varlığımızı kuşatmış hayallerin havasında, yetim bakışıyla gözenekler açan kötü gözler.. evcilleşecek.

Orda burda gezinmenin faydasızlığını görüp, zaman öldürmenin üzüntüsüne kapıldığımız anlarda, Gülhan, tavsiyeli sesiyle içimizi titretiyordu. Ama, mümkünü yok.. Girdiği yola giremezdik ki.. Kalplerimizde, aşevinin avlusunda birbirimizi coşturarak bekleştiğimiz günlerin duygusu yatıyor. İkmale kalan ruhlarımız Nezir'in sesini içerek irkiltici deneylerden geçmiş. Sönüklükten, solgunluktan sıyırtmak için. Açlık ihtimalinden, uykusuzluğa.. Gülhan, işe koyulup insanlaşmaktan başka çaremiz olmadığını söyleyince, ansızın yükselen boğucu bir kahkahanın yankısıyla daralıyorduk.

Oğlum o meslek üstüne kalır
kaçış o evden

"Nezir'in inkârcı gözlerinden yüzümüze yansımış kabullenmez ifadeyi silecek bir boncuk yapabileceksen.. çalış!" Gülhan'a ne diyebiliriz başka? Terslenen yüzlerimizden bir renk uçar sayesinde belki. Uymazlıktan kurtuluruz.

"Sıkı düşün Gülhan! Sana giriştiğin işin sorusunu soracağız.." Sesleri uçsuz bucaksız sessizlikte yitip giden, cümleleri dayanaksız, bakıldığını bilmeyen ve bakıldığı duygusuyla bakamayan insanların gözlerine karşı, camdan göz yapmanın manası nedir?

Gözleri manevrasız canlıların ışığında, yok yere arama kötülüğü.. Dökeceğin boncuklar, bizi boş yakalamış kısık bir bakışla çarpıldığımızın bilgisiyle parlasın!

Ne sorumuz.. Ne tembihimiz.. Büyüdüğümüz vakit ne yapacakmışız, açıkta kalırsak böyle? Karnımızı kim doyuracak? Nezir mi?

"Nezir'in dünyada ini var. Caminin altına postu sermiş. Sobası çıtır çıtır yanıyor. Çayı.. yemeği.. Babası var, aptallar. Babasının işi onun üstüne kalmamış mı? Gizli gizli döşemecilik yapıyor." Gülhan'a göre düşünmeyi bilmiyoruz hiç. "Cihan.. lunaparkta herifin ruhunu okumuştun ya.. unuttun mu?"

Dördümüzü birden karşı durulmaz dalgaların kucağına fırlatan Nezir.. korkunç oyuncaklara binmemişti. Çığlıklara dolanmış boşlukta debelenirken, halimize gülüyordu. Gülhan, Nezir'in karakterini hatırlatan sözlerle koyup gidiyor bizi.

Parayı hak etsin.. köfte ısmarlayacak.

Gözümde, yolların boşluğunu süpüren bir çırağın hayali.. Duygulara bulanarak bakakaldım ardından. Kıskandım Gülhan'ı. Sabahın ayazında titreyerek dolan kalbini. Hayat bir an onun için açılıp kapanmış. Gülhan, girilmez günlerin, gecelerin ortasına çekilip sırlara gömülecek. Yaşayıp göreceklerinin merakıyla sonsuza dek ürpereceğim.. Afallayıp ferahladım birden. Alnıma ışıksı bir sadelik doğdu.

Kendilerini işe vermiş kimselerin yumuşak başlılığı, her şeyin uzağına sıçramış insanların dünyaya diklenişi kadar büyüleyici.

Yücelerek, Gülhan'ı bizden ayıran duyuşun sevincine erdim.

Usulca yağan karın sessizliğine uğrayıp hafif hafif nefeslenerek Yener'i süzüyordum. Ona baktığımı fark edince canlandı. Üstüne serpilen kar, eriyiverdi o anda. Hızla geri çekildim. Alnımı yakan, bir nefes bulutu.. Adımlarımızı, aynı anda kollarımızı boşluğa savurarak dengeledik. Yener'in karaltısı gözlerimin içinde titredi bir süre. Sonra, duruldu bakışım. Üstünde kalın, eski bir palto. Siyah.. Başında kasket! Kasketine ad takmış. Cemil. Kendini Nezir'den ayıracak böylelikle.

Yener'in, gözüne çarpan bütün varlıkları bakışıyla yıpratma hevesi.. doğaya, insana ait ağırlıkları kavrama hırsıma denk. Nezir, yalnızlığa gömülen ruhlarımızın bir benzerlikle çırpındığını hissetmişti. Şüphe yok, el ele tutuşup birbirimize sokulursak coşacağız.

Saim'in, kendine merakla eğilmeyen, aranmaktan vazgeçmiş halini sıkılarak çekiyorduk. Onu başımızdan savmak için korkutsak mı? Zavallı Saim, Nezir'den aldığımız ilhamların farkında değil. Yener'le benim birbirimize göre hareket etmemize içerleyip aramızda bitiveriyor.

Yüzüne ilişen sinirli ifade, gözlerine, diline vuracak sonunda. Huzurlu bakışları bulandıkça, birleşmek isteyen gövdelerimize omuz darbesi.. hiddetli sözler..

Saim'i ekeceğiz. Nezir'in işaretiyle başlayan aşkımızın korkusuna düşmek üzere.

Yener, kesişen bakışlarımızın ürpertisiyle dalgalanmaya görsün. Saim'de bir hız!. Var gücüyle atılıp rüzgârını kırmaya çalışıyor onun. Bir yere mi gidiyoruz? Öyleyse yolumuz konuşmaktan geçsin. "Yener, oğlum fikrimizi sor bir defa. Ben belki burda dinelmek istiyorum." "Canın

ne çekiyor biliyorum, sabret. Hava kararsın, caminin avlusuna götürüp elleyeceğim seni."

Saim'de gizli ışığımı çekecek göz yok ki Yener'in değer vermez bakışına dayanabilsin. Şeklini şaşıran yüzünü kaçırarak geriliyor. Keder basıyor sesini. "Bana yapılanla.. beni suçlarsan hep.. belli bir şey. Üste çıkarsın tabi."

İçimizin kıpırtısı bacaklarımıza vurmuşken, Saim, duruşumuzu belirleyebilir mi? Arzularımızın, yüzüne fışkırıp ifadesini dağıtmasını istemiyorsa, adımlarımızı kollayıp aramızda kendine yer açmaya çalışmaktan vazgeçecek. İkide bir havamıza çekilen boynundan, fısıltımızın üstüne abanan sesinden usandık. Ona bakarken bakışlarımız donuklaşıyor. Kış aydınlığı.. nasıl da soğuk..

Derken, suskunlaşıp dalgın dalgın sallanmaya başladı. Ne yöne vurmuş olursak olalım, yollardan kendine kapanarak geçiyor. Garip yatışma.. Arada bir durup Yener'le göz göze vererek bize yetişmesini bekliyorduk. Bir gün baktık, birbirimize sarılmış titreşirken, yok olmuş.

Bacaklarının arasına giren elleri rüyasında gördüğüne inanıp Nezir'e gitmiştir...

Saim, Yener'le bana darılmayıp önümüzü almak için çırpınmaya devam etse, ruhu, ruhlarımızla bir uyuma girecekti herhalde. O vakit neler yaşayacaktık kim bilir?

Karla karanlık arasında, Yener göğsünü sırtıma bastırırken Saim'in eksikliğini duyuyorum içimde. "Hiçbirinin gözüne görünmememiz lazım. Biliyorsun değil mi?" Kollarını boynuma dolayıp başını başımın üstünden aşırıyor. "Hepsinin çabası havaya yazılıp bize yaradı." Nezir, Gülhan ve Saim.. zarara uğramışlar. İkimiz kârlı çıkmışız.

Kaykılmış kapıların arkasında gövdelerimiz birbirine sürtünecek. Kazancımız.. heyecan! Ellerimizin beceriksizliğine, dudaklarımızın acemiliği eklenmiş. Ağız ağıza kapanıp içimizdeki arzuların kuvvetini duydukça güvenle silkiniyor, çığlıklar atıyorduk. Zihnimizde oynaşan yansımaları eskitmenin yolunu bulduk galiba. Nezir'in zalim hayalini solduracağız.

Bizi basacak uykuların ürpertisiyle geceler boyu rüyasız nefeslendiğimizi unutmuş gibiydik. Kanımıza kesik kesik sokulan mırıltıyla, imalarla başa çıkamayıp köpeksi bakışlar edindiğimizi.. O üzüntü.. gidecek sanki. Dışına çekildiğimiz yıkıntılarla aramıza gerilen boşluğun acısı hafifliyor. Evlerimizin döküldüğü sokaklardan esip gelen soğuk, can yakıcı değil artık. Eğri büğrü bir yel.. elimizi yüzümüzü okşuyor.

Öyle geliyordu ki içimizde yer etmiş kopukluk duygusu Nezir'in hayalinin solmasıyla beraber körelecek.

Birbirimize yönelen bakışlarımızın zihnimizdeki delikten geçmeyeceği ümidi.. Gözlerimizin gerisindeki karanlık, şüphe çeken bir seğirişle ışımazsa.. kurtulduk!

Yener'e sevinçle sarılıp kendimi dinliyordum. Nezir'le yatıp kalkan duygularıma ne olmuş? Tazecik kalbimi zora sokan düşüncelere.. Sessizlik. İçimde sızılar kaynaşıyor.. Keskinleşen gözlerim Yener'in omuzunun üstünden boşluğu tarıyordu. Nezir'in hayali! Gerilere çekilmiş.

Gün günden silinecek! Buna öyle inanıyorduk ki birbirimize sokularak kazandığımız heyecanın da geçiciliğini duyacaktık neredeyse. Coşku niyetine gülüp durmamızın telaştan olduğunu anlayacak durumda mıyız? "Hah hah ha! Cemil ağlıyor. Kasketini düzelt."

Yener'den ayrılınca silikleşiyordum. Hiç kimse değilmişim gibi. Nezir'in yanındaki halimi unutmuşum.. İçimden kopan gizli ışık, gözlerine çarpıp tozlaştığında nasıl kıvılcımlanıyor yüzüm? Ateşli görüntüm kafamda yer etmemiş. Farklılaşan ifademin aslı Yener'de saklı. Yokluğunda, gövdeme soğuk bir sessizlik yayılıyor.. güçlü, gizli bir esinti gözlerimi buzlaştırıyordu. Bana ait ağırlıkların önemini soluyamıyordum. Anlamsız donukluklar.. Yener ve ben Nezir'in zamanından sekmiştik de, gerçek durumumuzu bilmemiz bir şarta bağlanmıştı sanki. Hiç ayrılmamalıydık birbirimizden.

İçimdeki gizli arzular açığa dökülürken unuttuğum hiçbir şeyin bana geri dönmesini istemiyorum. "Orta yerde durmayalım öyleyse. Ağaçlığa yürüyelim, tamam mı?" Bakışlarım denizin buğulu beyazlığına gömülüyor.. Orda, esişen yaprakların çoğalttığı yansımalara uğramaz mıyız?

Başlarımızı arkaya atıp alçak bulutlarla yüzleşerek yürüyorduk. Kuşlar hâlâ tetikte. Kanatları bize karşı. Ötüşleri.. Gözlerimizi birleştirip öyle bakıyorduk ki, kuşluktan çıkıp ışık oluyordu hepsi. Büyüleniyorduk. Ağaçlar, deniz.. uzak tepelerde tüten evler.. Dünyanın alışılmış görüntüsünden titreyerek yansıyan renkler, görülmedik bir manzara çiziyordu. Sonsuz büyük bir gözün bakışıyla şenlenip kirpiklerinin oyununa geldiğimizin duyumu.. Büyük ödül! Gökyüzünün kapıları nefesimizle açılırken Nezir'in hayali canlanıp çalıyordu sevincimizi. Boşlukta beliren havai yüzü öylesine parlak ki.. dönüp Yener'e bakmaya ürküyordum. Silinip gitmiştir.. Çevriliyor bakışlarım, gözlerini kapatmış. Açmıyor, çünkü ışıltısını azımsayacağım! Kirpik-

lerinde eksikliğin hışırtısı.. Kalbime soğuk çalınıyordu birden.

Geceleri, yatağımda bir başımayken, yüzümü havaya sürterek Yener'in zavallı görüntüsünü karanlığa yediriyorum. Varlığı, her şey gibi anlamını yitiriyor. Nefret uyanıyor kanımda. Acı veren bir küçümseme.. Ayılıp onu başucumda görünce anlıyorum ki, uykuyla uyanıklık arasında Yener de sorguya çekilmiş. Yüzleşiyoruz gülümseyerek. İfadelerimiz tutmuyor birbirini.

Sesimde özleme çalan bir sıkıntı var. "Gülhan'a gidelim mi?" Önce balıkçıların kahveye.. ardından, tamirciler sokağına vuracağız. Saatçi aralığından geçmemiz gerek! Yener gözlerim boşluğa dikildikçe ondan soğuduğumu hissetmiş. Bakışlarımın saplandığı yerde ne gördüğümü unutup insanların işine karışacağız. Hayır.. Saat tamircilerinin haddinden fazla ihtiyar olduklarının farkına varmış Yener, dikkatine hayranlık duymamı istiyor. Hah hah ha! Enayi zamana bak! Dakikalarını kimlerin eline teslim etmiş. Vitrinlere, camlara dikiz. O dükkânın, bu dükkânın önünde donup kalıyoruz. Dünyanın dönüşünden yanlış haberler!

"Bu aralıktan, öbür dünyaya merdiven inmiyorsa neyim.." Gözümüzün önünde can çekişiyor hayat. Aşk mı dayanır buna? "Yürü gidelim oğlum!"

Gülhan'ın çalıştığı hanın sokağında Nezir'le karşılaşacağımız aklımızın ucundan geçse, el ele tutuşur muyduk? Gölgeden adımlarla yay çizerek yanımızdan öyle hızlı savuştu ki Nezir, gözlerimizden şüpheye düştük. Yener'in fısıltısı. "Amanı gördün mü?" "Hişşşşt.."

Hayalet bizden önce Gülhan'ı mı çarpmış nedir? Sarsıntılı bakıyor. Görüntümüzü buruşturmak istercesine. "Dördümüz beraber gezerken, niye âşık olmamıştınız ha? Söylesenize." Dükkâna hayal havası dolmuş da.. ardından küt diye kafalarımızı içeri uzatmışız.

Gülhan'ın babalanan sesine meraklı değiliz. Ölü saatlerden sonra, soğuk boncuklar.. Nezir.. Kızgın kızgın düşünerek hanın katlarında gezinmeye başladık. "Saim'e yaptığımız iğrenç bir şey mi? Gözlerinin içine baka baka nerde yiyiştik?"

Dahası var, çünkü saatçi aralığından beri kötüye gitmekteyiz. Önümüzü, yıldırıcı tesadüfler kesiyor. Saim çıktı karşımıza! Böyle devam ederse, alay ettiğimiz ihtiyarların akibetine uğrayıp kaybolmuş zamanı boylayacağız. Saim, gündüzleri buralarda, geceleri Nezir'deymiş. "Gülhan'la muhabbetimiz yok. Hanın merdivenlerini seviyorum."

Sözlerini neye yoracağımızı bilemeden, aşınmış mermer basamakları birer ikişer saydık. Biz aşağı, Saim yukarı.. Sesi, sözlerinden daha manalıydı! Yön değiştiren bakışlarımız Saim'in yokluğuna çarpıp hanın kubbemsi tavanına, yuvarlak pencerelerin aydınlığına çekildi. Ona hak verdik. Merdivenler, basamaklara vuran uğultu, uğultunun döküldüğü loşluk, dükkanlardan dağılan koku.. güzel. Merdiven korunakları dökme dantel. Güllerin arasında bülbüller ağlıyor. Demirlerin cıvıltısı ruhumuza işledi. "Hadi çıkalım burdan!"

Yener'in kavrayışına göre, Saim'in ruhu kafes ortamına yatkın.. Gördüklerimizin özeti bu.

Yüzümüze iki cümle fırlatıp yanımızdan kaçan Saim, gece yarısı, camını taşlayarak Yener'i yatağından dışarı uğratmış. "Ağzı ateş almış, nasıl koştuysa.. Nefesi karanlıkta parlıyor. Fener ışığı gibi. Eğilmiş bakıyorum, gülüyorum ama uyku sersemiyim. Kollarını dal dal açmış, gel gel yapıyor bana. Nezir çağırıyormuş beni. Babam kızar deyip çekildim içeriye. Saim gitmiyor. 'Nezir çağırıyor seni! Nezir çağırıyor seni!' Sinirden uykum kaçtı. Karşı kapıya yaslanmış camı gözetliyor. Pencerenin dibine yatıp perdeyle oynamaya başladım. Heveslensin, adi herif!."

Nezir'le Saim, Yener'in bana duyduğu aşkın derecesini ölçmek için mahzene darağacı kurmuşlar. Yener giderse kurtulacakmışım. Yoksa.. götürüp beni asacaklar!

Yener'i gülerek dinliyordum ve.. korkuyla ürperdim! Gözümden bir şey sıçrayıp havalandı. Sezgi.. Yener'in Saim'in yanına katılıp mahzene gitmiş olduğunu düşündüm bir an. Sesinde Nezir'in sesinin gölgesi vardı. Hayır.. Silindi şüphem.

Aklımı çelen uyarı yararsız.. Yener'in, Nezir ve Saim'le görüşüp gizliliğe kaçtığına ihtimal verirsem, bakışlarım karanlığa saplanır. Ne yaparım o vakit? Zihnimde ürperen ağırlığı hafife aldım. Geçilmez tecrübe!

Ona dokunduğumda gövdem kırık bir hayale çarpıyor zaten.. Yener, karlı tepelerden yansıyıp üstümüze süzülen ışınların kuvvetine karşı dayanıksız. Her şeye değerini, şeklini şaşırtan gözleri zayıflayıp sönmeye başlamış.. Nezir, akla sığmaz fikirlerle dolu nefesini, Saim'in nefesine karıştırıp havamıza üflerse halimiz ne olur?

Korkuyorum.. Kendimi, Nezir'in iç didikleyen bakışı-

na kaptırır mıyım?. Korkuma özlem sızıyor.. İspirto.. su boyası! "Nezir'in yüzünden amcayı göremez olduk.." derken sesim titriyor.

Gidip Saim'i bulacağız. Gülhan'a uğrar nasıl olsa. Han kapanıncaya kadar bekleriz. Nezir, ikimizden birinin yerine sabaha karşı onu asmadıysa eğer..

Saim'in yaptığını Gülhan'a anlatıp düşüncesini almak istiyorduk ama, işi sıkı. Sipariş var. Onu görmek isteyeceğimizi biliyormuş gibi ifadesini soğutmuş, çalışıyor.. Yüzünden, akşama kadar kaç ışık dalgası geçecek kim bilir? İki günde mavildi gözleri.. Tanıdım, tanımadım bakışlar.. "Lafınıza karıştırmayın beni!"

Sessizleşip hanın ilk katına indik biz de. Yener, merdivenin duvarına yaslandı. Ben basamağa iliştim. Ayaklarının dibine.. Hanın uğultusuyla, sokağın gürültüsü arasında sebepli.. kuşkulu.. iki gövde. Düşlerdeki gibi kımıltısız.

Saim geldi, ama hana değil bizim eve.. Gece yarısına doğru. Sıçrayıp yanına indim. Yener, benden ayrılır ayrılmaz mahzene gidip Nezir'e teslim olmuş! Onu kurtarmak istiyor muyum diye soruyor bana. "Saim! n'oluyor ha? Nezir beynini mi elliyor senin!" "Kaçtım.. sana haber.." öyle bir koşmuş ki nefesi söyleyeceğine yetmiyor. Hırıltılar uluyacak. "Vermek için". Tutmasam, karaltımızı koklayan köpeklerin üstüne yığılacak. Nezir'in elçisi olmak kolay mı? Çektiğin harekete inanacaksın. Nezir, yokluğunu fark etmeden gitmesi lazımmış.

Yener diyor ki "Herif geceleri bir şey içiriyor buna. Gomalakla kafa bulduruyor." Anlamıyoruz.. Nezir'e duy-

duğu ölçüsüz hayranlık başına mı vurdu? Sitemsiz gözlerine yayılmış tatlı kederle boşluğu süzüp bilgeleşeceğini düşünürken.. "Yakalayıp dövelim!"

Ayaküstündeyiz. Balıkçıların kahvede. Rüzgâr saçlarımızı dağıtırken, çayla çatalla kendimizi dolduruşa getiriyoruz. El ele tutuşup sabah sabah mahzene damlamak var ama.. Nezir'in kafasında döneni bilmeden, sesini duymak tehlikeli. Saim'i handa bekleyeceğiz.

"Han, hamam, mahzen.. Hah hah ha be! Bir sarnıç, bir de sur lazım bize." Nezir'in adını anmak, edasının canlanmasına yetiyordu, işte. Hakkında konuşunca, kulağımızda kalan sesi dilimize vuruyor.. "Aşevini unuttun!" Gece gündüz Nezir'in yüzüne bakıp nefesini koklayan Saim ne yapmaz?

Düşündükçe endişeleniyor, üzülüyorduk Saim için. "Onu huzur düşkünü belledik, ama hatırla bak, itirazcıydı. Gülhan'ınki farklı. Gülhan, havayı bozar., tersler. Saim gerer.. Korkulu hava seviyor. Kasnakçı. Nezir, bilmez mi bunu? Biz Saim'in farkına varıncaya kadar, ruhunu yüz kere okumuştur. Nezir ondan başka kimle bir olup tuzak kuruyor? Anlamış.. Bu iş için Saim uygun.

Kendini bilmez haline acıyıp Saim'i dövmekten vazgeçtik. Gördüğümüz yerde, ruhunun durumunu açacağız ona. Handan çıktık. Kafalarımızın içi kımıl kımıl.. Bir dargınlıkla seğiren gövdelerimizi avutuyorduk. O dükkânın, bu dükkânın önünde. Camlarda ışık damlaları.. Kış yağmuru, erkenden bastıran karanlığı ıslatıyor.

Yener ve ben.. aynı anda fark ettik Nezir'i. Birbirimizi telaş içinde arkalayarak geri geri kaydık. Görünmezliğe..

Ne zavallılık! İçimizde dışımızda şimşekler çakıyordu oysa. Gizlendiğimiz köşede korkunç bir gürültüyle aydınlanıyorduk. Nezir paltosunun eteklerini savurarak hana daldı. O anda beynim yandı işte. Gülhan ve Nezir!

Işık ve gürültü karmaşasından gözlerim kamaştı da bakışlarım sayıklamaya mı başladı bilmiyorum. Nezir'in yiten görüntüsü, yansımalar ve yankılarla geri dönüp canlanıyordu. Kasket! Başında Yener'in kasketi vardı.

Bekleyip onları izlememizi söyleyen Yener'e aldıracak hal kalmamıştı bende. Ateşsi sezgiler boğazımı yakıyordu. Tepeden tırnağa şüpheyle iğneleniyordu gövdem. Kendimi çamura atıp ağızüstü kapansam.. Ölümüne düşünmek istiyordum o anda. Yener'e baktım ve kısılmış gözlerinden gizli, ince bir gülüşün kayıp gittiğini gördüm. Sayıklayan bakışlarım ağzının kenarında dondu. Bir pırıltı.. Keskin keskin seğiriyor..

Yener'i ittim ve koşmaya başladım. Karanlığa açılan ağzımdan buz gibi damlalar düşüyordu içime. Yalvaran, haykırışlarla dolu bir ses peşimi kovalıyor..

Boynum, göğsüm su içinde.. Yatağıma sığınmıştım. Islak saçlarım alnımda kıvrımlanmış. Elimi yüzüme çalıp yanaklarımı donduran damlaları silemiyorum. Kendi gözlerime yakalanırım korkusu.. İncelmiş duvarların arasında içimdeki sızıyı büyütürken üşümüşüm.. kim umursar bunu? Lambanın titrek, cızırtılı ışığında düşünceler ürüyor.. Soluduğum hava değil.. tozuyan aklım.

Aklım elime yüzüme serpiliyor.

Gözlerimi kapatsam gövdemi kaybedeceğim, eminim. Pencere aralığından giren çürük yel.. bir üfürük yeter. Bil-

mem artık, kendimi ruhumun âleminde mi bulurum? Tümden yiter, yok olurum belki.

O gece yine geldi Saim. Zihnime işlemiş kuruntuların yansıması bana yetmişken. Çıkmadım kapıya. Sesini alınca, kulağımı karanlığa dikip nefesimi tuttum. Sokağı dinlerken yorgunluktan dikkatim dağılıyor, içim sönüyordu. Bekledi.. Sabaha kadar evimizin önünden ayrılmadı. Kulaklarıyla uçup gelen uğursuz itlerle oynaşarak kapımızda ayak sürüdü. Uykuyla uyanıklık arasında hırıltılar geliyordu kulağıma.. adımı duyuyordum hep. Saim'in beni çağıran sesine, Gülhan'ın, Yener'in ve Nezir'in sesleri karışıyor, zayıf, hastalıklı bir vuruşla çarpan kalbim, gecenin sessizliğini yırtan çığlıklı bir kahkahayla parçalanıyordu.

Uyumuşum.. Açığa dökülen arzularımın kuvvetiyle kendi yüksekliğime çıktığımı sanırken, Nezir'in uçurumunda sürükleniyormuşum meğer..

İçime düşerseniz, çıkamazsınız sonra!

Öfkeden kırılan gövdemi evin içinde güçlükle taşıyordum. Yener'den çıt yok. Saim de uğramadı bir daha. Mahzendeler.. Yüzüme gülmek için yolumu gözlüyorlar. Pencereyi açıp başımı usulca uzatarak havayı yokluyordum ikide bir. Gülhan'ın Nezir'e attığı yumruk hayal kokuyor. Nezir'in Saim'in bacaklarının arasında gezinen elleri.. Yener'in göğsünü sırtımda hissedip kaykılıyordum. Bıçak ucuna benzer bir acı..

Yener'i bulmaya gidiyorum. Bana karşı onlarla bir olduğunu inkâr ediyor. "Mahzene adımımı atmadım. Geceleri hamamdaydım hep. Babama sor istersen.. Kıskandılar

bizi. Gülhan'a gidip konuştum. Nezir'le araları ısınmış. Nezir, çalışmasını takdir ediyormuş onun, düşün gerisini.." Düşünüyorum ama kuvvetli bir his, Yener'e inanmamamı söylüyor. "Şimdi uyuyorlardır. Karanlık insin.. mahzene gidelim!"

Nezir'e doğru yürümüyordum da, akşamı titreten heyüla düşüncelere, buzdan kelimelere, korkunç sözlere çarpıyordum sanki. Yener'le konuşurken sesim sertleşip kalınlaşıyordu. Nezir'in sesini kırarım!

"Gelin, gelin, kan ağlatacağım size!"

Nefesi ve nefeslerimizle ısınmış, içine kuruntulu gözlerinin ve saf gözlerimizin aktığı tılsımlı havayı itip kaçmaya yeltendiğimizi ileri sürerek üstümüze yürüyor. Beşimizin gövdesine ve ruhuna ait, boşlukta titreşen görünmez birikintinin hesabını vereceğimiz nerden aklıma gelsin? İç içe iki soru: Neye karşı âşık olup kimin üstüne çizgi çekecektik? "Söyleyin bakalım!" Kesişen aynaların çoğalttığı yansımalara uğradık, gene.. Ne söyleyeceğiz? Duvardan duvara çarpıp direkleri ışına tutan ışığa yakalandık. Bütün gölgeler tutulduğumuz yerden kaçıyordu. "Uçacaktınız öyle mi? Ama uçamadınız.." Ne Yener ağzını açabiliyor, ne de ben. "Aptallar, sizde kanat olsa elime düşmezdiniz!"

Çıkıp gidemeyeceğimize göre oturacağız ama.. Saim,

Çıkıp gidemeyeceğimize göre oturacağız ama.. Saim, cılız gövdelerimize yer bildiğimiz koltukta, hakkının aranmasından memnun memnun esniyor. İkisinin soluduğu havada bizim gözlerimizin nuru yok mu, öyleyse? Mahzene kapanıp ne yaşıyorlarsa sayıp dökmeleri gerekir. Ara vermeden tuzak kurmuyorlar ya.

Kısılmış gözlerimiz, Saim'in ağzında yüzünde ne arıyor? Bakışlarımız Nezir'in birdenbire havalanan eliyle uçtu. Ani işaretiyle yatağının kenarına iliştik. "Aklına Yener'i ben soktum, enayi!" Saim'i dışlamaya kalkmakla suçlanıyoruz.. "Halinden haberin olsun istedim. Baktım, gözlerinden bir yerlerin görünüp duruyor.." Karın sessizliğine uğrayıp rüzgârla bir titreşime girerek aşka yatacağımı nasıl düşünsün! Hayatın tadını, kokusunu taşıyan şeylere uymak yok, dememiş miydi? "Her şeyin yeri, zamanı var..." Tembihinin kıymetini bilmeliydik.

Nezir'le geçirdiğimiz günlerin ve gecelerin hayatımızdaki yerini görsek, ardından ne yaşayabileceğimizi sezer, geleceğimizi bulandırmazmışız. "Varlığının anlamını, değerini kavramaktan aciz miydim?" Yener'i saymıyor. Bütün sorular bana.

Ağarıp duran ifadesinden rüyaların perdesini açmayıp durumumuzu gözden geçirmiş olduğunu anladım. Beyazlamıştı yüzü. Yorgun.. Sesi, içini dolduran öfkeyi kaldırmıyor, dağılıp saçılan sözleri havada boğuklaşıyordu. Bakışları da öyle.

Ama Nezir'sen, öksürükle kesilen suçlamanın etkisinden şüphe duyup silkineceksin! Sinir içinde aranıp karton kutusuna uzandı. Tükürsün.. Zaman ve aşk hakkında açıklamalara geçecek. Aklımızı ve kalbimizi yerine yerleştireceğini ummasak yanına gelir miydik?

Gözlerim amcayı arıyordu. Su boyalarını, su zımparalarını bırakıp nereye gitmiş? Balık almaya.. Dışarısı buz gibi.. Niye Saim'i göndermiyor?

Kısılan sesini açacaktı Nezir. Nefesini sıklaştırdı. Havayı zorluyor.. Bir kızgınlıkla boğazını yokluyordu. Saim'in kararlaştırılmış işi var. Saçlarını yıkayacak Nezir. Saim su dökecekmiş ona. Biz gelince kalmışlar, çıkacaklarmış da.. mezbahaya gideceklermiş. Ne arayacaklarsa? İşaretleşip gülüşerek, gözümüzden kaçar gibi paravanın ardına çekildiler. Yener'le bir an yüzleşip sustuk. Kayboldukları yere doğru esen tozlu ışık gözlerimizi aldı. Su şıpırtısı.. Farelerin feryadıyla çarpılmayı bekler gibiydik.

-Sıkışan ruhumun acısıyla bakışlarım bükülmeye başladı. Kalbim sızlıyor.. Üstümde titremeye başlayan ağırlığının korkusu sarıyordu beni. İçimdeki arzular açığa dökülürken unuttuğum her şeyi hatırlayacağım. Çaresiz kalmıştım bir anda. İliştiğimiz yerden kaçan gölgelerin sezgisi.. Işık yiyen karanlığın bilgisi.. yokluğun duygusu.. boşluğun bulunmaz cümleleri.. fakirliğin..

Hayatımızı piç edecek sefaletle değil de, ayla güneşle yarıştırmış bizi. Varlığımızı böyle yüceltmiş, ömrümüzü bu kadar önemsemişken.. kaykılmış kapıların ardında Nezir'i düşünerek kurduğumuz hayal, yerinde mi? Gövdelerimizi birbirine sürtüp onu hiçe saymamız..

Nezir'in sözleriyle geçmiş, sözleriyle sürüp gidecek zamana bağlanmıştım yine. İçimde, sekip yitmiş olmanın sevinci vardı. Elinden kurtulamayacağımı sanıyor.. sansın. Yokluğunun hayali gözlerimin önünde. Bu hayali canlı tutan düşünce, aklımın hangi köşesinde biliyorum.

Nezir'in uçurumundan, sesinin büyüsüne kapılıp sırt çevirdiğim güzel susuşuma bir çıkış var. O sonsuz dalgın-

lığa.. Sessizlikte erimek için anları kollayacağım. Adım boşlukta yankılanırken kendimden haberim olmayacak yine. Hergeleyim ya, aşkın nereye yol açabileceğini hissetmiştim.

Nezir'in de benim sezgilerime benzer sezgileri olsaydı keşke.. Hayatın cümlelerle gidip geldiğine inanmaz, sustuğu anda dünyayı aydınlatan ışığın kararacağını sanıp sessizlik korkusu çekmezdi. Açıklamalara geçecekmiş! Aşk hakkında ne anlatabilir?

Paravanın ardından, Saim'i arkalayarak, yüzünde bir gülümsemeyle çıkıp geldi. Bakışları, bakışlarımla çekişen koyu, derin iki göz! Dünyada anlamadığı, anlatamayacağı şey yok.

Ne hissetmişsem onun işmarıyla! Bana ve Yener'e gövdelerimize hâkim olma fırsatı vermiş.. İçimizdeki arzulara yenilmişiz, aklımız esir düşmüş. "Andavallı kuşlar.. haberiniz yok mu, hayatta kimler âşık oluyor?" Dünyada Nezir'le karşılaşmayacak olanlar herhalde. "Yok yere kalkıştınız.. Gereksizdi.." Ben onu bertaraf etmek istiyorum.. Bunun için de erken!

Çünkü biz uğrayacağımız yeniliğe uğramışız. Büyüleyen sesini dinleyerek. İçimizin boşluğundan yansıyan ışınlara hazırlıklı bakışıyla. Onun gözetimi altında.. İçine doğduğumuz gerçeği yükseklerden, uzaklardan seyrediyoruz. "Anlıyor musunuz? Durumunuz böyle.." İnsan, aklına estikçe, soluduğu havanın üstüne sıçrayıp hayatını ayarlama imkânından yoksundur. Bunu öğreneyim diye beni Yener'e yöneltmiş.

Doğaya, insana ait ağırlıkları bilme şansım var ama gözlerim geriye kayıyor. Böyle devam ederse, enerjim hiç yere akıp gidecek. "Ölürsün.. haberin olsun." Gücümü de-

nizden su içen karıncalar çeker.. Dışında olduğum dünyayı dualı bakışlarla süzersem, halsiz kalıp yataklara düşermişim. Ufuk damarından nefes almayı bırak, çocukluk defterini kapa! "Söylediklerimi unutma.." Yoksa, hışırtıların uçurumunda araya gidersin..

Yener'e gelince.. Onun içindeki şey ne duyguya ne düşünceye gelir cinsten. Canlı cansız varlıklara biçimini veren şeye aklı basmıyor. Yüzü geleceğe dönük ama kavrayışı zayıf. Hayatta gördüğüyle kalacak. İçimizde en safımız o. Öyle olmasa, yanına hangi düşünceyle sokulduğumu anlar ve gizlice Nezir'e gidip neler yaptığımızı anlatmazdı.

Bana uymuş olmasının cezasını çeksin.. Yener balıkları ayıklayacak! Saim, elinde süpürgeyle eğilip bükülürken tıraş olacak Nezir. Aynı kesik bakış.. Oturduğum yerde kalıp boynumu uzatarak Nezir'in çatlak taş aynada titreyen köpükler içinde yitmiş sayısız yüzünü seyredeceğim. "Hergele.. ne yaptın çocuğa ha?. yürüyüşünü şaşırmış." Yener o kadar saf ki "Hepsinin çabası havaya yazılıp bize yaradı" diyebiliyor. Ne yapmış olabilirim? Uykuyla uyanıklık arasında gücümü bilinmez pırıltılar çekiyor. Sabahlara yorgun çıkıp Yener'in kuvvetine yaslandım, bacakları zayıf düştü herhalde.

Çay ve yağlıkâğıtta balık. Kızarıp solarak ifadesine kavuşan yüzlerimizi birbirimizden kaçırarak karnımızı doyuracağız. Sonra, mezbahaya! Gülhan işten çıkmıştır. Balığa yetişecek. Fısıltıdan fısıltıya eğilip bir gülüşmeyle doğrulan Nezir'le Saim'i inanmaz bakışlarla süzüyordum. Ne var? Et alacaklar.. İki gece önce de, işkembecide çalı-

şan çıraklar için un helvası kavurup sabah ezanıyla camiye gitmişler. Hah hah ha! Allahın duasını almaya..

"Sobaya bak!. Unutma!" Nezir'in babası, yuvasız gözlerinden sızan ışıksız bakışıyla yolcu edecek bizi. Nezir. cızırdayarak öten vınlamayı babasının kulaklığına bir fiske indirip kesecek. "Sobaya diyorum! Kömür at!. Kömür.."

Mahzenin kapısı, yıkıcı sözlerin sınırları belirsiz genişliğinden, gecenin ağzına açılır. Unutur muyum hiç? Çıkacağız ve rüzgârın sesi kulaklarımızda tozlaşacak. O anda bizi bekleyen bir tehlike var. Karanlığa yutulma ihtimali. Nezir'in paltosunu savurarak açtığı yolu adımlayıp dikkatle ilerleyeceğiz. Yürüyüş düzenimizi, gövdelerimizi büken soğuk belirlemesin! Nezir ve Cihan.. Duruşumuzun son halinde, öndeyim. Ona yakın.. Gövdesi gövdeme sürtünüyor. Vaadlerin tenhası! Benden ümitli Nezir. Gülhan hizamızda, ama bizden ayrı yürüyor. Nezir'in sayg sını kazanmış olmanın rahatlığı gelmiş üstüne. Saim, Nezir'i arkalamış. Yener, geride.. Rüzgâra karşı dayanıksız. Gücünü heba ettiğinden yürüyüşünü şaşırıyor.. karaltımızın duldasına sığınmış. Başında kasket..

Böylece, gecenin içinde ilerliyorduk. Duvarların sessizliğine doğru.. Boşluğa asılmış soluk pencerelerin ürpertisini ağzımızı açmadan geçtik. Yıldızların derinliğini.. Siyah lacivert gölgeleri ellerimizle tartarak.. Karanlıkta sallanan mavi ışık salkımlarına gözlerimizi dikip.. Sarmaşıkların ağaçlara dolandığı ıssız koruya girdik. Yapraklar silinmişti. Dalların yokluğunu hissettik. Nefeslerimiz aya doğru çekildi. Nezir'in ayak sesiyle toprağın izini sürüp

mezbahaya gideceğiz. Önce, akşam lisesine. Okul yok ama, yıkılmış.

Rüzgârın gözüne tırmanıp boş bir arsanın sınırında birbirimizin nefesini içerek gülmeye başladık. Yanımızda Nezir varken gecenin içinde görünmez olmak kolay. Uzaklara gömüldü şehir. Çukurda.. binlerce ışık.. kaynaşıp kımıldaşıyor.. Gerçek, kendini rüyasında görüyordu işte. Hayır.. hiçbir yerde değildik biz. Gerçeğin uykusuna, sadece Nezir sızabilir!

Hızına ayak uydurup boşluğa bırakılmış eski bahçelerin arasını geçtik. Yokuşların adımlarımızdaki sebepsizliğini.. Büyük, beyaz bir kapı.. indiğimiz düzlükte çınlayarak açıldı. Yerin dibine çekilen demirlerin sesiyle gelen sessizlik.

Tir tir titreyerek incelmiş yatağıma sığınmıştım. Nezir'in zihnimde açtığı delikten cümlelerin gürültüsü dolmuş içime.. Başım ağırlaşmıştı. Gövdem bitkin. Uyku bastırdı. Gözlerimde sönme isteği.. Dalıp gidecekken, cansız cansız soluduğum karanlık, dikkat çeken bir seğirişle ışımaya başladı. Bilinmez pırıltılar alnımı mımleyecek! Saçlarımı savurarak uykumu açtım. Nezir!.. Havaya yayılan yüzü, yüzüme sıçrıyor. Ayaklandım, geri geri gidip duvara yasladım sırtımı. Kısık gözlerinden gözlerimin içine kuşkular süzülüyor.. havaya dağılan parmaklarım genleşip uzuyordu. Ağzımın kenarında şiddetli bir çekilme. İmalar, işaretler.. Kirpiklerim hazır. Filtre!

Fotoğraf: Ara Güler

Yansımalar ortasında halkalanıp sözlerinin dibe çeken yüküyle ardından bakakaldık. Omuzlarının hareketi, astarı torbalanmış ceketinin savruluşuyla dengeleniyor. Yürüdükçe hava açılıyor önünde. Ardında rüzgârlı bir kapanış. Nezir.. Korunağının içinde. Hiçbir ışın, hiçbir ses ona ulaşamaz. Yüzünde imaların kalkanı. Dört bir yana işaretler estiriyor. Ansız gölgelerin macerası!

Metis Edebiyat
ISBN 975-342-075-7

9 789753 420754

Metis Yayınları, İpek Sokak No. 9, Beyoğlu/İstanbul